

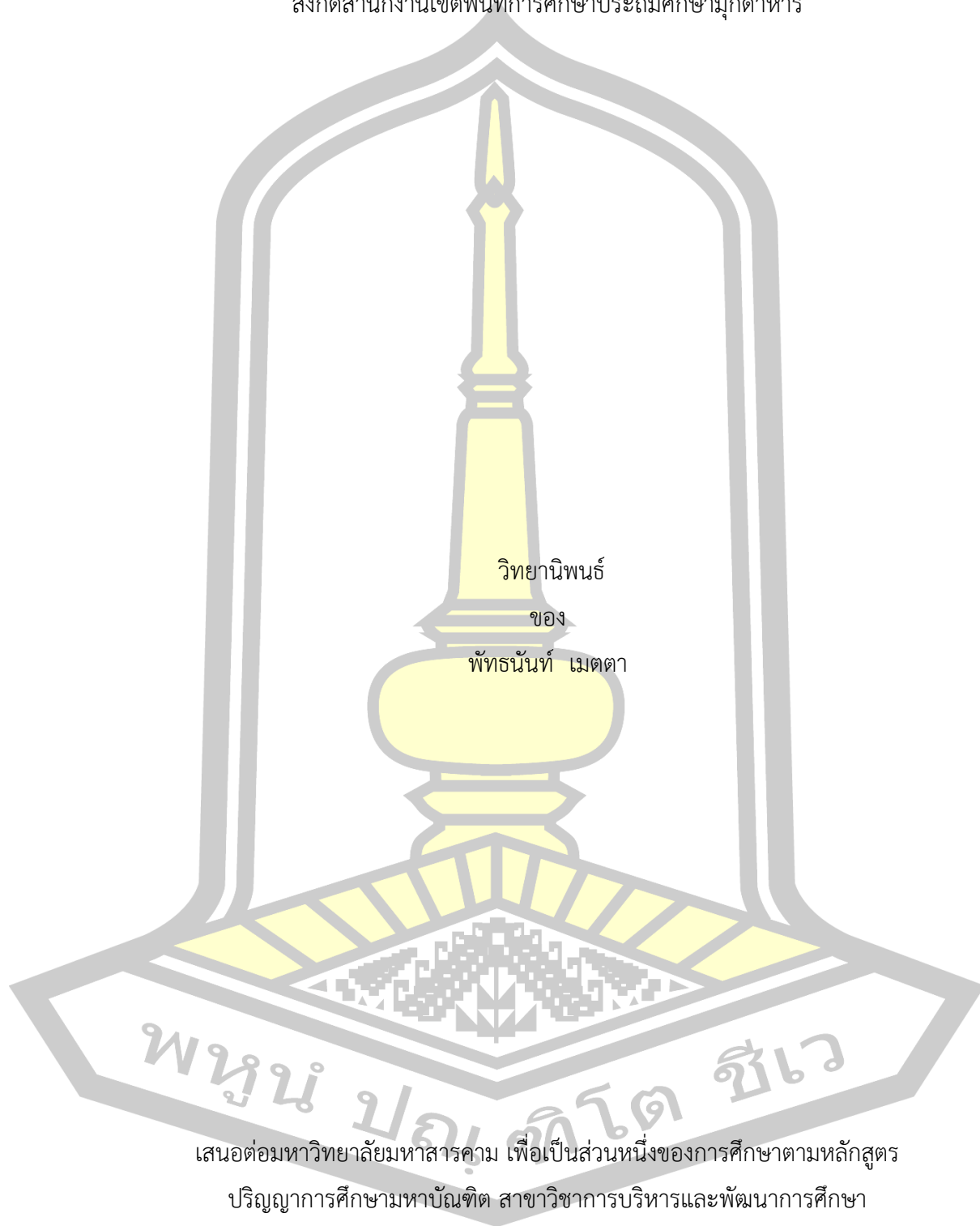
การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร

วิทยานิพนธ์
ของ
พัทธนันท์ เมตตา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา
พฤษภาคม 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

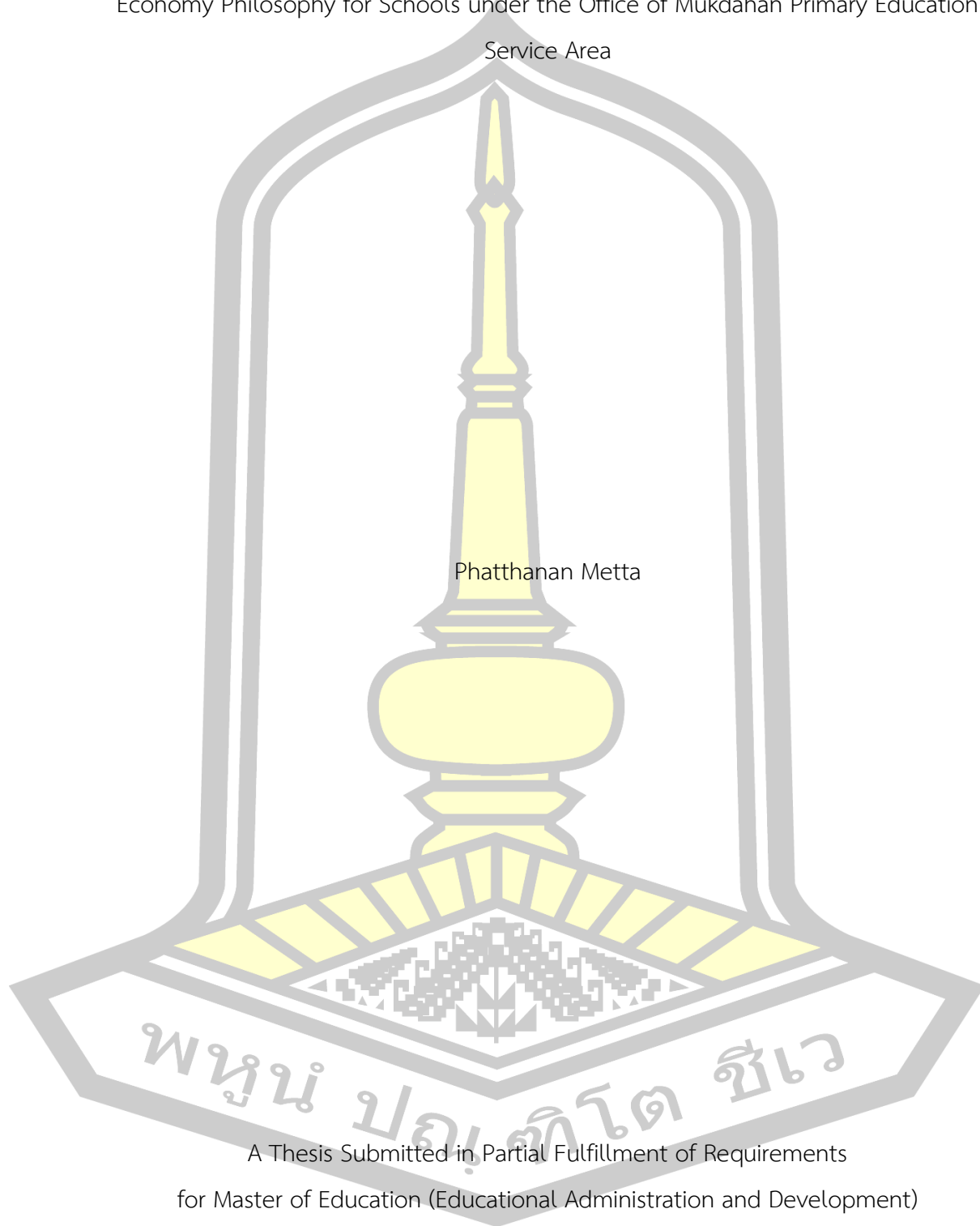
เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

พฤษภาคม 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Development of Guidelines for School Management According to Sufficiency
Economy Philosophy for Schools under the Office of Mukdahan Primary Education

Service Area

Phatthanan Metta

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration and Development)

May 2021

Copyright of Maharakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาวพัทธนันท์ เมตตา
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารและพัฒนการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รศ. ดร. สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผศ. ดร. มานิตย์ อาชานอก)

..... กรรมการ

(รศ. ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. ปิยะธิดา ปัญญา)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ)

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร		
ผู้วิจัย	พัทธนันท์ เมตตา		
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มานิตย์ อาชานอก		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารและพัฒนาการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2564

บทคัดย่อ

การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายการวิจัยเพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร และ 2) พัฒนาแนวการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูจำนวน 226 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) การศึกษาโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 2 โรงเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจพอเพียง และครู จำนวน 6 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตรวจสอบยืนยันแนวทาง ประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 14 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินแนวทาง ซึ่งแบบสอบถามด้านสภาพปัจจุบัน มีค่าความเชื่อมั่น 0.96 และแบบสอบถามด้านสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าความเชื่อมั่น 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีความต้องการจำเป็น PNI

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร พบว่า มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร พบว่า มีการปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร แบ่งเป็น 5 องค์ประกอบ 37 แนวทาง

คำสำคัญ : การพัฒนาแนวทาง, การบริหารสถานศึกษา, หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

TITLE	The Development of Guidelines for School Management According to Sufficiency Economy Philosophy for Schools under the Office of Mukdahan Primary Education Service Area		
AUTHOR	Phatthanan Metta		
ADVISORS	Assistant Professor Manit Asanok , Ph.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration and Development
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2021

ABSTRACT

The Development of Guidelines for School Management according to Sufficiency Economy Philosophy for Schools under the Office of Mukdahan Primary Education Service Area. The purposes of this study were 1) to investigate the present states and desirable states of the School administration according to Sufficiency Economy Philosophy for Schools under the Office of Mukdahan Primary Education Service Area. 2) The develop of Guidelines for School Management according to Sufficiency Economy Philosophy for Schools under the Office of Mukdahan Primary Education Service Area. The respondents were 226 which consisted school principals and teachers responsible economic philosophy in the school selected by stratified random sampling. Field study was 2 schools which were the best practice on the school management according to the sufficiency economy philosophy by interviewing 6 school principals and teachers responsible economic philosophy in the school and teachers. The Development of Guidelines had been evaluated for suitability and possibility by 14 experts. The instruments were questionnaire, a structured interview form, an evaluation form and a record form. The content validity of the current state questionnaire is 0.96 and the desirable state questionnaire is 0.97. The analysis of

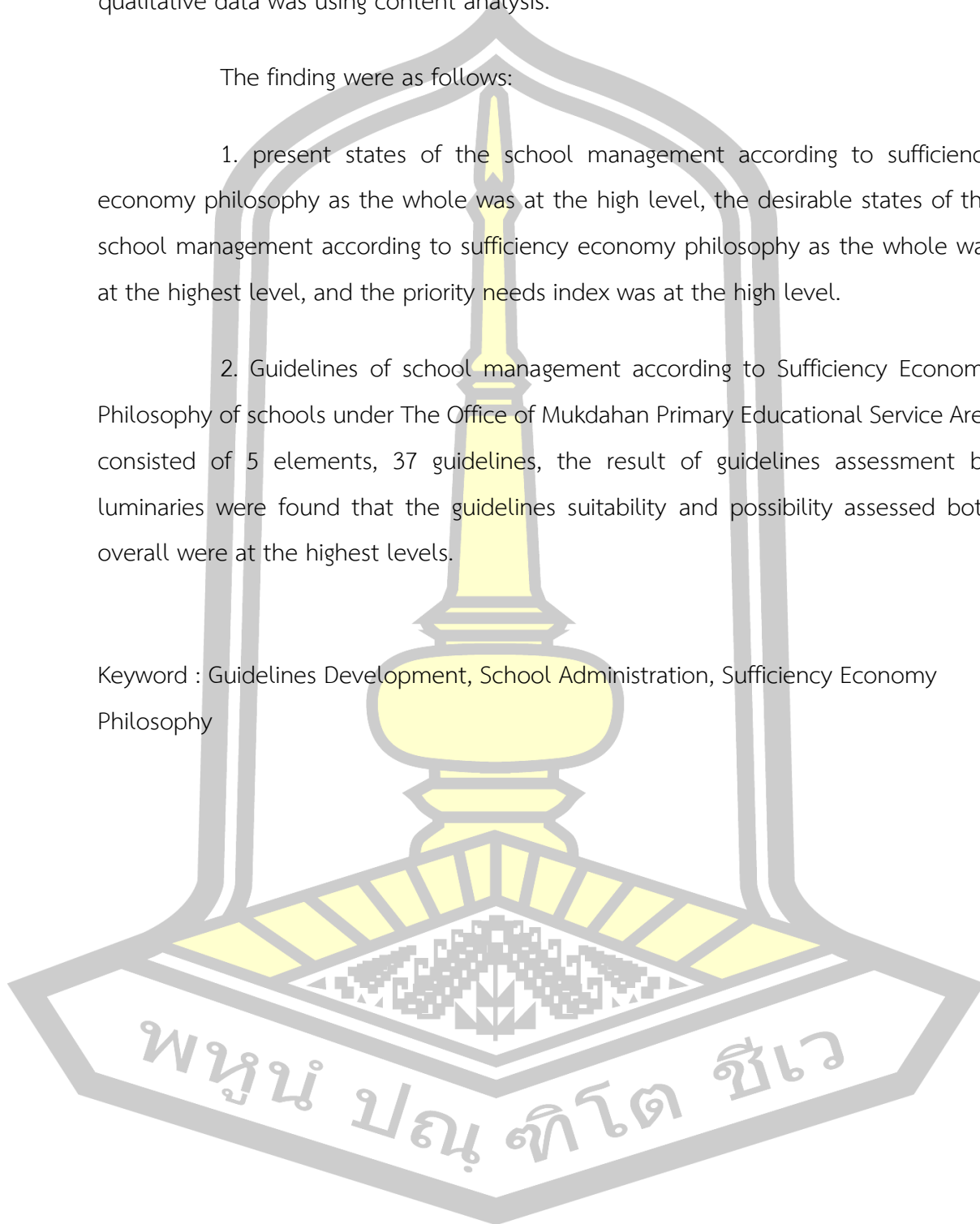
quantitative data was using mean, standard deviation and priority needs index, and qualitative data was using content analysis.

The finding were as follows:

1. present states of the school management according to sufficiency economy philosophy as the whole was at the high level, the desirable states of the school management according to sufficiency economy philosophy as the whole was at the highest level, and the priority needs index was at the high level.

2. Guidelines of school management according to Sufficiency Economy Philosophy of schools under The Office of Mukdahan Primary Educational Service Area consisted of 5 elements, 37 guidelines, the result of guidelines assessment by luminaries were found that the guidelines suitability and possibility assessed both overall were at the highest levels.

Keyword : Guidelines Development, School Administration, Sufficiency Economy Philosophy

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วย ความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อาษานอก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัตศานนท์ ประธานกรรมการสอบ รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา กรรมการสอบ

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัตศานนท์ ดร.อดิสร ก้อนคำ ดร.คมกริช ไชยทองศรี นายจำรูญ ศรีฉายา นายโกวิท ฮุยเสนา ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการ ตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย สถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ที่ให้ความ อนุเคราะห์แนวทางการพัฒนา และผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบยืนยันประเมินความเหมาะสมของแนว ทางการพัฒนา ตลอดจนให้การสนับสนุนด้านต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหาร คณาครู และบุคลากรโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการดำเนินการด้านต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้ด้วยดี

คุณประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูแด่ บิดา มารดา และ บุรพจารย์ ที่ได้อบรมสั่งสอนจนผู้วิจัยสามารถดำรงตน และบรรลุผลสำเร็จในปัจจุบัน

พัทธนันท์ เมตตา

พหุณฺ์ ปณฺุ ทิโต ชีเว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฒ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามการวิจัย.....	3
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
การบริหารการศึกษา.....	11
การบริหารสถานศึกษา.....	13
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	16
การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	21
การพัฒนาแนวทาง.....	63
การประเมินความต้องการจำเป็น PNI.....	66

การสนทนากลุ่ม (Focus Group).....	70
วงจรรคุณภาพเดิมมีง.....	74
บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร.....	78
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	79
งานวิจัยในประเทศ.....	79
งานวิจัยต่างประเทศ.....	85
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	89
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร.....	91
ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร.....	96
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	105
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	105
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	105
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	106
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	183
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	183
สรุปผล.....	183
อภิปรายผล.....	186
ข้อเสนอแนะ.....	191
บรรณานุกรม.....	193
ภาคผนวก.....	202
ภาคผนวก ก ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์.....	203

ภาคผนวก ข ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถาม	219
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	233
ภาคผนวก จ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group).....	243
ภาคผนวก ฉ แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	252
ภาคผนวก ช ตัวอย่างภาพประกอบการสัมภาษณ์สถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group)	255
ประวัติผู้เขียน.....	258

สารบัญตาราง

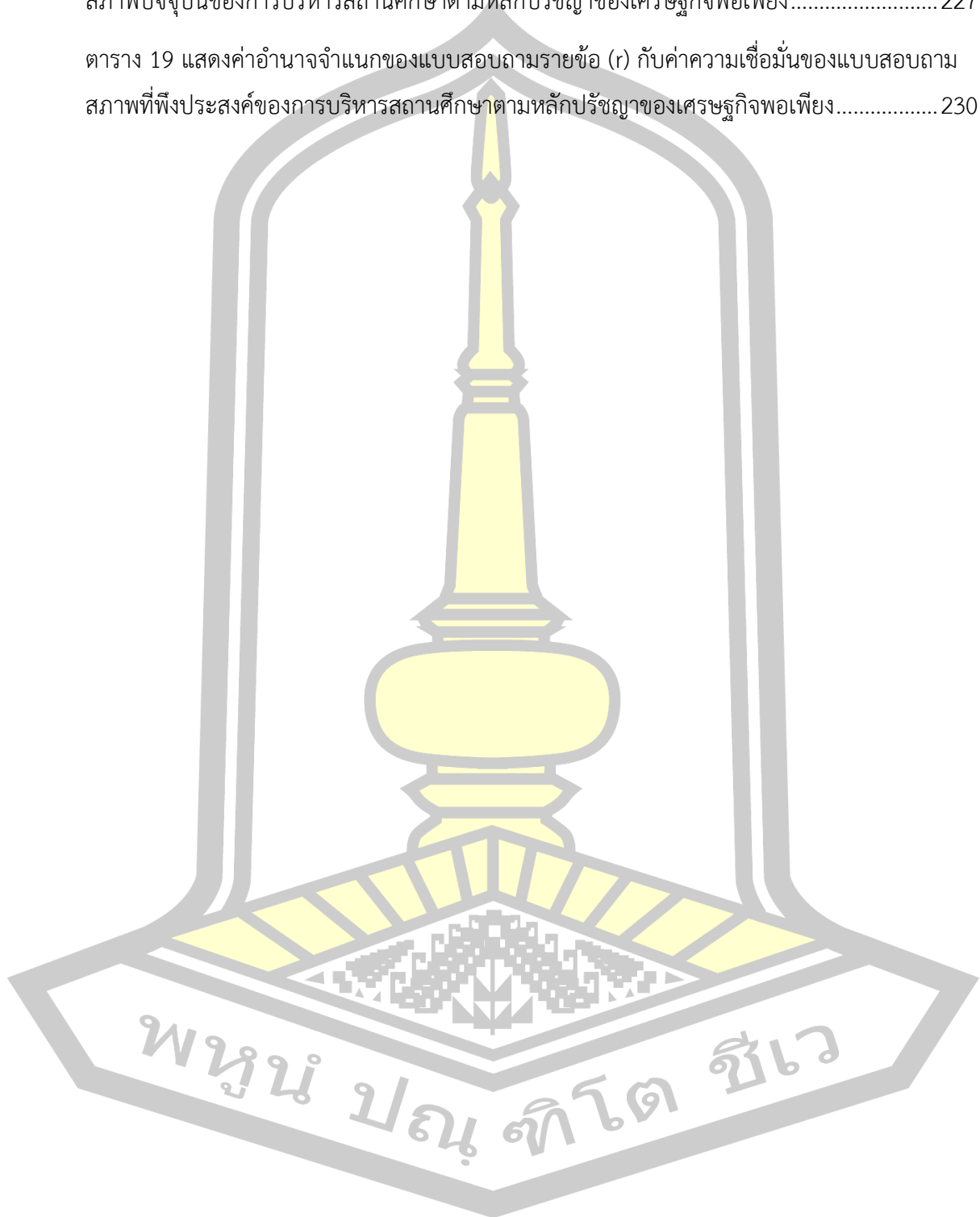
หน้า

ตาราง 1 วิเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	41
ตาราง 2 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร 92	92
ตาราง 3 ความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งและ ขนาดของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร 106	106
ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความ ต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ($PNI_{modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร 107	107
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความ ต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ($PNI_{modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษามุกดาหาร ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 109	109
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความ ต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ($PNI_{modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษามุกดาหาร ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 112	112
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความ ต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ($PNI_{modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	114
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความ ต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ($PNI_{modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษา	

ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร ด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	118
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความ ต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI _{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	121
ตาราง 10 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มี วิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ..	131
ตาราง 11 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มี วิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ..	135
ตาราง 12 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มี วิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	139
ตาราง 13 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มี วิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	144
ตาราง 14 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มี วิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	148
ตาราง 15 แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะผลการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) แนวทางการ บริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร โดยผู้ทรงคุณวุฒิ	158
ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไป ได้ของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร	181
ตาราง 17 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร	220

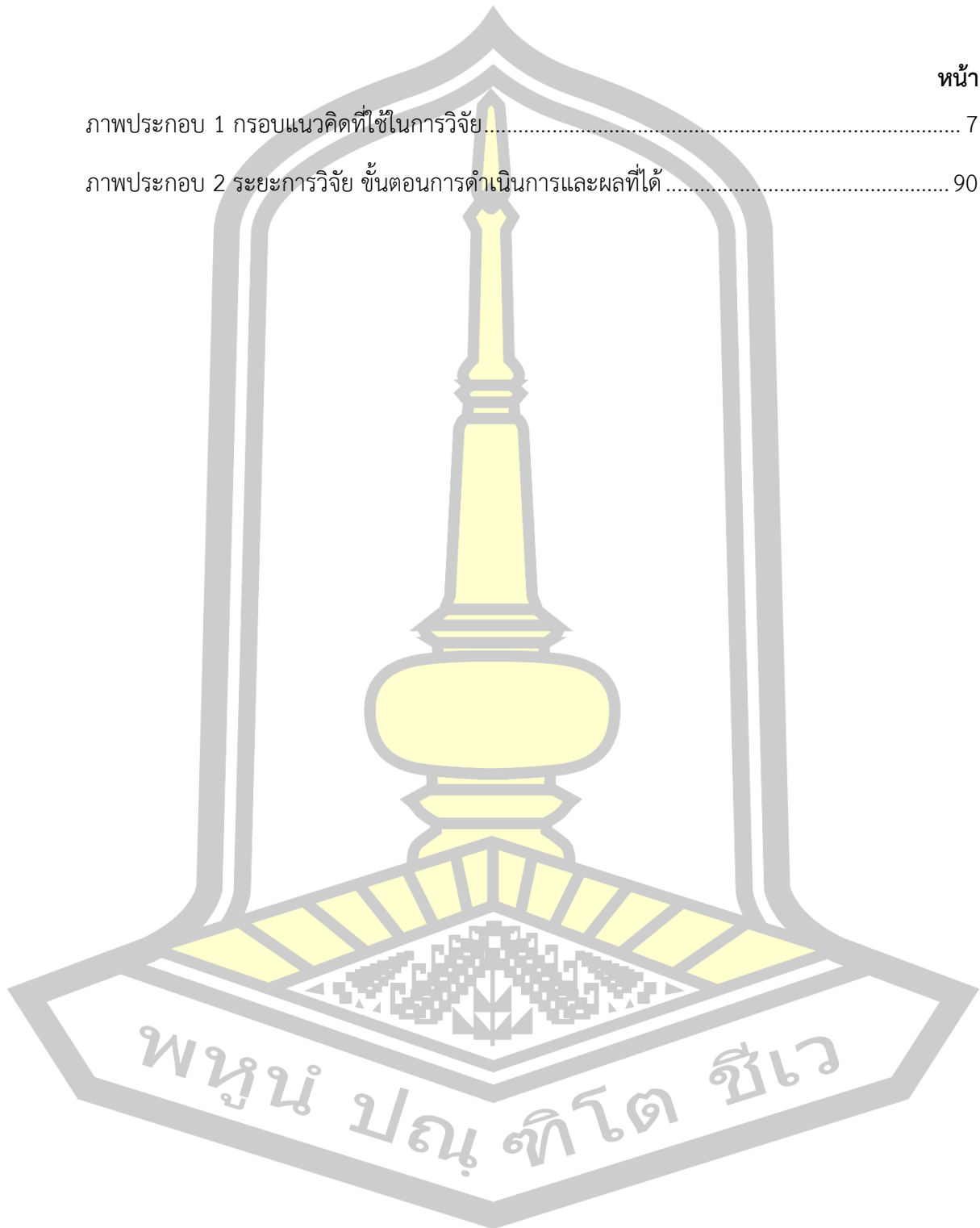
ตาราง 18 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) กับค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง..... 227

ตาราง 19 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) กับค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง..... 230

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ภาพประกอบ 2 ระยะเวลาวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการและผลที่ได้.....	90

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 25 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวดำรงอยู่และการปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อก้าวทันโลกยุคใหม่ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบและความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการมาวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตและให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน มีความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ นิยม สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550)

กระทรวงศึกษาธิการ ให้ความสำคัญกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่ระบบการศึกษาและได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาเป็นลำดับ มีการบรรจุหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ซึ่งสถานศึกษาทุกแห่งจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการปลูกฝัง อบรมบ่มเพาะ สร้างอุปนิสัยอย่างพอเพียงให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อีกทั้งได้กำหนดเป็นนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่สถานศึกษาตั้งแต่ปี 2549 จนถึงปัจจุบัน เพื่อให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนนักเรียนสามารถน้อมนำวิถีชีวิตของตนเองเข้าสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นไปตามศักยภาพของตนเองและลักษณะของภูมิสังคม มีการบูรณาการทั้งในส่วนของการบริหารจัดการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการพัฒนาบุคลากรและได้กำหนดเป็นโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา มีเป้าหมาย

3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ปี 2550 กำหนดให้สถานศึกษาที่สามารถเป็นแบบอย่างในการจัดกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่ต่ำกว่า จำนวน 80 แห่ง ระยะที่ 2 ปี 2551-2552 พัฒนาและขยายเครือข่ายสถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างในการจัดกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกจังหวัด เป็นจำนวน 800 แห่ง ระยะที่ 3 ปี 2553-2554 พัฒนาให้สถานศึกษาสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษาได้ครบทุกแห่งทั่วประเทศ ซึ่งมีการดำเนินการติดตามและประเมินผลทุกระยะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554)

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา (พ.ศ. 2550-2554) โดยมีนโยบายให้หน่วยงานในสังกัดร่วมมือระหว่างกันในการดำเนินการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา และกำหนดแผนดำเนินการหลักไว้ 4 ประการ คือ 1) การสร้างความรู้ความเข้าใจ โดยการพัฒนามาตรฐานการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ ตลอดจนกิจกรรมส่งเสริมรูปแบบต่าง ๆ การพัฒนาบุคลากรเครือข่ายการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจ 2) การนำสู่การปฏิบัติโดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การเรียนการสอน และการบริหารจัดการในสถานศึกษา 3) การประสานความร่วมมือและเชื่อมโยงเครือข่าย โดยการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา และ 4) การติดตามประเมินผลด้วยการพัฒนาดัชนีชี้วัดความพอเพียงของสถานศึกษา โดยการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้เกิดผลในการปฏิบัติทุกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการดำเนินชีวิตบนพื้นฐานของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดเป้าหมายไว้ 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 กำหนดให้มีสถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างในการจัดกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่ต่ำกว่า 80 แห่ง ระยะที่ 2 พัฒนาและเร่งขยายเครือข่ายสถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างทุกจังหวัด จำนวน 800 แห่ง และระยะที่ 3 พัฒนาให้สถานศึกษาสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษาได้ครบทุกแห่งทั่วประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

จากการดำเนินโครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา (พ.ศ. 2550-2554) ดังกล่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงได้ดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดได้พัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษา และพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้เป็น

สถานศึกษาพอเพียง และจัดทำแนวทางการดำเนินการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการประเมินสถานศึกษาตามเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาพอเพียง โดยมีขอบข่ายการขับเคลื่อนสู่สถานศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และด้านผลลัพธ์/ ภาวะความสำเร็จ เริ่มต้นจากการใช้แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นแหล่งเรียนรู้ในการขับเคลื่อน โดยเน้นให้ผู้เรียนมีลักษณะและการจัดการที่สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นการฝึกให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น อย่างมีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกัน รวมไปถึงประยุกต์ให้ผู้เรียนใช้ความรู้อย่างรอบคอบ ระมัดระวัง ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต ไม่เอาัดเอาเปรียบผู้อื่น อุดทน มีความเพียร มีวินัย มีสัมมาคารวะ รู้จักทำประโยชน์ ให้กับสังคม ร่วมดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและสืบสานวัฒนธรรมไทย โดยบูรณาการเข้าไปในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการขับเคลื่อนอย่างมีลำดับ ซึ่งผลจากการประเมินพบว่าในปี 2562 มีโรงเรียนในสังกัดที่ผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียงทั้งสิ้น จำนวน 145 แห่ง จากโรงเรียน ทั้งหมด จำนวน 246 คิดเป็นร้อยละ 59 ซึ่งยังไม่ครบ 100 เปอร์เซ็นต์ตามนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร, 2562)

ดังนั้น เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครได้พัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้เป็น สถานศึกษาพอเพียง จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาและพัฒนา กระบวนการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับบริบทแต่ละสถานศึกษาต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อยู่ในระดับใด
2. พัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา Mukdahan
2. เพื่อพัฒนาแนวการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา Mukdahan

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทราบสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา Mukdahan
2. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้ใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา Mukdahan

ขอบเขตของการวิจัย

การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา Mukdahan มีขอบเขตดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการตามการสังเคราะห์กรอบแนวคิดของหน่วยงานและนักวิชาการจำนวน 4 แหล่ง โดยผู้วิจัยได้จำแนกเป็น 5 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 ; กระทรวงศึกษาธิการ, 2554 ; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา Mukdahan, 2554 ; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554) ดังนี้

1. การบริหารจัดการสถานศึกษา
2. หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
4. การพัฒนาบุคลากร
5. ผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

2. ขอบเขตด้านประชากรกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

เพื่อให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัย ผู้วิจัยจึงนำเสนอขอบเขตด้านประชากรกลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร และครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร จำนวน 246 โรงเรียน รวม จำนวน 557 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 90 คน และครู จำนวน 136 รวมทั้งสิ้น 226 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เพื่อให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร

1. ศึกษา Best Practices เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 2 แห่ง โดยศึกษาจากผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจพอเพียง และครูผู้สอน

2. ยกร่างการพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร

3. ตรวจสอบยืนยันแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร ตรวจสอบยืนยัน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

4. ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน

กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหน่วยงานและนักวิชาการ โดยผู้วิจัยได้จำแนกเป็น

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 ; กระทรวงศึกษาธิการ, 2554 ; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร, 2554 ; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554)

1. การบริหารจัดการสถานศึกษา
2. หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
4. การพัฒนาบุคลากร
5. ผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

การสนทนากลุ่ม (Focus group) องค์ประกอบที่สำคัญในการสนทนากลุ่มประกอบด้วยบุคลากรที่เกี่ยวข้อง แนวทางในการสนทนากลุ่ม อุปกรณ์สนาม แบบฟอร์มสำหรับคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ส่งเสริมสร้างบรรยากาศ ของสนทนาคุณแก่ผู้เข้าร่วมสนทนา สถานที่ และระยะเวลา (วีรสิทธิ์ สิทธิไตรย์ และโยธิน แสงวงดี, 2536 ; โยธิน แสงวงดี, 2530 ; วรณี โสมประยูร, 2531)

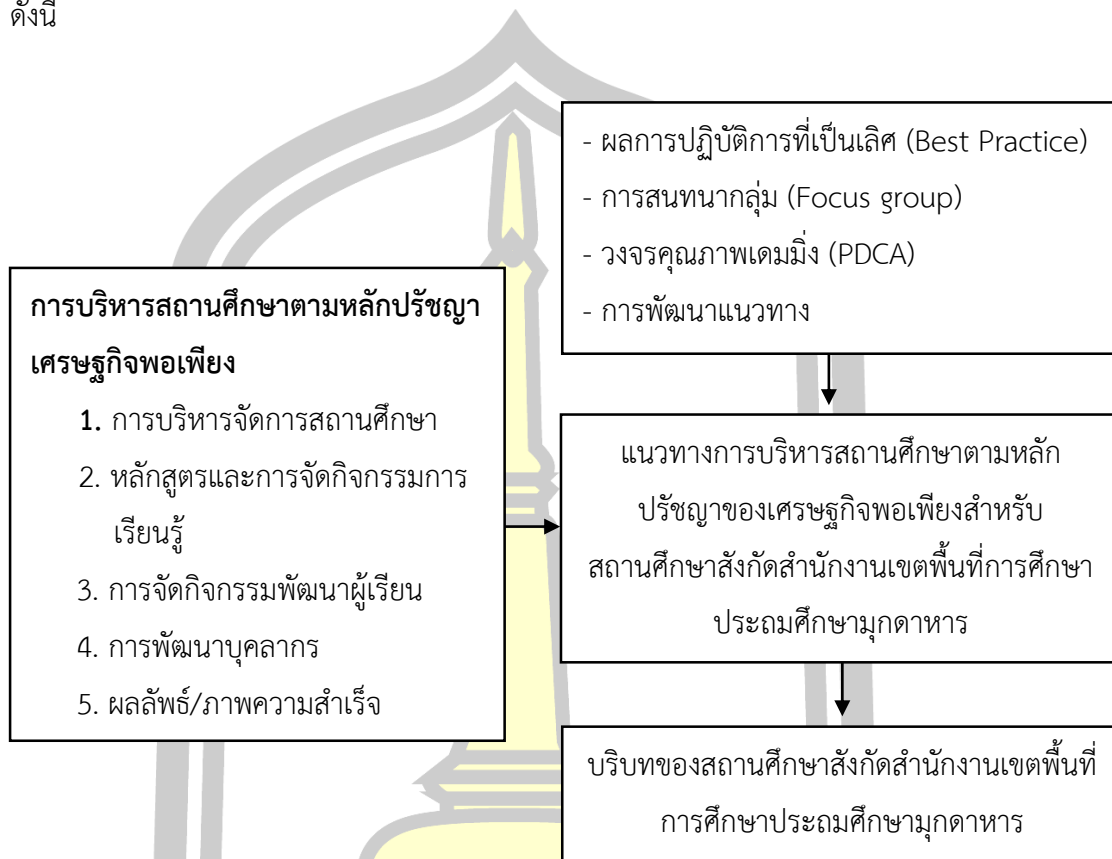
วงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) วงจรสู่ความสำเร็จ เป็นกระบวนการบริหารงานเชิงระบบในรูปแบบหนึ่งซึ่ง เดมมิง ดังนี้ (Deming, 1950)

1. Plan : ขั้นเตรียมการ
2. Do : ขั้นดำเนินการ
3. Check : ขั้นนิเทศติดตามผล
4. Act : ขั้นประเมินและรายงานผล

การพัฒนาแนวทางองค์ประกอบแนวทางการพัฒนาประกอบด้วย (สุนันทา เลานันทน์, 2540, มาร์ต พัฒนาผล, 2557 และ Everard และ Geoffery, 1990)

1. หลักการและเหตุผล
2. ความมุ่งหมาย
3. แนวทางหรือวิธีดำเนินการ
4. กลไกในการบริหารจัดการ
5. เงื่อนไขความสำเร็จ

จากการศึกษาหลักการดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย
ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมาประยุกต์ใช้กับสถานศึกษา ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของแนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในสถานศึกษาจากนักวิชาการต่าง ๆ เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยในครั้งนี้สรุปว่ามีองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ

1.1 การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง มีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี ดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบาย

และแผนปฏิบัติงานประจำปี นำผลการติดตามมาพัฒนานโยบาย/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม
ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม
ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการ ติดตามผลการดำเนินการตามแผนงาน/
โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการ นำผลการติดตามไปพัฒนาแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่
ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการวาง
แผนการบริหารจัดการงบประมาณ ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษา นำผล
การติดตามมาพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณ บริหารจัดการอาคารสถานที่
และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มี
ส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน

1.2 หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
หมายถึง มีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีการนิเทศ/
ติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง มีแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระ
การเรียนรู้ต่าง ๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่
จัดทำ/ผลิต/ใช้/เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้
ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง”
ของผู้เรียน จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่
หลากหลายและสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง รายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุง/พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการ
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียน
ที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

1.3 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง
มีแผนงานแนะแนวเพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
จัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลัก

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเอง ติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน มีแผนงาน/โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง จัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุม/ชมรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอนทางศาสนา ติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียน นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนากิจกรรมนักเรียน มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา/พัฒนา สถานศึกษา/ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม/วัฒนธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4 การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง มีแผนงาน/โครงการ พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต และปฏิบัติการกิจการหน้าที่ ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติการกิจการหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรของสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจการหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจการหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขยายผลและเผยแพร่ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจการหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.5 ผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บุคลากรจัดการทรัพยากร และดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจอย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดี

ในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์ บุคลากรรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ บุคลากรดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรม และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์ ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้หลัก เศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสังคม ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสิ่งแวดล้อม ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัฒนธรรม

2. การพัฒนาแนวทาง หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีการเตรียมการไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ มีแบบแผน มีขั้นตอน และการพัฒนาต้องเป็นการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น โดยการจำลองเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นล่วงหน้าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อให้เข้าใจเหตุการณ์นั้น ๆ ได้ง่ายขึ้น ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ระบบกลไกดำเนินการ 4) วิธีดำเนินการ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

3. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 หมายถึง สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

4. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยการ หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

5. ครู หมายถึง บุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารสถานศึกษา ให้ปฏิบัติงานในหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจพอเพียงนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

พหุ อนุ ทิ โท ชี เว

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษาลำดับ ดังนี้

1. การบริหารการศึกษา
2. การบริหารสถานศึกษา
3. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
5. การพัฒนาแนวทาง
6. การประเมินความต้องการจำเป็น PNI
7. การสนทนากลุ่ม (Focus Group)
8. วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)
9. บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 10.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 10.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารการศึกษา

1. ความหมายของการบริหาร

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ดังนี้

เกษม จันทรแก้ว (2540) ได้ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง

ศิลปะการดำเนินการนำวัตถุประสงค์สู่ระบบ ด้วยระบบกระบวนการผลิตจนได้ผลผลิตตามที่กำหนดไว้ การบริหารจึงเป็นการดำเนินการให้ทุกโครงการทำหน้าที่สัมพันธ์กัน เป็นเรื่องยากที่จะทำให้เกิดการผสมผสานกันถ้าไม่วางแผนการดำเนินการที่ดี ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้บริหารที่วางแผนบริหารอย่างไร อดี ผู้บริหารมีหน้าที่อำนาจการ (Directing) ตามอำนาจหน้าที่จากหน่วยงาน (Organizing) ที่เป็นผู้รับผิดชอบควบคุม (Controlling) ในการนำแผนงาน (Planning) ที่ได้กำหนดไว้แล้ว

ไปดำเนินการร่วมกันทรัพยากร (Assembling Resource) ทำให้การผลิตหรือการใช้ปัจจัยการบริหาร ก่อให้เกิดผลผลิตขั้นสุดท้าย

Drucker (1998) ได้ให้ความหมายว่า การบริหาร คือ ศิลปะในการทำงานให้บรรลุ เป้าหมายร่วมกับผู้อื่น การทำงานต่าง ๆ ให้ลุล่วงไปโดยอาศัยคนอื่นเป็นผู้ทำ ภายในสภาพองค์กรที่ กล่าวนั้น ทรัพยากรด้านบุคคลจะเป็นทรัพยากรหลักขององค์กรที่เข้ามาร่วมกันทำงานในองค์กร ซึ่งคนเหล่านี้จะเป็นผู้ใช้ทรัพยากรด้านวัตถุอื่น ๆ เครื่องจักร อุปกรณ์ วัสดุดิบ เงินทุน รวมทั้ง ข้อมูลสนเทศต่าง ๆ เพื่อผลิตสินค้าหรือบริการออกจำหน่ายและตอบสนองความพอใจให้กับสังคม สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ (2554) ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือของ กลุ่มบุคคล โดยผู้บริหารเป็นผู้ต้องรับผิดชอบต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของงานที่เกิดขึ้น รวมทั้ง การบริหารยังถือเป็นศาสตร์ที่มีวิทยาการสามารถเรียนรู้ได้และเป็นทั้งศิลป์ที่มีลักษณะเกี่ยวกับการปฏิบัติ

สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง การบริหารเป็นการดำเนินการที่ผู้บริหารมีหน้าที่ ในการสั่งการในการบริหาร จัดการควบคุมและนำแผนที่กำหนดไว้ไปดำเนินการให้แล้วเสร็จ โดยอาศัยความร่วมมือของสมาชิกในองค์กร

2. ความหมายของการบริหารการศึกษา

การบริหารการศึกษา เป็นการจัดการกิจกรรมต่าง ๆ ที่มุ่งการจัดการทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ทั้งนี้ได้มีนักวิชาการทั้งประเทศไทยและต่างประเทศได้ให้ความหมายการบริหาร การศึกษาไว้ดังนี้

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อการพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุกด้าน ซึ่งนับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับ ความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่ต้องอาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคล และอาศัยทรัพยากร ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตามเป้าหมายของ สังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

ธีระ รุญเจริญ (2546) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินการของกลุ่มบุคคลในการบริหารจัดการในด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และการบริหารทั่วไป โดยยึดหลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม หลักการคืนอำนาจ จัดการศึกษาให้ประชาชน หลักการบริหารตนเอง หลักการตรวจสอบถ่วงดุล เพื่อพัฒนาสถานศึกษา ให้สามารถพัฒนาคน (นักเรียน) ให้มีคุณภาพและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

หวน พิณรุฬห์ (2548) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชน หรือสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน เช่น ความสามารถ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ค่านิยม หรือคุณธรรม ทั้งในด้านสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผนและไม่เป็นระเบียบแบบแผน

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ทางการศึกษาที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชน หรือสมาชิกของสังคม เพื่อพัฒนาให้เด็ก เยาวชน ประชาชนเป็นสมาชิกที่ดีมีคุณภาพของสังคมตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

3. ความสำคัญของการบริหารการศึกษา

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารการศึกษา ไว้ดังนี้

ศิริพงษ์ เสาภายน (2548) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารการศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความเจริญ ต่อคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษา และต่อการพัฒนาการทุก ๆ ด้านของมนุษย์ที่เป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติ เพราะถ้าหากไม่มีการบริหารแล้ว การดำเนินงานของสถานศึกษาอาจจะต้องพบกับอุปสรรคมากมายจนไม่สามารถดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารการศึกษาไว้ว่าเป็นการบริหารจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอน กติกา และวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษาถือว่ามีสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาอนาคตของชาติให้มีคุณภาพทุกด้าน ซึ่งในการดำเนินการนี้ต้องมีการทำงานร่วมกันของหลาย ๆ ฝ่ายและทำงานกันอย่างเป็นระบบเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารสถานศึกษา

1. ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษา จะใช้เรียกว่าการบริหารโรงเรียนตามที่เรียกแต่ก่อนก็ได้ การบริหารสถานศึกษานั้นเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องกำหนดแผนงาน วิธีการ ตลอดจนขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ เพราะถ้าระบบบริหารภายในสถานศึกษาไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของหน่วยงานได้ ดังนั้นความสำเร็จ

หรือความล้มเหลวในการบริหารสถานศึกษาจึงขึ้นอยู่กับสมรรถภาพของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นสำคัญ นักวิชาการด้านการศึกษาได้ให้นิยามหรือความหมายของการบริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

จำรัส นองมาก (2541) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า

การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น การบริหารจำเป็นต้องใช้ ศาสตร์และศิลปะในการเอาทรัพยากรการบริหารมาประกอบตามกระบวนการบริหาร เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจึงต้องทำงานกับคณะบุคคลหรือในกลุ่ม เพื่อประกอบภารกิจให้ได้ตามที่ต้องการ

รุ่ง แก้วแดง (2544) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหาร สถานศึกษา หมายถึง การบริหารงานทั้งหมดภายในโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแล้วงานด้าน การเรียนการสอนทั้งหมด นับตั้งแต่เรื่องของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ซึ่งในปัจจุบัน อาจจะเรียกใหม่ว่าเป็นงานด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ ความสำคัญกับงานด้านวิชาการเป็นอันดับหนึ่ง และผู้บริหารต้องอยู่ที่สถานศึกษาถ้าไม่จำเป็นไม่ควร ออกนอกสถานศึกษาเพื่อจะได้มีเวลาบริหารการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่

ภิญโญ สาร (2549) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหาร สถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ อันเกี่ยวเนื่องกับการศึกษา ที่บุคลากรหลายคนดำเนินการ พัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชนหรือสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน เช่น ความสามารถ ทักษะคิด พฤติกรรม ค่านิยม จริยธรรม เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับ ของสังคมโดยกระบวนการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผน ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารหรือการพัฒนาทุกด้าน ในสถานศึกษาให้สามารถดำเนินไปได้เพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชนหรือสมาชิกของสังคม ในทุก ๆ ด้าน โดยมีการส่งเสริมความเจริญด้านความคิด ความรู้ควบคู่กับการสอดแทรกคุณธรรมแก่นักเรียนเพื่อให้ได้นักเรียนที่มีคุณภาพ

2. ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

ความสำคัญของการบริหารการศึกษาในสถานศึกษา ได้มีผู้กล่าวไว้ ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2541) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ไว้ว่า การบริหารเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่ต้องกำหนดแบบแผน วิธีและขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ เพราะถ้าระบบบริหารงานไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะให้ งานได้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การบริหารงานนั้นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ทุกประการ เพราะการดำเนินการต่าง ๆ มิใช่เพียงแต่กิจการที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมี เพื่อนร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ผู้ช่วยงานแต่ละคนมีความ

แตกต่างกันทั้งในด้าน สติปัญญาและความสามารถ ความถนัด และความต้องการที่ไม่เหมือนกัน จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะนำเทคนิควิธีและกระบวนการการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิด ประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายขององค์การ

ธงชัย สันติวงษ์ (2540) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารและการจัดการโรงเรียนมีความสำคัญและจำเป็นอย่างมาก เพราะเหตุผลดังต่อไปนี้ ประการแรก คือ เพื่อให้งานหรือภารกิจต่าง ๆ ให้ดำเนินไปอย่างมีระบบและมีระเบียบ ไม่ก้าวก่ายกัน สามารถเรียงลำดับความสำคัญและความรีบด่วนของงานได้ ประการที่สอง คือ เพื่อให้การใช้ ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดนั้นเกิดประสิทธิภาพสูงสุด เนื่องจากการดำเนินการจัดการศึกษานั้น ต้องอาศัยทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งที่เป็นทรัพยากรมนุษย์และทรัพยากรที่ไม่ใช่มนุษย์ แต่ทรัพยากร ดังกล่าวมีจำนวนจำกัด ผู้รับผิดชอบจึงต้องหาทางใช้ทรัพยากรให้เป็นประโยชน์หรือเกิดประสิทธิภาพ สูงสุด โดยอาศัยความสำคัญเร่งด่วนและวัตถุประสงค์ของหน่วยงานเป็นเครื่องตัดสิน ประการที่สาม คือ เพื่อเป็นการกระจายงานให้บุคลากรในหน่วยงาน การจัดการหรือการบริหารงานจะเป็นเครื่อง ช่วยให้ผู้บริหารได้แจกจ่ายหรือกระจายงานความรับผิดชอบให้บุคลากรต่าง ๆ ตามความสามารถของ แต่ละบุคคลได้ เพื่อให้การดำเนินงานของโรงเรียนว่าจะเป็นไปได้ในทิศทางใด จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ถ้าหากการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาอาจต้องพบอุปสรรค มากมายจนไม่สามารถดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้

สมาน อัสวภูมิ (2549) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า ปัจจุบันมีความสำคัญและความจำเป็นยิ่งขึ้นทุกที ๆ ทั้งนี้เพราะการศึกษานอกจากจะเป็นเรื่องที่มี ความซับซ้อนยุ่งยากแล้วยังมีประกอบอื่น ๆ อีกมากที่มีผลสะท้อนต่อการบริหารการศึกษา ทำให้เกิด ปัญหาต่าง ๆ อยู่เรื่อย ๆ ซึ่งผู้บริหารการศึกษาจะต้องเผชิญการแก้ปัญหาเหล่านั้นอยู่ตลอดเวลา ในบางประเทศการบริหารการศึกษานับว่าเป็นอาชีพที่สำคัญอย่างหนึ่งไม่ต่ำกว่าอาชีพอื่น ๆ เช่น แพทย์ วิศวกร ฯลฯ ซึ่งพวกเขาเหล่านี้จะต้องได้รับการฝึกหัดอบรมมาเป็นเวลาหลายปีจึงจะมี ความสามารถในการประกอบอาชีพได้ ผู้บริหารการศึกษาก็เช่นเดียวกันจำเป็นจะต้องได้รับการ ฝึกอบรมมาโดยตรง จึงจะจัดการศึกษาได้ดี คือสามารถที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญทำให้ทำงานเป็นระบบ มีแบบแผน ไม่ทำงานซ้ำซ้อนกัน อีกทั้งทำให้สามารถนำทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดนั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ สูงที่สุด และทำให้การดำเนินงานในสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งหากปราศจาก การบริหารสถานศึกษาแล้ว แน่แน่นอนว่าต้องพบกับอุปสรรคมากมายจนไม่สามารถดำเนินงานให้บรรลุ ตามวัตถุประสงค์ได้

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความเป็นมาของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สุเมธ ตันติเวชกุล (2548) ได้กล่าวถึงความเป็นมาของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไว้ว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานแนวคิดและแนวทางดังกล่าวแก่พสกนิกรไทยมาอย่างต่อเนื่อง แต่การนำแนวทางดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในด้านต่าง ๆ ยังมีอยู่ในวงจำกัด ขณะที่ประเทศเริ่มมีทิศทางในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามกระแสโลกาภิวัตน์ และระบบตลาดเสรีมากยิ่งขึ้น ผลของการพัฒนาที่ไม่สมดุลและไม่มีเสถียรภาพส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนในวงกว้าง การพัฒนาไม่คำนึงถึงความเหมาะสมของแต่ละองค์กร ภูมิสังคมของประเทศหรือความไม่พร้อมของคนในระบบ การหวังพึ่งพิงความรู้ เงินลงทุนหรือตลาดภายนอกประเทศมากเกินไป โดยไม่เตรียมสร้างพื้นฐานของคนในประเทศให้ความมั่นคงและเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี เพื่อให้สามารถรับความเสี่ยงจากความผันผวนของปัจจัยภายในและภายนอกปัญหาซึ่งทับถมมาอย่างต่อเนื่อง จนกลายเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมให้ก่อเกิดความเหลื่อมล้ำในการกระจายทุน กระจายความเจริญ กระจายรายได้ระหว่างกลุ่มคนและเชิงพื้นที่เกิดปัญหาทางสังคม ความย่อหย่อนทางศีลธรรมความเสื่อมสลายทางวัฒนธรรมที่ดีของสังคมไทยตลอดจนความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนำมาสู่วิกฤตครั้งใหญ่ของประเทศ

อภิชัย พันธเสน (2550) ได้กล่าวถึงความเป็นมาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการพัฒนาแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเน้นพื้นฐานการพึ่งตัวเองเป็นสำคัญ โดยพยายามนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ขณะเดียวกันก็ต้องไม่เป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม และถ้าหากเป็นไปได้ต้องฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นด้วย หรือเป็นการพัฒนาที่เพิ่มพูนในทุกประเภทไม่ว่าทุนมนุษย์ ซึ่งประกอบด้วย ความเพียร ความสามารถ สติปัญญาและการพัฒนาจิตทุนสังคม คือ การช่วยเหลือเพื่อแผ่ความซื่อสัตย์สุจริต ที่ก่อให้เกิดการร่วมมือกัน ทำสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม ทุนทางด้านกายภาพ ไม่ว่าจะเป็นเงินทุน เครื่องมือ เครื่องจักร และเทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งเกิดสถานการณ์ดังกล่าวได้จะต้องปราศจากซึ่งความโลภหรือความเห็นแก่ตัวมากเกินไป ซึ่งจะทำให้เราสามารถมีชีวิตอยู่ได้โดยรู้จักพอ คือ พอมีพอกิน หรือพอมีพอใช้และตั้งอยู่ในความไม่ประมาท ซึ่งก็เป็น การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีสำหรับการพัฒนาประเทศ

สรุปได้ว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมีชีวิตอยู่ได้โดยรู้จักพอ คือ พอมีพอกิน หรือพอมีพอใช้ และตั้งอยู่ในความไม่ประมาท โดยมุ่งพัฒนาสังคมให้อยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน

คนไทยมีคุณธรรมนำความรู้ รู้เท่าทันโลก ครอบครัวยุคใหม่ ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจมีคุณภาพเสถียรภาพและเป็นธรรม สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพและทรัพยากรยั่งยืน

2. ความหมายปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สุเมธ ตันติเวชกุล (2542) ได้ให้ความหมายว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหรือระบบเศรษฐกิจที่พึ่งตนเอง หมายถึง ความสามารถของชุมชนเมือง รัฐ ประเทศหรือภูมิภาคหนึ่ง ๆ ในการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิดเพื่อเลี้ยงสังคมนั้น ๆ ได้โดยพยายามหลีกเลี่ยงที่จะต้องพึ่งพาปัจจัยต่าง ๆ ที่เรามีได้เป็นเจ้าของและเศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคลนั้น คือ ความสามารถในการดำรงชีวิตได้โดยไม่เดือดร้อน กำหนดความเป็นอยู่อย่างประมาณตนตามฐานะ ตามอัตภาพ และที่สำคัญไม่หลงไหลไปตามกระแสของวัตถุนิยม มีอิสรภาพ เสรีภาพ ไม่พึ่งธนาคารอยู่กับสิ่งใด

กรมส่งเสริมเกษตร (2543) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นการดำรงชีวิตหรือวิถีชีวิตของคนไทยให้อยู่อย่างพอประมาณตน เดินทางสายกลาง มีความพอดีและพอเพียงกับตนเอง ครอบครัวและชุมชน โดยไม่ต้องพึ่งพาปัจจัยภายนอกต่าง ๆ ที่เราไม่ได้เป็นเจ้าของ สิ่งสำคัญต้องรู้จักการพึ่งพาตนเอง โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนและรู้จักนำทรัพยากรที่เรามีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น รู้จักการนำปัจจัยพื้นฐานมาใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างมีความ สุขสบายและพอเพียงกับตนเอง

จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา (2548) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง เศรษฐกิจพอเพียงเป็นพระราชดำรัสที่พระราชทานให้ประชาชนดำเนินตามวิถีแห่งการดำเนินชีวิตที่สมบูรณ์ ศานติสุข โดยมีธรรมะเป็นเครื่องกำกับและใจตนเป็นสำคัญ ซึ่งพระองค์ทรงรับสั่งมานั้น แท้ที่จริงคือวิถีชีวิตไทยที่ยึดเส้นทางสายกลางของความพอดี เป็นการเสริมพลังให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาไปได้อย่างมั่นคงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์

สุรีพร เอี้ยวถาวร (2550) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวทางการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติตนที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลทรงพระราชทานแก่พสกนิกรชาวไทย ซึ่งเป็นการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ

สรุปได้ว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ระบบเศรษฐกิจที่พึ่งพาตนเองได้ยึดทางสายกลางของความพอดี มีกินมีใช้อย่างเพียงพอ ตามฐานะ ตามอัตภาพ ใช้ชีวิตบนพื้นฐานของการรู้จักตนเอง พึ่งพาตนเองและพึ่งพาซึ่งกันและกันในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ สมาชิกในแต่ละชุมชนสามารถพัฒนาชีวิตของตนเองให้ดีขึ้น โดยเริ่มจากการพัฒนาจิตใจให้เกิดความพอเพียงในทุกระดับของการดำเนินชีวิต ทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน และขยายไปถึงในระดับสังคม

3. ความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ทศนา แคมมณี (2543) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า ความพอเพียงเป็นหลักการในการดำเนินชีวิตจากแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้สามารถปรับตัวในการดำรงชีวิตได้ในสังคมอย่างมั่นคงเป็นสุข จะต้องพัฒนาให้คุณลักษณะ ดังนี้ การพึ่งตนเอง การทำงาน การแก้ปัญหา การแสวงหาความรู้และข้อมูลการพัฒนาคุณภาพของตนเองและคุณภาพชีวิต

สมพร เทพสิทธา (2548) ได้กล่าวถึงความสำคัญหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญานำทางเพื่อการดำรงอยู่ในสังคม ดังนี้

1. เป็นปรัชญาแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ
2. เป็นปรัชญาในการพัฒนาการบริหารประเทศให้ดำเนินในทางสายกลาง
3. จะช่วยให้เศรษฐกิจก้าวทันโลกยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี
4. ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็น ต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอก
5. ต้องอาศัยความรู้รอบรู้ รอบคอบและความระมัดระวังในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน
6. จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจทุกระดับให้สำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้เหมาะสมกับ การดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและรอบคอบ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อการพัฒนาประเทศใน 6 ประการ ดังนี้

1. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่มีความสำคัญยิ่งสำหรับการขจัดความยากจน และการลดความเสี่ยงทางเศรษฐกิจ
2. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐานของการสร้างพลังอำนาจของชุมชน และการพัฒนาศักยภาพชุมชนให้เข้มแข็งเพื่อเป็นฐานรากของการพัฒนาประเทศ
3. เศรษฐกิจพอเพียงช่วยยกระดับความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท ด้วยการสร้างข้อปฏิบัติในการทำธุรกิจที่เน้นผลกำไรระยะยาวในบริบทที่มีการแข่งขัน

4. หลักการเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญยิ่งต่อการปรับปรุงมาตรฐานของ
ธรรมาภิบาลในการบริหารภาครัฐ

5. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายของ
ชาติเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันต่อสถานการณ์ที่เข้ามากระทบโดยฉับพลัน เพื่อปรับปรุงนโยบายต่าง ๆ
ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และเพื่อวางแผนยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการเติบโตที่เสมอภาคและยั่งยืน

6. ในการปลูกฝังจิตสำนึกพอเพียง จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนค่านิยม
และความคิดของคนเพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาคน นอกจากนี้ คณะทำงานขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง
ด้านการ ศึกษา ได้ระบุถึงความสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาคน เพิ่มอีก 4 ประการ ดังนี้

6.1 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงช่วยให้มนุษย์มีความพออยู่ พอกิน พอใช้

6.2 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงช่วยให้มนุษย์อยู่ร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนเสรีภาพ
ในสังคมได้อย่างสันติสุข ไม่เบียดเบียน ไม่เอารัดเอาเปรียบ แบ่งปัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
มีจิตเมตตาและจิตสาธารณะ

6.3 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงช่วยให้มนุษย์อยู่ร่วมกับธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืนโดยไม่ทำลาย เห็นคุณค่าและมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

6.4 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงช่วยให้มนุษย์อยู่อย่างมีรากเหง้าทางวัฒนธรรม
ประเพณี ประวัติศาสตร์ ภูมิปัญญา ค่านิยมและเอกลักษณ์ หรืออัตลักษณ์แต่ละบุคคล/สังคม

สรุปได้ว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงถือว่าเป็นหลักในการดำเนินชีวิตของ
ประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ ครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตต่อไปได้
ในยุคโลกาภิวัตน์

4. องค์ประกอบของเศรษฐกิจพอเพียง

เกษม วัฒนชัย (2550) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่ครบถ้วนของความพอเพียงมี 3 อย่าง
ความพอประมาณ มีเงื่อนไขว่า พอประมาณในอัตภาพ มีเหตุผลอธิบายได้สร้างภูมิคุ้มกัน

โดยถามตนเองว่ากระทบกับเงินออมหรือกระทบกับภูมิคุ้มกัน 4 ด้านหรือไม่ และหากกระทบ
จะก่อเกิดหนี้สินมากขึ้นหรือทำให้เงินออมหมดไปครั้งหนึ่ง หากเป็นเช่นนั้นอนาคตจะอย่างไร
ดังนั้นเราต้องวางแผนการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับอัตภาพภายใต้ 3 เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ คือ

1. หลักวิชาความรู้ ต้องใช้วิทยาการความรู้รอบคอบทั้งในขั้นตอนการวางแผน
และปฏิบัติ ไม่ใช่ไสยศาสตร์โหราศาสตร์ในการพัฒนาสถานศึกษา

2. หลักคุณธรรมโรงเรียนต้องสร้างพื้นฐานจิตใจคนในโรงเรียน ทั้งผู้บริหาร
คณะกรรมการโรงเรียน ครู นักเรียน ผู้ปกครองให้มีคุณธรรม โดยเฉพาะความซื่อสัตย์สุจริต

3. หลักการดำเนินชีวิต ต้องใช้ความรอบคอบ มีความเพียร และใช้ความรู้อย่างเหมาะสม สิ่งสำคัญต้องขยันตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจะสามารถนำชีวิตอยู่รอด

ปรียานุช พิบูลสรารุ (2550) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะพร้อม ๆ กัน ดังนี้

1. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ
2. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ
3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

เงื่อนไขการตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องการอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

1. เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ
2. เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550) ความพอเพียง ประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ ดังนี้

1. ความพอประมาณ ได้แก่ ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น
2. ความมีเหตุผล ได้แก่ การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นอย่างรอบคอบ
3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับความพอเพียงนั้น ต้องอาศัยความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน

1. เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้ เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน รอบคอบ เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้น

2. เงื่อนไขคุณธรรมที่ต้องสร้างเสริม ประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียรใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต ไม่โลภและไม่ตระหนี่

สรุปได้ว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบไปด้วย 3 คุณลักษณะ อันได้แก่

1) ความพอประมาณ 2) ความมีเหตุผล 3) การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว และ 2 เงื่อนไข อันได้แก่

1) เงื่อนไขความรู้ และ 2) เงื่อนไขคุณธรรม

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2552) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา (2550-2554) โดยมีนโยบายให้หน่วยงานในสังกัดและในกำกับร่วมประสานความร่วมมือระหว่างกันในการดำเนินการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา และกำหนดแผนดำเนินงานหลักไว้ 4 ประการ คือ

1. การสร้างความรู้ความเข้าใจ โดยการพัฒนามาตรฐานการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ ตลอดจนกิจกรรมส่งเสริมรูปแบบต่าง ๆ การพัฒนาบุคลากรเครือข่าย การประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจ

2. การนำสู่การปฏิบัติ โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน และการบริหารจัดการในสถานศึกษา

3. การประสานความร่วมมือและเชื่อมโยงเครือข่าย โดยการจัดทำฐานข้อมูลกลางเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

4. การติดตามประเมินผล โดยการพัฒนาดัชนีตัวชี้วัดความพอเพียงของสถานศึกษา การติดตามผลงานในพื้นที่ การรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงาน การประเมินผลนักเรียน นักศึกษาและประชาชนที่รับบริการ จากการที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา (2550-2554)

วัตถุประสงค์

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) เพื่อให้สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติในทุกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการดำเนินชีวิตบนพื้นฐานของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง มีวิสัยทัศน์ คือ กระทรวงศึกษาธิการมุ่งพัฒนาสถานศึกษาในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลสู่การดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของผู้เรียน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สำหรับเป้าหมายนั้น ในระยะที่ 1 ปี 2550 กำหนดให้สถานศึกษาที่สามารถเป็นแบบอย่างในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่ต่ำกว่าจำนวน 80 แห่ง ระยะที่ 2 ปี 2551-2552 พัฒนาและขยายเครือข่ายสถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างในการจัดกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกจังหวัดเป็น จำนวน 800 แห่ง และระยะที่ 3 ปี 2553-2554 และปี 2556 สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา พัฒนาให้สถานศึกษาสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษาได้ครบทุกแห่งทั่วประเทศ ยุทธศาสตร์และแนวทางการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา มีดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแนวทางการขับเคลื่อน

1.1 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยแนวทางการนำแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษา

1.2 จัดทำแนวทางการจัดการเรียนการสอนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนทุกระดับการศึกษา โดยสอดแทรกสาระเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาตามลำดับ โดยเริ่มให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้อัตนบุคคล และครอบครัว รู้จักนำไปประยุกต์ใช้ นำไปขยายผลในครอบครัวและชุมชนเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อ สังคมและประเทศ

1.3 จัดทำแนวทางการจัดระบบบริหารจัดการของสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาบุคลากรแนวทางการขับเคลื่อน

2.1 อบรมสัมมนาผู้บริหารการศึกษาให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 ฝึกอบรมและพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย ให้สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการสู่การเรียนการสอนและการบริหารจัดการ

3. ยุทธศาสตร์ที่ 3 การขยายผลและพัฒนาเครือข่ายแนวทางการขับเคลื่อน

3.1 ให้สถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างเข้าไปช่วยเหลือพัฒนาสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ 1:10 แห่งในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ

3.2 ให้มีระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และส่งเสริม สนับสนุน ประสาน การดำเนินงานของเครือข่าย

3.3 จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศและเชื่อมโยงเครือข่ายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4. ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แนวทางการขับเคลื่อน

4.1 เผยแพร่การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการศึกษา โดยจัดทำสื่อรูปแบบต่าง ๆ

4.2 เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความก้าวหน้าของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนากระบวนการติดตามและประเมินผลแนวทางการขับเคลื่อนในการติดตามและประเมินผลเพื่อทราบการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการและการพัฒนาเครือข่ายโดยมีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

5.1 จัดให้มีคณะกรรมการติดตามประเมินผลระดับกระทรวง ระดับภูมิภาค และระดับสถานศึกษา โดยให้คณะกรรมการมีหน้าที่ติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน ในภาพรวมระดับภูมิภาคและสถานศึกษา

5.2 กำหนดรูปแบบ แนวทางเครื่องมือและคู่มือในการติดตามและประเมินผล

5.3 ดำเนินการติดตามประเมินผลและรายงานผล

6. ตัวชี้วัดความสำเร็จการติดตามประเมินผลได้กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จไว้ คือ

6.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

6.2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

6.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

6.4 ด้านการพัฒนาบุคลากร

สรุปได้ว่า การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่สถานศึกษานั้น เป็นการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาสู่สถานศึกษา โดยการพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษา โดยสอดแทรกสาระเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้สามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน นอกจากนี้ยังนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติในทุกฝ่ายงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

2. องค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้เสนอแนะแนวทางการนำหลักพอเพียงไปใช้ใน
สถานศึกษาผู้บริหาร ครู สามารถนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ได้ ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

งานบุคคล วิชาการ งบประมาณ ด้านบริหารทั่วไป สถานศึกษาควรมี
การจัดระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ที่เอื้อต่อการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวทางดังนี้

1. ทบทวน ปรับปรุง พัฒนา โครงสร้างและกระบวนการบริหารจัดการให้
สอดคล้องหรือรองรับการจัดการศึกษาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นการบริหารงานตาม
หลักธรรมาภิบาล มีความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
2. กำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการและกิจกรรมและการปรับปรุง
เพิ่มเติมหรือจัดทำแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้ครอบคลุมการพัฒนาการศึกษา
ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา มีการดำเนินการตามแผนอย่างเป็นระบบ
และมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

3. จัดระบบการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาระบบ
การบริหารจัดการ และกระบวนการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาตามแนวทางในการนำ
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา

2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สถานศึกษาควรมีการ
พัฒนาหรือบูรณาการเนื้อหาสาระของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในหลักสูตรสถานศึกษาตามขั้นตอน
ดังนี้

2.1 สถานศึกษานำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามแนวทาง
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพิจารณาปรับปรุงหรือเพิ่มเติม วิสัยทัศน์ เป้าหมาย
และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในหลักสูตรสถานศึกษา

2.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปรับปรุงหรือเพิ่มเติม
มาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะอัน
พึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหลักสูตรสถานศึกษาที่ปรับปรุง
หรือเพิ่มเติม

2.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปรับปรุงเพิ่มเติม
หรือจัดทำสาระการเรียนรู้ หน่วยการจัดการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ตามลำดับ
เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้นตามข้อ 2.2

2.4 สอนวิชาที่ว่าด้วยเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เป็นวิถีชีวิต

2.5 จัดทำรายวิชาเพิ่มเติมที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการ โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดรายวิชา

3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3.1 จัดกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนได้ปฏิบัติเกี่ยวกับ

3.1.1 การมีวินัยในการใช้จ่าย

3.1.2 การประหยัด การออม

3.1.3 การพึ่งตนเอง โดยการผลิตหรือสร้างรายได้

3.1.4 การรู้จักช่วยเหลือสังคมหรือชุมชน

3.1.5 การสร้างสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อม

3.1.6 การสืบสานวัฒนธรรมไทย

3.1.7 การส่งเสริมการปฏิบัติตามคำสอนทางศาสนา

3.1.8 การสร้างความสมานฉันท์

4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา พัฒนาบุคลากรทั้งผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความพร้อมในการดำเนินการตามระบบการบริหารจัดการที่เปลี่ยนแปลงและการจัดการศึกษา ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) ด้านการพัฒนาบุคลากร

กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ได้เสนอแนะแนวทางการนำหลักพอเพียงไปใช้ในสถานศึกษาผู้บริหาร ครู สามารถนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ได้ ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

1.1 นโยบาย (4 ตัวบ่งชี้)

1.1.1 มีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี

1.1.2 ดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

1.1.3 ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

1.1.4 นำผลการติดตามมาพัฒนานโยบาย/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม
ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

1.2 วิชาการ (4 ตัวบ่งชี้)

1.2.1 มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการ
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.2.2 ดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการ ที่ส่งเสริม
การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.2.3 ติดตามผลการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการ
ที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.2.4 นำผลการติดตามไปพัฒนาแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการที่
ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.3 งบประมาณ (4 ตัวบ่งชี้)

1.3.1 มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่
สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3.2 ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง

1.3.3 ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตาม
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3.4 นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณ
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4 บริหารทั่วไป (2 ตัวบ่งชี้)

1.4.1 บริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4.2 ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน

2. ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มี 4 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้
ประกอบด้วย

2.1 หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3 ตัวบ่งชี้)

2.1.1 มีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐาน
การเรียนรู้

2.1.2 มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.1.3 มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (4 ตัวบ่งชี้)

2.2.1 มีแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้

2.2.2 คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

2.2.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

2.2.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3 ตัวบ่งชี้)

2.3.1 จัดทำ/ผลิต/ใช้/เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.3.2 จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3.3 ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน

2.4 การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (4 ตัวบ่งชี้)

2.4.1 จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.2 ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.3 รายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุง/พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.4 จัดแสดง เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานของผู้เรียน ที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มี 3 องค์ประกอบ 15 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

3.1 การแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน (5 ตัวบ่งชี้)

- 3.1.1 มีแผนงานแนะแนว เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3.1.2 จัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเอง ได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3.1.3 มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเอง ได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3.1.4 ติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3.1.5 นำผลการติดตามมาใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 กิจกรรมนักเรียน (6 ตัวบ่งชี้)

- 3.2.1 มีแผนงาน/โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง
- 3.2.2 จัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3.2.3 ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุม/ชมรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3.2.4 มีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอนทางศาสนา ในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3.2.5 ติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3.2.6 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนากิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ (4 ตัวบ่งชี้)

- 3.3.1 มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสาและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3.3.2 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา/พัฒนา สถานศึกษา/ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม/วัฒนธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.3 ติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.4 นำผลการติดตามมาปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา มี 2 องค์ประกอบ 7 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

4.1 การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (4 ตัวบ่งชี้)

4.1.1 มีแผนงาน/โครงการ พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.1.2 ประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่

4.1.3 ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ

4.1.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรของสถานศึกษา

4.2 การติดตามและขยายผล (3 ตัวบ่งชี้)

4.2.1 ติดตามผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2.2 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2.3 ขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ มี 4 องค์ประกอบ 12 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

5.1 สถานศึกษา (1 ตัวบ่งชี้)

คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง

5.2 ผู้บริหารสถานศึกษา (1 ตัวบ่งชี้)

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง

5.3 บุคลากรของสถานศึกษา (5 ตัวบ่งชี้)

5.3.1 บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.3.2 บุคลากรจัดการทรัพยากรและดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจอย่าง สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.3.3 บุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์

5.3.4 บุคลากรรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่าง สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

5.3.5 บุคลากรดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรม และพร้อมรับการ เปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์

5.4 ผู้เรียน (5 ตัวบ่งชี้)

5.4.1 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา

5.4.2 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการ เปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ

5.4.3 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการ เปลี่ยนแปลงในด้านสังคม

5.4.4 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการ เปลี่ยนแปลงในด้านสิ่งแวดล้อม

5.4.5 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการ เปลี่ยนแปลงในด้านวัฒนธรรม

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีองค์ประ กอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้ 2) ด้านหลัก สูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มี 4 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้ 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน มี 3 องค์ประกอบ 15 ตัวบ่งชี้ 4) ด้านการพัฒนาบุคลากร มี 2 องค์ประกอบ 7 ตัวบ่งชี้ 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ มี 4 องค์ประกอบ 12 ตัวบ่งชี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) ได้เสนอแนะแนวทางการนำหลัก พอเพียงไปใช้ในสถานศึกษาผู้บริหาร ครู สามารถนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมา ประยุกต์ใช้ได้ ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย
 - 1.1 นโยบาย (4 ตัวบ่งชี้)

1.1.1 มีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนใน สถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี

1.1.2 ดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

1.1.3 ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

1.1.4 นำผลการติดตามมาพัฒนานโยบาย/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

1.2 วิชาการ (4 ตัวบ่งชี้)

1.2.1 มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.2.2 ดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.2.3 ติดตามผลการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.2.4 นำผลการติดตามไปพัฒนาแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.3 งบประมาณ (4 ตัวบ่งชี้)

1.3.1 มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับหลักหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3.2 ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3.3 ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3.4 นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4 บริหารทั่วไป (2 ตัวบ่งชี้)

1.4.1 บริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4.2 ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน

2. ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มี 4 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

2.1 หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3 ตัวบ่งชี้)

2.1.1 มีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้

2.1.2 มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.1.3 มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัยเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (4 ตัว บ่งชี้)

2.2.1 มีแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้

2.2.2 คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

2.2.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

2.2.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3 ตัวบ่งชี้)

2.3.1 จัดทำ/ผลิต/ใช้/เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.3.2 จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3.3 ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน

2.4 การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (4 ตัวบ่งชี้)

2.4.1 จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.2 ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.3 รายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุง/พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.4 จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มี 3 องค์ประกอบ 15 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

3.1 การแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน (5 ตัวบ่งชี้)

3.1.1 มีแผนงานแนะแนว เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1.2 จัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1.3 มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1.4 ติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1.5 นำผลการติดตามมาใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 กิจกรรมนักเรียน (6 ตัวบ่งชี้)

3.2.1 มีแผนงาน/โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง

3.2.2 จัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2.3 ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุม/ชมรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2.4 มีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอนทางศาสนา ในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2.5 ติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2.6 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนากิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ (4 ตัวบ่งชี้)

3.3.1 มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสาและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.2 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา/พัฒนาสถานศึกษา/ชุมชนด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม/วัฒนธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.3 ติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.4 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. ด้านการพัฒนาศักยภาพของสถานศึกษา มี 2 องค์ประกอบ 7 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

4.1 การพัฒนาศักยภาพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (4 ตัวบ่งชี้)

4.1.1 มีแผนงาน/โครงการ พัฒนาศักยภาพของสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.1.2 ประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่

4.1.3 ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ

4.1.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรของสถานศึกษา

4.2 การติดตามและขยายผล (3 ตัวบ่งชี้)

4.2.1 ติดตามผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาศักยภาพ เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2.2 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาศักยภาพ เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2.3 ขยายผลและเผยแพร่ผลการดำเนินชีวิต และปฏิบัติการกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ มี 4 องค์ประกอบ 12 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

5.1 สถานศึกษา (1 ตัวบ่งชี้)

คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง

5.2 ผู้บริหารสถานศึกษา (1 ตัวบ่งชี้)

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง

5.3 บุคลากรของสถานศึกษา (5 ตัวบ่งชี้)

5.3.1 บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.3.2 บุคลากรจัดการทรัพยากรและดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจอย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.3.3 บุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์

5.3.4 บุคลากรรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

5.3.5 บุคลากรดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรม และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์

5.4 ผู้เรียน (5 ตัวบ่งชี้)

5.4.1 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา

5.4.2 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้าน วัตถุประสงค์/เศรษฐกิจ

5.4.3 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านสังคม

5.4.4 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านสิ่งแวดล้อม

5.4.5 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านวัฒนธรรม

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้ 2) ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มี 4 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้ 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มี 3 องค์ประกอบ 15 ตัวบ่งชี้ 4) ด้านการพัฒนาบุคลากร มี 2 องค์ประกอบ 7 ตัวบ่งชี้ 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ มี 4 องค์ประกอบ 12 ตัวบ่งชี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร (2554) ได้เสนอแนะการนำหลักพอเพียงไปใช้ในสถานศึกษาผู้บริหาร ครู สามารถนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ได้ ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

1.1 นโยบาย (4 ตัวบ่งชี้)

1.1.1 มีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี

1.1.2 ดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

1.1.3 ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

1.1.4 นำผลการติดตามมาพัฒนานโยบาย/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

1.2 วิชาการ (4 ตัวบ่งชี้)

1.2.1 มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการจัดการเรียนรู้อ

1.2.2 ดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการจัดการเรียนรู้อ

1.2.3 ติดตามผลการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการจัดการเรียนรู้อ

1.2.4 นำผลการติดตามไปพัฒนาแผนงาน /โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการจัดการเรียนรู้อ

1.3 งบประมาณ (4 ตัวบ่งชี้)

1.3.1 มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3.2 ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3.3 ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3.4 นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4 บริหารทั่วไป (2 ตัวบ่งชี้)

1.4.1 บริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4.2 ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน

2. ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มี 4 องค์กรประกอบ 14 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

2.1 หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3 ตัวบ่งชี้)

2.1.1 มีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐาน การเรียนรู้

2.1.2 มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.1.3 มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (4 ตัวบ่งชี้)

2.2.1 มีแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้

2.2.2 คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

2.2.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

2.2.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3 ตัวบ่งชี้)

2.3.1 จัดทำ/ผลิต/ใช้/เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.3.2 จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุน การเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3.3 ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่เสริมสร้างการพัฒนา คุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน

2.4 การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง (4 ตัวบ่งชี้)

2.4.1 จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.2 ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับ
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.3 รายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุง/พัฒนาการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.4 จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียน
ที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มี 3 องค์ประกอบ 15 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

3.1 การแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน (5 ตัวบ่งชี้)

3.1.1 มีแผนงานแนะแนว เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับ
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1.2 จัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเอง
ได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1.3 มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเอง
ได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1.4 ติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1.5 นำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแล
ช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 กิจกรรมนักเรียน (6 ตัวบ่งชี้)

3.2.1 มีแผนงาน/โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนอยู่อย่าง
พอเพียง

3.2.2 จัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์
สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2.3 ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุม/ชมรมตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง

3.2.4 มีการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอนทาง
ศาสนา ในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2.5 ติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง

3.2.6 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนากิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ (4 ตัวบ่งชี้)

3.3.1 มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสาและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.2 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา/พัฒนาสถานศึกษา/ชุมชนด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม/วัฒนธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.3 ติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.4 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. ด้านการพัฒนาศักยภาพของสถานศึกษา มี 2 องค์ประกอบ 7 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

4.1 การพัฒนาศักยภาพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (4 ตัวบ่งชี้)

4.1.1 มีแผนงาน/โครงการ พัฒนาศักยภาพของสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.1.2 ประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่

4.1.3 ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ

4.1.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรของสถานศึกษา

4.2 การติดตามและขยายผล (3 ตัวบ่งชี้)

4.2.1 ติดตามผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาศักยภาพ เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2.2 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาศักยภาพ เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2.3 ขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ มี 4 องค์ประกอบ 12 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

5.1 สถานศึกษา (1 ตัวบ่งชี้)

คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง

5.2 ผู้บริหารสถานศึกษา (1 ตัวบ่งชี้)

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง

5.3 บุคลากรของสถานศึกษา (5 ตัวบ่งชี้)

5.3.1 บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.3.2 บุคลากรจัดการทรัพยากรและดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจอย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.3.3 บุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์

5.3.4 บุคลากรรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

5.3.5 บุคลากรดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรม และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์

5.4 ผู้เรียน (5 ตัวบ่งชี้)

5.4.1 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา

5.4.2 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้าน วัตถุ/เศรษฐกิจ

5.4.3 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านสังคม

5.4.4 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านสิ่งแวดล้อม

5.4.5 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านวัฒนธรรม

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้

2) ด้านหลัก สูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มี 4 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้ 3) ด้านการจัด

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มี 3 องค์ประกอบ 15 ตัวบ่งชี้ 4) ด้านการพัฒนาบุคลากร มี 2 องค์ประกอบ

7 ตัวบ่งชี้ 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ มี 4 องค์ประกอบ 12 ตัวบ่งชี้

จากการศึกษาองค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากนักวิชาการต่าง ๆ ดังกล่าวมานั้น ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ได้ดังตาราง 1

ตาราง 1 วิเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

	กระทรวงศึกษาธิการ (2550)	กระทรวงศึกษาธิการ (2554)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554)	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ (2554)	ความถี่
1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	4
2. ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	4
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	✓	✓	✓	✓	4
4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	4
5. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ	-	✓	✓	✓	3

จากตาราง 1 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบของหลักการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาที่เป็นกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากการวิเคราะห์ประกอบด้วย องค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารจัดการสถานศึกษา 2) หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) การพัฒนาบุคลากร 5) ผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

3. ตัวอย่างของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1 การบริหารจัดการสถานศึกษา

ความหมายของการบริหารจัดการสถานศึกษา

รุ่ง แก้วแดง (2544) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารงานทั้งหมดภายในโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแล้ว งานด้านการเรียนการสอนทั้งหมด นับตั้งแต่เรื่องของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ซึ่งในปัจจุบันอาจจะเรียกให้ไม่ว่าเป็นงานด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา

ต้องให้ความสำคัญกับงานด้านวิชาการเป็นอันดับหนึ่ง และผู้บริหารต้องอยู่ที่สถานศึกษาถ้าไม่จำเป็นไม่ควรออกนอกสถานศึกษาเพื่อจะได้มีเวลาบริหารการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่

ปฏิญญา สาร (2549) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ อันเกี่ยวเนื่องกับการศึกษา ที่บุคลากรหลายคนดำเนินการพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชนหรือสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน เช่น ความสามารถ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ค่านิยม จริยธรรม เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับของสังคมโดยกระบวนการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผนทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2554) ได้ให้ความหมายของการบริหารการศึกษาไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่หลายคนร่วมกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน นับแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม คุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคล และอาศัยทรัพยากร ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ดำเนินอยู่

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษาว่า หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการศึกษา ทั้งในด้านการบริหาร การพัฒนา การปรับปรุง เพื่อให้การดำเนินงานในสถานศึกษาเป็นไปอย่างคล่องตัว สามารถพัฒนาสถานศึกษาและผู้เรียนให้มีคุณภาพ

ความสำคัญของการบริหารจัดการสถานศึกษา

ธงชัย สันติวงษ์ (2540) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารและการจัดการโรงเรียนมีความสำคัญและจำเป็นอย่างมาก เพราะเหตุผลดังต่อไปนี้ ประการแรก คือ เพื่อให้งานหรือภารกิจต่าง ๆ ให้ดำเนินไปอย่างมีระบบและมีระเบียบไม่ก้าวก่ากัน สามารถเรียงลำดับความสำคัญและความรีบด่วนของงานได้ ประการที่สอง คือ เพื่อให้การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดนั้นเกิดประสิทธิภาพสูงสุด เนื่องจากการดำเนินการจัดการศึกษานั้น ต้องอาศัยทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งที่เป็นทรัพยากรมนุษย์และทรัพยากรที่ไม่ใช่มนุษย์ แต่ทรัพยากรดังกล่าวมีจำนวนจำกัด ผู้รับผิดชอบจึงต้องหาทางใช้ทรัพยากรให้เป็นประโยชน์หรือเกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยอาศัยความสำคัญเร่งด่วนและวัตถุประสงค์ของหน่วยงานเป็นเครื่องตัดสิน ประการที่สาม คือ เพื่อเป็นการกระจายงานให้บุคลากรในหน่วยงาน การจัดการหรือการบริหารงานจะเป็นเครื่องช่วยให้ผู้บริหารได้แจกจ่ายหรือกระจายงานความรับผิดชอบให้บุคลากรต่าง ๆ ตามความสามารถของแต่ละบุคคลได้ เพื่อให้การดำเนินงานของโรงเรียนว่าจะเป็นไปได้ในทิศทางใด จากเหตุผลดังกล่าวทำให้เห็นอย่างชัดเจนว่าถ้าหากการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา อาจต้องพบอุปสรรคมากมายจนไม่สามารถดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2541) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่ต้องกำหนดแบบแผน วิธีและขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ เพราะถ้าระบบบริหารงานไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะให้งานได้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การบริหารงานนั้นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ทุกประการ เพราะการดำเนินการต่าง ๆ มิใช่เพียงแต่กิจการที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีเพื่อนร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ผู้ช่วยงานแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทั้งในด้านสติปัญญาและความสามารถ ความถนัด และความต้องการที่ไม่เหมือนกัน จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะนำเทคนิควิธีและกระบวนการการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายขององค์การ

สมาน อัสวภูมิ (2549) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า ปัจจุบันมีความสำคัญและความจำเป็นยิ่งขึ้นทุกที ๆ ทั้งนี้เพราะการศึกษานอกจากจะเป็นเรื่องที่มีความซับซ้อนยุ่งยากแล้วยังมีประกอบอื่น ๆ อีกมากที่มีผลสะท้อนต่อการบริหารการศึกษา ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ อยู่เรื่อย ๆ ซึ่งผู้บริหารการศึกษาจะต้องเผชิญการแก้ปัญหาเหล่านั้นอยู่ตลอดเวลา ในบางประเทศการบริหารการศึกษานับว่าเป็นอาชีพที่สำคัญอย่างหนึ่งไม่ต่ำกว่าอาชีพอื่น ๆ เช่น แพทย์ วิศวกร ฯลฯ ซึ่งพวกเขาเหล่านั้นจะต้องได้รับการฝึกหัดอบรมมาเป็นเวลาหลายปีจึงจะมีความสามารถในการประกอบอาชีพได้ ผู้บริหารการศึกษาก็เช่นเดียวกันจำเป็นจะต้องได้รับการฝึกอบรมมาโดยตรง จึงจะจัดการศึกษาได้ดี คือสามารถที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการสถานศึกษา ทำให้การบริหารจัดการในสถานศึกษาเป็นระบบ มีแบบแผน ง่ายต่อการบริหารจัดการ เพื่อที่จะให้งานทุกฝ่ายนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็นการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีให้สามารถให้ประโยชน์ให้ได้มากที่สุดและเกิดประโยชน์สูงสุด

ตัวบ่งชี้ของการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ได้กล่าวถึงตัวบ่งชี้ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาว่า มี 4 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. นโยบาย (4 ตัวบ่งชี้)
 - 1.1 มีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี
 - 1.2 ดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

1.3 ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปี
ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

1.4 นำผลการติดตามมาพัฒนานโยบาย/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม
ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

2. วิชาการ (4 ตัวบ่งชี้)

2.1 มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการ
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.2 ดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการ ที่ส่งเสริม
การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.3 ติดตามผลการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้าน
วิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.4 นำผลการติดตามไปพัฒนาแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการ
ที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3. งบประมาณ (4 ตัวบ่งชี้)

3.1 มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่
สอดคล้องกับหลักหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง

3.3 ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษา
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.4 นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการ
งบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. บริหารทั่วไป (2 ตัวบ่งชี้)

4.1 บริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2 ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) ได้กล่าวถึงตัวบ่งชี้ด้าน
การบริหารจัดการสถานศึกษาว่า มี 4 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. นโยบาย (4 ตัวบ่งชี้)

1.1 มีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี

1.2 ดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

1.3 ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

1.4 นำผลการติดตามมาพัฒนานโยบาย/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

2. วิชาการ (4 ตัวบ่งชี้)

2.1 มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.2 ดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.3 ติดตามผลการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.4 นำผลการติดตามไปพัฒนาแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3. งบประมาณ (4 ตัวบ่งชี้)

3.1 มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.4 นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. บริหารทั่วไป (2 ตัวบ่งชี้)

4.1 บริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2 ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง มีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี ดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปี นำผลการติดตามมาพัฒนา นโยบาย/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการ ติดตามผลการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการ นำผลการติดตามไปพัฒนาแผนงาน /โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณ ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษา นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณตาม บริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน

3.2 หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ความหมายของหลักสูตร

Oliva (1992) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า คือ แผนงานหรือโครงการที่จัดประสบการณ์ทั้งหมดให้แก่ผู้เรียนโดยแผนงานต่าง ๆ จะถูกกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรมีขอบเขตกว้างขวางหลากหลาย เพื่อเป็นแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ต้องการ ดังนั้น หลักสูตรอาจเป็นหน่วย (Unit) เป็นรายวิชา (Course) หรือเป็นรายวิชาย่อย (Sequence of courses) ทั้งนี้ แผนงานหรือโครงการทางการศึกษาดังกล่าว อาจจัดขึ้นได้ทั้งในและนอกชั้นเรียนภายใต้การบริหารและดำเนินงานของสถานศึกษา

รุจิรี ภูสาระ (2546) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หมายถึง แผนการเรียน ประกอบด้วยเป้าหมาย และจุดประสงค์เฉพาะที่จะนำเสนอและจัดการเนื้อหา รวมถึงแบบของการเรียนการสอนตามจุดประสงค์ และท้ายที่สุดจะต้องมีการประเมินผลของการเรียน

สรุปว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ ที่เป็นเนื้อหา สาระสำคัญ กิจกรรมต่าง ๆ ที่ออกแบบขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมาย ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ พัฒนาตนเองเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามคุณ ลักษณะที่พึงประสงค์ และใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างปกติสุข

ความสำคัญของหลักสูตร

จรัส บัวศรี (2532) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้โดยสรุปว่า หลักสูตรมีความสำคัญต่อการศึกษาส่วนร่วม นั่นคือ หลักสูตรเป็นเครื่องมือที่ถ่ายทอดเจตนารมณ์ หรือเป้าประสงค์ของการศึกษาของชาติ ไปแปลงเป็นการกระทำขั้นพื้นฐานในโรงเรียนหรือ สถานศึกษา ถ้าจะกล่าวถึงหลักสูตรคือหัวใจทางการศึกษาก็คงไม่ผิด เพราะถ้าปราศจากหลักสูตร เสียแล้วการศึกษาก็ย่อมดำเนินไม่ได้ และหลักสูตรยังมีความสำคัญต่อการเรียนการสอน กล่าวคือ ถ้าหากไม่มีหลักสูตรก็สอนไม่ได้เพราะไม่รู้จะสอนอะไร หรือถ้าจะสอนโดยคิดเอาเองก็จะเกิดความ สับสน โดยที่อาจสอนซ้ำไปซ้ำมา ไม่เรียงลำดับตามที่ควรจะเป็น ผลการเรียนรู้อาจไม่เป็นไปตามที่ คาดไว้ ผู้เรียนเองก็จะมีอาการลำบากใจเพราะไม่ทราบว่าสิ่งที่เรียนไปนั้นสามารถนำไปเปรียบเทียบกับระดับใด

สุมิตร คุณานุกร (2536) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรว่า หลักสูตรมีความสำคัญ เพราะเป็นเครื่องชี้นำทางหรือเป็นบทบัญญัติของรัฐในการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำไปปฏิบัติ อีกทั้งยังเป็นเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษา และควบคุม การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

ปฎล นันทวงศ์ และ ไพโรจน์ ดั่งวิเศษ (2543) ได้กล่าวถึงความสำคัญของ หลักสูตรว่า หลักสูตรมีความสำคัญยิ่งในฐานะที่เป็นเอกสารที่กำหนดแนวทางในการจัดการเรียน การสอนของโรงเรียน ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกฝ่ายต้องยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ เพื่อพัฒนา บุคคลให้มีประสิทธิภาพตามที่พึงประสงค์ให้แก่สังคมและประเทศชาติ

สรุปได้ว่า หลักสูตรเป็นตัวกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษา เพื่อเป็นแนวปฏิบัติ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามได้และพัฒนาทั้งตัวบุคลากรและตัวผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สุมน อมรวิวัฒน์ (2533) ได้ให้ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ว่า การเรียนรู้ หมายถึง สถานการณ์อย่างหนึ่งที่มีสิ่งต่อไปนี้เกิดขึ้น ได้แก่

1. มีความสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม และผู้สอนกับผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม
2. ความสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์นั้นก่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่
3. ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ใหม่นั้นไปใช้ได้

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ (2542) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง เป็นกระบวนการที่มีระบบระเบียบครอบคลุมการดำเนินงานตั้งแต่ การวางแผนการจัดการเรียนรู้จนถึงการประเมินผล

Moore (1992) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลหนึ่ง ที่พยายามช่วยให้บุคคลอื่นได้เกิดการพัฒนาตนในทุกด้าน อย่างเต็มศักยภาพ

สรุปได้ว่า การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่กระทำอย่างเป็น ระบบ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ และผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ที่ได้นั้นไปใช้ได้ ความสำคัญของการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2553) การจัดการ เรียนรู้เปรียบเสมือนเครื่องมือที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการเรียนรู้ ตั้งใจเรียน และเกิดการเรียนรู้ขึ้น การเรียนของผู้เรียนจะไปสู่จุดหมายปลายทาง คือ ความสำเร็จในชีวิตหรือไม่เพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับ การจัดการเรียนรู้ที่ดีของผู้สอนหรือผู้สอนด้วยเช่นกัน หากผู้สอนรู้จักเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ ที่ดีและเหมาะสมแล้วย่อมจะมีผลดีต่อการเรียนของผู้เรียน ดังนี้คือ

1. มีความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาวิชา หรือกิจกรรมที่เรียนรู้
2. เกิดทักษะหรือมีความชำนาญในเนื้อหาวิชา หรือกิจกรรมที่เรียนรู้
3. เกิดทัศนคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียน
4. สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
5. สามารถนำความรู้ไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมต่อไปอีกได้

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ที่ดีและเหมาะสมนั้น ถือว่าเป็นเครื่องมือที่จะทำให้ ผู้เรียนมีการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจและสติปัญญา ส่งผลให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จตาม จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้ของหลักสูตรและการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ได้กล่าวถึงตัวบ่งชี้ด้านหลักสูตรและการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ ว่าประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3 ตัวบ่งชี้)
 - 1.1 มีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐาน การเรียนรู้
 - 1.2 มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

1.3 มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ (4 ตัวบ่งชี้)

2.1 มีแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้

2.2 คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

2.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

2.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการ
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3 ตัวบ่งชี้)

3.1 จัดทำ/ผลิต/ใช้/เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.2 จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุน
การเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่เสริมสร้างการพัฒนา
คุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน

4. การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง (4 ตัวบ่งชี้)

4.1 จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2 ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับ
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.3 รายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุง/พัฒนาการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.4 จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียน
ที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) ได้กล่าวถึงตัวบ่งชี้ด้าน
หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ว่าประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3 ตัวบ่งชี้)
 - 1.1 มีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้
 - 1.2 มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 1.3 มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (4 ตัวบ่งชี้)
 - 2.1 มีแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้
 - 2.2 คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ
 - 2.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ
 - 2.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3 ตัวบ่งชี้)
 - 3.1 จัดทำ/ผลิต/ใช้/เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 3.2 จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 3.3 ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน
4. การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (4 ตัวบ่งชี้)
 - 4.1 จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 4.2 ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.3 รายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุง/พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.4 จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

สรุปได้ว่า หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง มีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ จัดทำ/ผลิต/ใช้/เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุง/พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

3.3 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ความหมายของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้ให้ความหมายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ไว้ดังนี้ กิจกรรมพัฒนา หมายถึง เป็นกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วยรูปแบบ กระบวนการวิธีการที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง มีความหมายและมีคุณค่าในการนำผู้เรียนทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มุ่งสร้างเสริมเจตคติ คุณค่าชีวิต ปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

สุขพัชรา ชัมเจริญ (2545) ได้ให้ความหมายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ไว้ดังนี้

1. กิจกรรมที่จัดเป็นกระบวนการ
2. มีรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย
3. พัฒนาผู้เรียนทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และอารมณ์
4. มุ่งส่งเสริมเจตคติ
5. สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
6. ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์
7. ส่งเสริมให้รู้จักและเข้าใจตนเอง
8. ปรับตัวปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติและดำรงชีวิตได้

อย่างมีความสุข

ขจิต ฝอยทอง (2546) ได้ให้ความหมายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง กิจกรรมที่จัดอย่างมีรูปแบบด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม และสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

สรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหมายถึง กิจกรรมที่จัดอย่างมีรูปแบบด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาอารมณ์ รวมถึงสร้างจิตสำนึกในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัว สร้างประโยชน์ให้กับสังคม และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

ความสำคัญของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

พันธณีย์ วิหคโต (2546) ได้กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มีความสำคัญต่อกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะ ดังนี้

1. กระบวนการเรียนรู้ที่เป็นส่วนร่วม ซึ่งเป็นทักษะในการดำรงชีวิต ได้แก่ ทักษะกระบวนการปรับตัว ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม กระบวนการกลุ่มในการอยู่ร่วมกัน ทักษะกระบวนการจัดการ ทักษะกระบวนการวางแผน ทักษะชีวิต ทักษะทางสังคมและทักษะการดำเนินชีวิต
2. กระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเฉพาะด้าน ประกอบด้วย
 - 2.1 กระบวนการทางปัญญา ได้แก่ กระบวนการในการแสวงหาและการใช้ข้อมูล กระบวนการในการตัดสินใจ กระบวนการในการแก้ไขปัญหา ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการสังเกต ทักษะการคิดวิเคราะห์

2.2 กระบวนการในทางปฏิบัติ ได้แก่ ทักษะในการทำงาน ทักษะการเป็นผู้ช่วยเหลือ กระบวนการเชิงทักษะ ทักษะกระบวนการลูกเสือ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการสร้างสัมพันธ์ และทักษะในการให้คำปรึกษาเบื้องต้น

2.3 กระบวนการทางความรู้สึก ได้แก่ กระบวนการสร้างเสริมจิตสำนึกความรู้สึก รู้จักเข้าใจและเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น มีกระบวนการพัฒนาคุณลักษณะทางอารมณ์ บุคลิกภาพ ศีลธรรมและจริยธรรม

กระทรวงศึกษาธิการ (2552) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ใช้องค์ความรู้ ทักษะ และเจตคติจากการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติกิจกรรมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งจะส่งผลในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ เกิดทักษะการทำงาน และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก

สรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาอารมณ์ รวมถึงสร้างจิตสำนึกในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวสร้างประโยชน์ให้กับสังคม และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

ตัวบ่งชี้ของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ได้กล่าวถึงตัวบ่งชี้ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนว่า ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 15 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

1. การแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน (5 ตัวบ่งชี้)
 - 1.1 มีแผนงานแนะแนว เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 1.2 จัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 1.3 มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4 ติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.5 นำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. กิจกรรมนักเรียน (6 ตัวบ่งชี้)

2.1 มีแผนงาน/โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง

2.2 จัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุม/ชมรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4 มีการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอนทางศาสนา ในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.5 ติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.6 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนากิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ (4 ตัวบ่งชี้)

3.1 มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสาและมีส่วนร่วมในกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา/พัฒนาสถานศึกษา/ชุมชนด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม/วัฒนธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 ติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.4 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) ได้กล่าวถึงตัวบ่งชี้ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนว่าประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบ 15 ตัวบ่งชี้

1. การแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน (5 ตัวบ่งชี้)

1.1 มีแผนงานแนะแนว เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- 1.2 จัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเอง
ได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 1.3 มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเอง
ได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 1.4 ติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 1.5 นำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแล
ช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. กิจกรรมนักเรียน (6 ตัวบ่งชี้)
- 2.1 มีแผนงาน/โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนอยู่อย่าง
พอเพียง
- 2.2 จัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์
สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.3 ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุม/ชมรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง
- 2.4 มีการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอนทาง
ศาสนา ในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.5 ติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง
- 2.6 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนากิจกรรมนักเรียนตามหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ (4 ตัวบ่งชี้)
- 3.1 มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสาและมีส่วนร่วม
ในกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3.2 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา/พัฒนาสถานศึกษา/ชุมชน
ด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม/วัฒนธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3.3 ติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์
ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3.4 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคม
และสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง มีแผนงานแนะแนว เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเอง ติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน มีแผนงาน/โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง จัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุม/ชมรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอนทางศาสนา ติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียน นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนากิจกรรมนักเรียน มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา/พัฒนา สถานศึกษา/ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม/วัฒนธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.4 การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

ความหมายการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

สมาน รังสียกฤษฎ์ (2522) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาบุคลากรว่า เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมให้บุคคลมีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการทำงานดีขึ้น ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีในการทำงาน อันจะเป็นผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นหรืออีกนัยหนึ่ง การพัฒนาบุคลากรเป็นกระบวนการที่จะสร้างเสริมและเปลี่ยนแปลงผู้ปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ความสามารถ ทักษะ อุปนิสัย ทัศนคติ และวิธีการในการทำงานอันจะนำไปสู่ประสิทธิภาพในการทำงาน

นพพงษ์ บุญจิตราดุล (2525) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาบุคลากรว่า เป็นกระบวนการเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญ ทักษะ ทัศนคติ ค่านิยมความสามารถของบุคคล ตลอดจนการให้แนวความคิดใหม่ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บุคคลมีคุณภาพที่ดีขึ้น

ประชุม รอดประเสริฐ (2528) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาบุคลากรว่า หมายถึง กระบวนการที่จะเสริมสร้างให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจ ตลอดจน

ทัศนคติ อันจะเป็นผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การพัฒนาบุคคลอาจจำแนกออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 2 ประเภท คือ การพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชา และการพัฒนาตนเอง

สรุปได้ว่า กระบวนการที่มุ่งจะเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน ความรู้ ความสามารถ ทักษะและทัศนคติของบุคคลให้เป็นไปทางที่ดีขึ้น เพื่อให้บุคลากรที่ได้รับการพัฒนาแล้วนั้นปฏิบัติงานได้ผลตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

ธีรวุฒิ ประทุมพนรัตน์ (2531) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรไว้ว่า การบริหารคนหรือแรงงานที่มีคุณภาพได้นั้น ทั้งนี้เพราะความสำเร็จในการร่วมมือกันทำงาน เกิดจากการเสริมพลังความรู้ความสามารถจากแรงงานทุกระดับ ตั้งแต่แรงงานไร้ฝีมือแรงงานฝีมือปานกลาง แรงงานชำนาญงาน แรงงานเทคนิคและแรงงานวิชาชีพ ความบกพร่องในคุณภาพของแรงงานเพียงส่วนเดียวอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพผลผลิตและประสิทธิภาพของงานได้ ตัวอย่างเช่น ถ้าผู้บริหารการศึกษาที่บกพร่องในคุณภาพ (ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มโนทัศน์เกี่ยวกับงาน) กำหนดให้ครูอาจารย์ประจำรายวิชาภาษาอังกฤษ ไปปฏิบัติการสอนในรายวิชาอุตสาหกรรมศึกษา ซึ่งครูผู้นั้นไม่เคยศึกษาอบรมมาก่อน อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอนและอาจสร้างเจตคติที่ผิดพลาดบางประการแก่ผู้เรียนรุ่นนั้นได้กรณีดังกล่าวอาจประเมินได้ว่าบุคลากรขององค์การที่ควรได้รับการพัฒนา ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา และครูอาจารย์

Sherman, Bohlander และ George (1992) กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านองค์การ ช่วยปรับปรุงทัศนคติของบุคลากร เป็นไปในทางบวก ช่วยปรับปรุงความรู้ และทักษะของบุคลากรทุกระดับขององค์การ ช่วยให้บุคลากรรู้ถึงนโยบายขององค์การ ช่วยให้กิจการขององค์การดีขึ้น เป็นเครื่องมือช่วยพัฒนาองค์การ ช่วยให้ข้อมูลต่อความต้องการในอนาคตขององค์การ ด้านบุคลากร ช่วยให้บุคคลตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ดีขึ้น ช่วยให้เกิดความตระหนักในความสำเร็จ ความเจริญและความรับผิดชอบ ตลอดจนความก้าวหน้า ช่วยให้เกิดความมั่นใจในตนเอง ช่วยลดความเครียด ความไม่พอใจ ความขัดแย้ง ช่วยปรับปรุงความรู้ ทัศนคติ การติดต่อสื่อสาร ช่วยให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน และการยอมรับ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ช่วยในการปรับปรุงการติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่มบุคคลเกิดความเท่าเทียมกันในโอกาสและการทำงานสร้างความเป็นปึกแผ่นขึ้นในกลุ่มผู้ทำงาน ช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ และความร่วมมือประสานงาน การพัฒนาขีดความสามารถทำให้องค์การเป็นสถานที่น่าทำงานและน่าอยู่

ยุวดี ศรีธรรมรัฐ (2541) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรว่าเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารงานบุคคลในยุคโลกาภิวัตน์ ยิ่งความเจริญของวิทยาการต่าง ๆ มีมากมายทั่วโลก บุคลากรจะอยู่หนึ่งมิได้ หน่วยงาน องค์กรเองก็ต้องให้ความสำคัญกับเรื่องนี้

และกำหนดเป็นนโยบาย แผนงาน โครงการที่ชัดเจนว่า จะพัฒนาบุคลากรทั้งในระดับมหภาค และจุลภาคไปในทิศทางใด เพื่อให้ทันกับความเจริญก้าวหน้าในโลกปัจจุบัน รัฐบาลต้องลงทุนให้งบประมาณในเรื่องนี้มากกว่าในอดีต แทนที่จะไปเน้นเฉพาะในเรื่องโครงสร้าง “Infra-structure” เหมือนในอดีต จะต้องหันมาปรับปรุงคุณภาพของบุคคลควบคู่กับการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร ระบบราชการ ลดขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงาน และปรับปรุงระเบียบ วิธีการ กฎหมาย ข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทำงานสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น คุณภาพคนควบคู่กับระบบงานที่ดีจะทำให้การทำงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลและประหยัดยิ่งขึ้นในอนาคต

สรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาบุคลากรมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นการทำให้บุคคลได้รับความรู้ ความสามารถ ความชำนาญมากยิ่งขึ้น ซึ่งสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงาน ทำให้หน่วยงานได้รับผลจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเป็นการลดความสิ้นเปลืองที่จะเกิดขึ้นซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของหน่วยงาน

ตัวบ่งชี้ของการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ได้กล่าวถึงตัวบ่งชี้ด้านด้วยการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาว่าประกอบไปด้วย 2 องค์ประกอบ 7 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

1. การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (4 ตัวบ่งชี้)
 - 1.1 มีแผนงาน/โครงการ พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 1.2 ประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่
 - 1.3 ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ
 - 1.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรของสถานศึกษา
2. การติดตามและขยายผล (3 ตัวบ่งชี้)
 - 2.1 ติดตามผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.2 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.3 ขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) ได้กล่าวถึงตัวบ่งชี้ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ว่าประกอบไปด้วย 2 องค์ประกอบ 7 ตัวบ่งชี้

1. การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (4 ตัวบ่งชี้)

1.1 มีแผนงาน/โครงการ พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 ประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่

1.3 ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ

1.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรของสถานศึกษา

2. การติดตามและขยายผล (3 ตัวบ่งชี้)

2.1 ติดตามผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 ขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 7 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ มีแผนงาน/โครงการ พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรของสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขยายผลและเผยแพร่ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.5 ผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

ความหมายของผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

ศิริชัย กาญจนวาสี (2550) ได้ให้ความหมายของผลลัพธ์ไว้ว่า ผลลัพธ์ หมายถึง ผลระยะยาวซึ่งเกิดเป็นผลจุดหมายปลายทาง หรือผลต่อเนื่องจากผลกระทบ

ถวิล อรัญเวศ (2559) ได้ให้ความหมายของผลลัพธ์ไว้ว่า ผลลัพธ์ หมายถึง ผลที่เกิดจากการนำผลผลิตไปใช้ให้เกิดประโยชน์จนเกิดผลตามเป้าหมายหรือนโยบายได้กำหนด ซึ่งผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจะต้องสอดคล้องกับนโยบายและจุดหมายของสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่ได้กำหนดไว้

ภาวินี บุตรระ (2555) ได้ให้ความหมายของผลลัพธ์ไว้ว่า ผลลัพธ์ หมายถึง ผลประโยชน์ที่ได้จากผลผลิต และผลกระทบที่มีต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและสิ่งแวดล้อมจากการใช้ประโยชน์ จากการจัดทำผลผลิตขึ้นมา หรือ คือการตอบคำถามที่ว่าทำไมจึงมีการดำเนินการเพื่อให้ได้ผลผลิตนั้น

สรุปว่า ผลลัพธ์ หมายถึง ผลที่เป็นจุดหมายปลายทาง หรือเป็นผลกระทบต่อ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และผลดังกล่าวนี้จะต้องสอดคล้องกับนโยบายและจุดหมายขององค์กรด้วย

ความสำคัญด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

ศิริวรรณ ศิริบุญ (2559) ได้กล่าวถึงความสำคัญของผลลัพธ์ไว้ว่า ทำให้เราทราบ ว่างานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ เกิดประโยชน์ต่อเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อีกทั้งมีส่วนสนับสนุนความสำเร็จของเป้าหมายในระดับสูงขึ้น และยังช่วยเปรียบเทียบกับทางเลือกอื่น ๆ เพื่อให้การตัดสินใจครั้งต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยป้องกันแก้ไขปัญหาผลลัพธ์ในเชิงลบ ที่เกิดขึ้นอีกด้วย

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (2560) ได้กล่าวถึงความสำคัญของ ผลลัพธ์ไว้ว่า เป็นการแสดงให้เห็นถึงผลประโยชน์ที่เกิดจากการกระทำที่มีต่อกลุ่มเป้าหมาย หรือกลุ่มสังคมที่ได้ รับบริการ ผลลัพธ์ที่สำคัญที่ได้จากการปฏิบัติตามแผน วัดผลสำเร็จของโครงการ

สรุปได้ว่า ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นนั้นช่วยให้สามารถนำไปเปรียบเทียบกับทางเลือก อื่น ๆ ได้ เพื่อช่วยให้การตัดสินใจในเรื่องเดิม ทำได้และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ตัวชี้วัดผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ได้กล่าวถึงตัวบ่งชี้ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ว่า ประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบ 12 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. สถานศึกษา (1 ตัวบ่งชี้)

คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง

2. ผู้บริหารสถานศึกษา (1 ตัวบ่งชี้)

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง

3. บุคลากรของสถานศึกษา (5 ตัวบ่งชี้)

3.1 บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 บุคลากรจัดการทรัพยากรและดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจอย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 บุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์

3.4 บุคลากรรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

3.5 บุคลากรดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรม และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์

4. ผู้เรียน (5 ตัวบ่งชี้)

4.1 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา

4.2 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ

4.3 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสังคม

4.4 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสิ่งแวดล้อม

4.5 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัฒนธรรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) ได้กล่าวถึงตัวบ่งชี้ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ว่าประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบ 12 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. สถานศึกษา (1 ตัวบ่งชี้)

คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง

2. ผู้บริหารสถานศึกษา (1 ตัวบ่งชี้)

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง

3. บุคลากรของสถานศึกษา (5 ตัวบ่งชี้)

3.1 บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 บุคลากรจัดการทรัพยากรและดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจอย่าง สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 บุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์

3.4 บุคลากรรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้อย่างสมดุลและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

3.5 บุคลากรดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรม และพร้อมรับต่อ การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์

4. ผู้เรียน (5 ตัวบ่งชี้)

4.1 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา

4.2 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับต่อการ เปลี่ยนแปลงในด้าน วัตถุ/เศรษฐกิจ

4.3 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับต่อการ เปลี่ยนแปลงในด้านสังคม

4.4 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับต่อการ เปลี่ยนแปลงในด้านสิ่งแวดล้อม

4.5 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับต่อการ เปลี่ยนแปลงในด้านวัฒนธรรม

สรุปได้ว่า ผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง บุคลากร ของสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บุคลากรจัดการ ทรัพยากรและดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจอย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดี ในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์ บุคลากรรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ บุคลากรดำเนินชีวิตอย่างมีฐาน รากทางวัฒนธรรม และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์ ผู้เรียนมี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจ พอเพียงของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับต่อ การเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับต่อ การเปลี่ยนแปลงในด้านสังคม ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับต่อการ

เปลี่ยนแปลงในด้านสิ่งแวดล้อม ผู้เรียนปฏิบัติตนชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
ในด้านวัฒนธรรม

การพัฒนาแนวทาง

1. ความหมายของการพัฒนา

สุชา จันท์ธอม (2540) ได้ให้ความหมาย การพัฒนา หมายถึง ลำดับของการเปลี่ยนแปลงหรือกระบวนการเปลี่ยนแปลง (Process of change) ของมนุษย์ทุกส่วนที่ต่อเนื่องกันไป
ระยะเวลาหนึ่ง ๆ ตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต การเปลี่ยนแปลงนี้จะก้าวหน้าไปเรื่อย ๆ เป็นขั้น ๆ
จากระยะหนึ่งไปสู่อีกระยะหนึ่งเพื่อที่จะไปสู่วุฒิภาวะ ทำให้มีลักษณะและความสามารถใหม่ ๆ
เกิดขึ้น ซึ่งมีผลทำให้เจริญ ก้าวหน้ายิ่งขึ้นตามลำดับ

ทิพย์ภา เชษฐุ์เซาวลิต (2541) ได้ให้ความหมาย การพัฒนา หมายถึง เป็นการ
เปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างมีระเบียบแบบแผน มีขั้นตอน เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านเจริญเติบโต
องกวมและถดถอย และเป็นการพัฒนาที่เป็นผลรวมของวุฒิภาวะและประสบการณ์

พะยอม วงศ์สารศรี (2544) ได้ให้ความหมาย การพัฒนา หมายถึง การทำให้มีคุณภาพ
มากขึ้น ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหรือการดำเนินงานเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและทัศนคติที่ดีต่อ
การปฏิบัติงานที่ตนรับผิดชอบให้มีคุณภาพประสบความสำเร็จ เป็นที่น่าพอใจแก่องค์กร

สนธยา พลศรี (2547) ได้ให้ความหมาย การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
จากการเตรียมการของมนุษย์ไว้ล่วงหน้า ในลักษณะของแผนและโครงการ แล้วบริหารหรือจัดการให้
เป็นไปตามแผนและโครงการจนประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้
จะเห็นได้ว่า ความหมายของการพัฒนาทางการวางแผนกำหนดให้การพัฒนาเป็นกิจกรรมของมนุษย์
และเกิดขึ้นจากการเตรียมการไว้ล่วงหน้าเท่านั้น

สรุปได้ว่า การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีการเตรียมการไว้ล่วงหน้า
อย่างเป็นระบบ มีแบบแผน มีขั้นตอน และการพัฒนาต้องเป็นการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

2. ความหมายของแนวทาง

Good (1973) ได้รวบรวมความหมายของแนวทาง หมายถึง เป็นแบบอย่างของสิ่งใด
สิ่งหนึ่งเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำเป็นตัวอย่างเพื่อการเรียนแบบ เป็นแผนภูมิ
ซึ่งเป็นตัวแบบของสิ่งหนึ่ง เป็นหลักการหรือแนวคิดและเป็นชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความหมาย
สัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

Stoner และ Wankel (1986) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง เป็นการจำลองความจริง
ของปรากฏการณ์ เพื่อทำให้เข้าใจความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนของปรากฏการณ์นั้น ๆ ได้ง่ายขึ้น

เป็นการสร้างมโนทัศน์ (Conceptualization) เกี่ยวกับชุดของปรากฏการณ์และมีจุดมุ่งหมาย เพื่อทำให้เกิดความกระจ่างชัดของนิยามความสัมพันธ์และประพจน์ที่เกี่ยวข้อง

สรุปได้ว่า แนวทาง หมายถึง การจำลองเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นล่วงหน้าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อให้เข้าใจเหตุการณ์นั้น ๆ ได้ง่ายขึ้น

สรุปได้ว่า การพัฒนาแนวทาง หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีการเตรียมการไว้ล่วงหน้า อย่างเป็นระบบ มีแบบแผน มีขั้นตอน และการพัฒนาต้องเป็นการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น โดยการจำลองเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นล่วงหน้าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อให้เข้าใจเหตุการณ์นั้น ๆ ได้ง่ายขึ้น

3. ลักษณะที่ดีของแนวทาง

คุณลักษณะที่ดีของแนวทาง ได้มีนักการศึกษากล่าวไว้ ดังนี้

ประสิทธิ์ ตงยั้งศิริ (2544) ได้อธิบายไว้ว่า คุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง การศึกษาและการจัดทำเอกสารที่ประกอบไปด้วยข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นที่แสดงถึงเหตุผลสนับสนุน ความถูกต้อง สมบูรณ์ของโครงการ เพื่อให้ได้มาซึ่งโครงการที่ดี โดยโครงการที่ดี ได้แก่ โครงการที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและเมื่อปฏิบัติแล้วจะให้ผลประโยชน์ตอบแทนคุ้มค่าต่อการลงทุน

สุบิน อ้อสุวรรณ (2544) ได้ให้ความเห็นถึงคุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง ข้อกำหนดหรือสิ่งที่ระบุไว้นั้นสามารถปฏิบัติได้จริง ซึ่งสอวัตต์ได้โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

วรณาริ ปทุมมาศ (2546) ได้ให้ความหมายถึงคุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง รายละเอียดของแนวทางที่เหมาะสมและเป็นไปได้ นั้น สอดคล้องตรงกับความต้องการตามบริบทของโรงเรียนที่นำไปปฏิบัติได้จริง

ศักดิ์ผจญ เริงใจ (2547) ได้ให้ความหมายถึงคุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง รายละเอียดที่ระบุไว้ในแนวทางนั้นสามารถปฏิบัติได้จริงภายใต้บริบทของโรงเรียน และชุมชน

ปรีชา กองจินดา (2549) ได้ให้ความหมายถึงคุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง สิ่งที่ระบุในแนวทางเป็นไปตามหลักวิชาการ มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ภายใต้บริบทของโรงเรียน

สรุปได้ว่า คุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง รายละเอียดของแนวทางที่มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ภายใต้บริบทของโรงเรียนที่นำไปปฏิบัติได้จริง

4. องค์ประกอบแนวทางการพัฒนา

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอองค์ประกอบแนวทางการพัฒนา ดังนี้

Everard และ Geoffery (1990) ได้เสนอแนะองค์ประกอบของการพัฒนาแนวทางที่ดีจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ ดังนี้

1. บริบทหรือเงื่อนไข
2. หลักการหรือแนวคิด
3. วัตถุประสงค์
4. กระบวนการดำเนินงาน

สุนันทา เลานันท์ (2540) ได้เสนอองค์ประกอบของการพัฒนาแนวทาง โดยเสนอว่าจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ แนวคิด
2. บริบทและเงื่อนไข
3. ยุทธศาสตร์
4. กระบวนการดำเนินงาน
5. ผลที่ได้รับจากการนำแนวทางไปใช้

มารุต พัฒผล (2557) ได้เสนอว่าแนวทางการพัฒนา ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. หลักการของแนวทาง
2. วัตถุประสงค์ของแนวทาง
3. ระบบและกลไกของแนวทาง
4. วิธีดำเนินงานของแนวทาง
5. เงื่อนไขของแนวทาง

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของแนวทางพัฒนาประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ระบบกลไกดำเนินการ 4) วิธีดำเนินการ และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ 5. การวัดคุณสมบัติของแนวทาง

การวัดคุณสมบัติของแนวทางการปฏิบัติ ได้มีนักการศึกษากล่าวไว้ ดังนี้

ไพสิวัต บุศราคำ (2548) ได้สรุปว่า ความตรงตามเนื้อหาของแนวทาง หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามโดยหาดัชนีความสอดคล้องเกี่ยวกับความตรงเชิงเนื้อหา และหลักวิชาการ ความเหมาะสมของแนวทาง หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท์ โดยแปลค่าที่เหมาะสมของรายการในแบบสอบถามโดยใช้ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ความเป็นไปได้ของแนวทาง หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท์ โดยแปลค่าที่เป็นไปได้ของรายการในแบบสอบถาม โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้ค่าที่ในการทดสอบความเป็นไปได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุรศักดิ์ ศรี (2548) ได้สรุปไว้ว่า ความตรงตามเนื้อหาของแนวทาง หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามโดยหาค่าร้อยละ ความเหมาะสมของแนวทาง หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ทโดยแปลค่าที่เหมาะสมของรายการในแบบสอบถามโดยใช้ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ความเป็นไปได้ของแนวทาง หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท โดยแปลค่าที่เป็นไปได้ของรายการในแบบสอบถาม โดยหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้ค่าที่ในการทดสอบความเป็นไปได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปรีชา กองจินดา (2549) ได้อธิบายไว้ว่า ความตรงตามเนื้อหาของแนวทาง หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องความเหมาะสมของแนวทาง หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท โดยแปลค่าที่เหมาะสมของรายการในแบบสอบถามโดยใช้ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ความเป็นไปได้ของแนวทาง หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท โดยแปลค่าที่เป็นไปได้ของรายการในแบบสอบถาม โดยหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้ค่าที่ ในการทดสอบความเป็นไปได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปได้ว่า การวัดคุณสมบัติของแนวทาง คือ การศึกษาแนวทางโดยใช้แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความคิดเห็นด้านความถูกต้องตามหลักวิชาการของแนวทาง ซึ่งวัดได้จากค่าความสอดคล้อง ส่วนด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง วัดได้จากแบบสอบถามชนิดมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ โดยด้านความเหมาะสม ใช้ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ด้านความเป็นไปได้ใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้ค่าที่ในการทดสอบความเป็นไปได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การประเมินความต้องการจำเป็น PNI

1. ความหมายการประเมินความต้องการจำเป็น

สังต์ อุทรานันท์ (2532) ได้ให้ความหมายคำว่า การประเมินความต้องการจำเป็น เป็นกระบวนการสำหรับการวิเคราะห์เพื่อให้ทราบแน่ชัดลงไปว่า ปัญหาและความต้องการอันไหนเป็นปัญหาและความต้องการที่แท้จริง ปัญหาและความต้องการอันไหนมีความสำคัญมากกว่ากัน การศึกษาความต้องการจำเป็นส่วนใหญ่มักจะใช้วิธีการเก็บข้อมูลในขอบเขตที่กว้างขวาง โดยใช้แหล่งข้อมูลปริมาณมาก ใช้เวลาและทรัพยากรที่หลากหลาย รวมทั้งใช้เงินค่อนข้างสูง ซึ่งเหมาะกับหลักสูตรที่ต้องสนองตอบต่อสังคมในระดับกว้าง แต่หากเป็นการศึกษาข้อมูลในขอบเขตจำกัด เช่น หลักสูตรท้องถิ่น หรือในโรงเรียนหรือในชั้นเรียนจะเรียกว่าการศึกษาปัญหาเฉพาะ

สุวิมล ว่องวานิช (2548) ได้ให้ความหมายคำว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการประเมินเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นกับสภาพที่ควรจะเป็น โดยระบุสิ่งที่ต้องการให้เกิดว่ามีลักษณะเช่นใด และประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่ามีลักษณะเช่นใด จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่าสมควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง การประเมินความต้องการจำเป็นทำให้ได้ข้อมูลที่น่าไปสู่การเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการศึกษาหรือการเปลี่ยนแปลงผลที่เกิดขึ้นปลายทาง การเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการประเมินความต้องการจำเป็น จึงเป็นการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์และเป็นการเปลี่ยนแปลงทางบวก

Witkin และ Altschuld (1995) ได้ให้ความหมายความต้องการจำเป็นว่า ความต้องการจำเป็น คือ ความแตกต่างหรือช่องว่างระหว่างสิ่งที่เป็นอย่างอยู่หรือสภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นหรือสภาพที่พึงปรารถนา

สรุปได้ว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง เป็นกระบวนการที่กำหนดความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นกับสภาพที่ควรจะเป็น โดยระบุสิ่งที่ต้องการให้เกิดและสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว จากนั้นนำไปวิเคราะห์หาว่าสิ่งไหนเป็นสิ่งที่ต้องการที่แท้จริง เพื่อนำสิ่งที่ได้มาเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการศึกษา และการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการประเมินความต้องการจำเป็นนั้นต้องเป็นการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์และเป็นการเปลี่ยนแปลงทางบวก

2. จุดมุ่งหมายของการประเมินความจำเป็น

สุวิมล ว่องวานิช (2545) ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น คือ ความพยายามให้ได้ข้อมูลที่จะช่วยเสริมการวางแผนการดำเนินงานทำให้การพัฒนากิจกรรมหรือการแก้ปัญหาต่าง ๆ สอดคล้องกับสภาพที่เกิดขึ้นจริงนั้น

นอกจากนี้สุวิมล ว่องวานิช (2548) ยังได้สังเคราะห์ขั้นตอนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นจากนักวิชาการด้านการประเมินไว้ โดยแบ่งขั้นตอนการดำเนินการออกเป็น

3 ระยะ

ระยะแรก เป็นระยะก่อนการประเมินประกอบด้วยขั้นตอนการเตรียมการ มีการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือวิสัยทัศน์ที่ต้องการจะให้เกิด กำหนดกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากผลการประเมินความต้องการจำเป็น กลุ่มเป้าหมาย และกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการประเมินความต้องการจำเป็น และขั้นตอนการออกแบบ การประเมินเกี่ยวข้องกับการกำหนดนิยาม ประเภท ขอบข่ายของการประเมินความต้องการจำเป็น การวางแผนงานด้านทรัพยากรค่าใช้จ่าย และระยะในการดำเนินงาน

ระยะที่สอง เป็นระยะระหว่างการประเมิน มีการกำหนดวิธีการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อกำหนดความต้องการจำเป็น และการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

ระยะที่สาม ระยะหลังการประเมิน มีการนำผลไปใช้ประโยชน์การนำเสนอผล หรือรายงานให้ผู้เกี่ยวข้อง ทราบกำหนดแนวทางการแก้ไขจัดปัญหาที่เกิดจากความต้องการจำเป็น ในขั้นของการนำผลไปใช้ประโยชน์นี้

Witkin และ Altschuld (1995) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการ จำเป็นว่า เป็นการดำเนินการเพื่อมุ่งพัฒนาและปรับปรุงโปรแกรมการบริการโครงสร้างขององค์กร และการดำเนินการเพื่อมุ่งพัฒนาและปรับปรุงโปรแกรม การบริการโครงสร้างขององค์กร และการดำเนินงานขององค์กรให้ดีขึ้นหรือผลงานองค์กรประกอบเหล่านี้เข้าด้วยกัน การประเมิน ความต้องการจำเป็นจะวางหลักเกณฑ์ในการกำหนดว่าจะจัดสรรเงิน พนักงาน อุปกรณ์ และทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้อย่างไร

สรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็นมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการวางแผนการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น

3. ขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็น

ขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็น ซึ่งนำมาใช้ในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร สรุปได้เป็น 3 ตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นก่อนการประเมิน (Pre-assessment) ในขั้นนี้เป็นขั้นตอนของการสำรวจ (Exploration) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2546) ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ๆ ดังนี้

1. วางแผนสำหรับการประเมินความต้องการจำเป็น
2. นิยามหรือกำหนดจุดประสงค์ทั่วไปสำหรับการประเมินความต้องการจำเป็น
3. กำหนดขอบเขตของการประเมินความต้องการจำเป็นหลักและ/หรือประเด็นที่ต้องการประเมิน
4. กำหนดรายละเอียดและข้อมูลความต้องการตามขอบเขตที่ประเมิน ซึ่งรวมถึงกลุ่มเป้าหมายในการประเมิน
5. ตัดสินใจกำหนดเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูล แหล่งข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลผลที่ได้จากขั้นตอนนี้ คือ แผนเบื้องต้นสำหรับการประเมินความต้องการจำเป็นและการนำไปใช้ในขั้นที่ 2 และ 3

ขั้นที่ 2 ขั้นการประเมิน (Assessment) หลังจากการสำรวจความต้องการจำเป็นต่าง ๆ แล้วในขั้นนี้เป็นขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูล (Data gathering) ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ๆ ดังนี้

1. สรุปตัดสินใจกำหนดเกี่ยวกับบริบท ขอบเขต และสิ่งที่เกี่ยวข้องในการประเมินความต้องการจำเป็น

2. เก็บรวบรวมข้อมูลของความต้องการ ซึ่งในขั้นตอนนี้ย่อมทำให้ทราบความต้องการของผู้รับบริการหรือกลุ่มเป้าหมาย

3. หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว นำข้อมูลที่ได้มาจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในเบื้องต้นระยะแรก

4. วิเคราะห์สาเหตุของความต้องการหรือประเด็นปัญหา

5. วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด

ผลที่ได้จากขั้นตอนนี้ คือ ความต้องการจำเป็นหรือปัญหาที่ต้องการการแก้ไขตามลำดับความสำคัญในระยะแรก

ขั้นที่ 3 ขั้นหลังการประเมิน (Post Assessment) เมื่อได้ผลการประเมินความต้องการจำเป็นแล้วในขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสำคัญขั้นตอนหนึ่ง คือ การนำผลการประเมินไปใช้ (utilization) ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1. จัดเรียงลำดับ (Set priority) ความสำคัญของความต้องการจำเป็น เทคนิคที่ใช้ในการจัดเรียงลำดับ เช่น การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (Mean difference analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลหลายมิติ (Multi component data analysis) การกำหนดดัชนีความต้องการจำเป็นที่มีการถ่วงน้ำหนัก (Weighted needs index)

2. พิจารณาหาทางเลือกสำหรับการแก้ไขปัญหา จากข้อที่ 1 การจัดเรียงลำดับทำให้ทราบปัญหาที่สำคัญเร่งด่วนที่สุด ถ้าหากไม่นำมาแก้ปัญหาก็จะสูญเปล่าในการทำการประเมิน ดังนั้นจึงต้องช่วยกันพิจารณาหาทางเลือกในการแก้ปัญหา

3. พัฒนาแผนการปฏิบัติเพื่อใช้ในการดำเนินการต่อไป

4. ประเมินผลของการประเมินความต้องการจำเป็น

5. รายงานผลการประเมินความต้องการจำเป็น

Witkin และ Altschuld (1995) ได้เสนอโมเดลการประเมินความต้องการจำเป็นที่เรียกว่า “Three-phase Model” โดยแบ่งขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็นออกเป็น 3 ระยะเวลา
ระยะที่ 1 ก่อนการประเมิน (การสำรวจ) เป็นระยะการเตรียมการก่อนการประเมินความต้องการจำเป็น ได้แก่ การกำหนดแผนการดำเนินการ การกำหนดจุดมุ่งหมายหลักการกำหนดขอบเขตหรือประเด็นของความต้องการจำเป็น การระบุข้อมูลที่มีอยู่ที่เกี่ยวข้องกับขอบเขตของความต้องการจำเป็น รวมถึงการกำหนดข้อมูลที่จะรวบรวม แหล่งที่มาของข้อมูล วิธีการระดับความสามารถในการใช้ข้อมูล

ระยะที่ 2 การประเมิน (การเก็บรวบรวมข้อมูล) เป็นระยะการเก็บข้อมูลและความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น การจัดลำดับความต้องการจำเป็นก่อนหลังขั้นแรก การวิเคราะห์สาเหตุ ระดับที่ 1, 2 และ 3 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 3 หลังการประเมิน (การนำไปใช้ประโยชน์) เป็นระยะของการใช้ผลการประเมินความต้องการจำเป็น ได้แก่ การจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นก่อนหลังในทุกระดับที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ การพิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหา การพัฒนาแผนปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญหาการประเมินความต้องการจำเป็นการเผยแพร่ผลที่ได้รับ

สรุปได้ว่า ขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็น มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นตอนก่อนการประเมิน ในขั้นนี้เป็นขั้นตอนของการสำรวจ 2) ขั้นตอนการประเมิน ในขั้นนี้เป็นขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูล 3) หลังการประเมิน ในขั้นนี้เป็นการกำหนดผลการประเมินไปใช้

การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

1. ความหมายของการสนทนากลุ่ม

วีรสิทธิ์ สิทธิไตรย์ และโยธิน แสงดี (2531) การสนทนากลุ่ม คือ การรวบรวมข้อมูลจากการนั่งสนทนากับผู้ให้ข้อมูลเป็นกลุ่ม ซึ่งผู้ร่วมสนทนากลุ่มนี้จะได้มาจากการเลือกสรรตามหลักเกณฑ์ที่นักวิจัยกำหนดไว้ว่า จะเป็นผู้ที่สามารถให้คำตอบตรงประเด็นและสามารถตอบวัตถุประสงค์ที่สนใจศึกษามากที่สุด

ดรุณี รุจกรกานต์ (2537) การสนทนากลุ่ม เป็นการอภิปรายถึงการสนทนาที่จัดขึ้นเป็นกลุ่ม เป็นวิธีการศึกษาที่ใช้กันอย่างกว้างขวางมากในวงการธุรกิจ โดยเฉพาะทางด้านการตลาด เพื่อเป็นการพัฒนาและทดสอบผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เพราะเป็นวิธีการศึกษาจะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ทักษะและพฤติกรรมของผู้ที่นำมาเข้ากลุ่มที่น่าเชื่อถือได้ เป็นการศึกษาที่ใช้ระยะเวลาอันสั้นที่น่าเชื่อถือ ลงทุนต่ำและข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มยังสามารถนำไปเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการตั้งสมมติฐานไว้ในโอกาสอื่น ๆ ต่อไป

รัตนะ บัวสนธ์ (2551) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสนทนาแบบกลุ่ม หมายถึง การให้บุคคลกลุ่มหนึ่งที่นักวิจัยคัดเลือกมาสนทนาโต้ตอบ แสดงความรู้สึกร่วมกันและกันในประเด็นต่าง ๆ ที่นักวิจัยกำหนดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย การสนทนากลุ่มจัดเป็นการรวบรวมข้อมูลที่ผสมผสานเทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์

สรุปได้ว่า การสนทนากลุ่ม หมายถึง การสนทนาในรูปแบบหนึ่งที่นักวิจัยเลือกมา เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์แสดงความรู้ ทักษะและพฤติกรรมออกมาใช้ระยะเวลาในการทำสั้น ข้อมูลที่ได้มีความน่าเชื่อถือและตรงประเด็น อีกทั้งยังช่วยประหยัดต้นทุนและประหยัดเวลา

2. ความสำคัญของการสนทนากลุ่ม

การสนทนากลุ่มมีความสำคัญ ดังนี้

1. เทคนิคการสนทนากลุ่มจะช่วยประหยัดเวลาว่าการสัมภาษณ์รายบุคคล

กลุ่มมีโอกาสได้พูดคุยสนทนาซักถาม ถกประเด็นต่าง ๆ ได้ชัดเจน ได้เรียนรู้แง่มุมของคนภายในกลุ่มด้วยกันเกิดภาวะความรู้สึกร่วมรับรู้ ประเด็นต่าง ๆ ซึ่งสภาพการณ์นี้จะไม่เกิดในการสัมภาษณ์รายบุคคลและการสนทนากลุ่มในสนามก็สามารถพูดคุยจัดทำได้ง่าย ๆ อย่างไรก็ตาม หัวข้อที่จะใช้ในการสนทนากลุ่มควรจะต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มหรือสาธารณชน มิใช่เรื่องส่วนบุคคลหรือเรื่องอาจก่อความรู้สึกอับอายซึ่งคนในกลุ่มจะพูดจาได้ ไม่ต้องหวาดระแวงและระวังความรู้สึกของคนในกลุ่ม

2. คุณภาพข้อมูลขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของกลุ่มว่ามีความเป็นกันเองอยากพูดจากัน

อยากร่วมแสดงความคิดเห็นและไม่มีผู้ใดผูกขาดการพูด หรือมีท่าทางใช้อำนาจเหนือความคิดผู้ใด ๆ และสิ่งสำคัญที่สุดคือ ความสามารถและประสบการณ์ของผู้นำสนทนาว่าจะสามารถในการจัดการกลุ่มให้เกิดการพูดคุยดำเนินไปอย่างราบรื่นสนุกสนานทุกคนกระตือรือร้น เวลาผ่านไปอย่างไม่เบื่อหน่าย รวมทั้งได้เนื้อหาข้อมูลครบถ้วนตามหัวข้อที่ต้องการ

3. มีความคล่องตัวในการแสดงความคิดเห็นโต้ตอบกันอย่างต่อเนื่องในบางครั้ง

มีแนวความคิดใหม่ ๆ เกิดขึ้นในกลุ่มเป็นการสร้างโอกาสในการพัฒนาแนวความคิดใหม่ ๆ ที่มีศักยภาพ

4. การมีผู้นิยมการใช้การสนทนากลุ่มกันอย่างแพร่หลายนั้น เป็นเพราะเชื่อกันว่า

เสียค่าใช้จ่ายน้อย นอกจากนี้ยังมีความรวดเร็วในการรายงานผล ทั้งนี้ถ้าหากผู้วิจัยไม่ต้องการบันทึกที่ถอดออกมาจากเทปก็จะทราบผลอย่างคร่าว ๆ ของการวิจัยนั้น ๆ ภายในเวลาเพียง 2-3 วันเท่านั้น

สรุปได้ว่า การสนทนากลุ่ม เป็นเทคนิคในการวิจัยอย่างหนึ่งที่น่ามาใช้เพื่อต้องการ

ความคิดเห็นของผู้ทรงวุฒิในสาขาต่าง ๆ ในเรื่องที่ต้องการให้ผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มดังกล่าวได้มาแสดงความคิดเห็นและประเมินรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นมาเพื่อให้มีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับในวงวิชาการ

3. องค์ประกอบในการสนทนากลุ่ม

เพ็ญพักตร์ อุทิศ (2547) ในการดำเนินการสนทนากลุ่ม มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1.1 ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) ผู้ดำเนินการสนทนาจะต้องเป็นผู้ที่พูด

และฟังภาษาท้องถิ่นได้ เป็นผู้มีบุคลิกดี สุภาพ อ่อนน้อม และมีมนุษยสัมพันธ์ ผู้ดำเนินการสนทนาจะต้องเป็นผู้รู้ความต้องการและวัตถุประสงค์ของการศึกษาชุมชนในแต่ละครั้งเป็นอย่างดีด้วย

1.2 ผู้จดบันทึกการสนทนา (Note-Taker) ผู้จดบันทึกการสนทนาจะต้องรู้วิธีว่าทำอย่างไรจึงจะจดบันทึกได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะจะต้องจดบันทึกบรรยากาศที่เกิดขึ้นในระหว่างการสนทนาด้วย

1.3 ผู้ช่วย (Assistant) ผู้ช่วยจะเป็นผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือทั่วไปในขั้นเตรียมการการจัดสนทนากลุ่ม เช่น เตรียมสถานที่ จัดสถานที่ บันทึกเสียง เป็นต้น

2. แนวทางในการสนทนากลุ่ม ควรต้องจัดแนวทางในการสนทนากลุ่ม และการจัดลำดับหัวข้อในการสนทนา ในทางปฏิบัติอาจยืดหยุ่นได้จากบรรยากาศในการสนทนาที่เกิดขึ้นซึ่งผู้ดำเนินการสนทนา อาจจะได้ประเด็นซึ่งไม่ได้คาดคิดเอาไว้ก่อนจากผู้เข้าร่วมสนทนา ผู้ดำเนินการสนทนา สามารถชักต่อได้

3. อุปกรณ์สนาม อุปกรณ์สนามที่ควรเตรียม ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียงเทปเปล่า แบตเตอรี่แห่ง สมุดบันทึกและดินสอ เป็นต้น

4. แบบฟอร์มสำหรับคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ควรจัดเตรียมแบบฟอร์มสำหรับคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มไว้ด้วย

5. ส่งเสริมสร้างบรรยากาศ ควรจัดเตรียมสิ่งของสำหรับส่งเสริมสร้างบรรยากาศ เช่น เครื่องดื่ม ของขบเคี้ยว บุหรี่ เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้เสริมสร้างบรรยากาศความเป็นกันเองระหว่างผู้มีส่วนร่วมในการสนทนาได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

6. ของสมนาคุณแก่ผู้เข้าร่วมสนทนา เพื่อเป็นการตอบแทนผู้เข้าร่วมสนทนา แม้จะเป็นสิ่งที่เล็กน้อยแต่ในทางจิตวิทยาแล้วเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับการแสดงออกซึ่งความมีน้ำใจของผู้ที่ทำการสนทนา

7. สถานที่และระยะเวลา อาจจะเป็นบ้าน ศาลา วัด ไตรรมย์ ที่มีอากาศถ่ายเทสะดวก ห่างไกลจากความพลุกพล่าน เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสนทนาได้มีสมาธิในเรื่องต่าง ๆ ที่กำลังสนทนากัน ส่วนระยะเวลาในการสนทนาโดยทั่วไปไม่ควรเกิน 2 ชั่วโมงต่อ 1 กลุ่ม

สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญในการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย บุคลากรที่เกี่ยวข้อง แนวทางในการสนทนากลุ่ม อุปกรณ์สนาม แบบฟอร์มสำหรับคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ส่งเสริมสร้างบรรยากาศ ของสมนาคุณแก่ผู้เข้าร่วมสนทนา และสถานที่และระยะเวลา

4. ประโยชน์ของการสนทนากลุ่ม

นักการศึกษาได้กล่าวถึงประโยชน์ของการสนทนากลุ่ม ดังนี้

1. ใช้ในการศึกษาความคิดเห็น ทศนคติ ความรู้สึก การรับรู้ ความเชื่อและพฤติกรรม

2. ใช้ในการกำหนดสมมติฐานใหม่ ๆ

3. ใช้ในการกำหนดคำถามต่าง ๆ ที่ใช้ในแบบสอบถาม

4. ใช้ค้นหาคำตอบที่ยังคลุมเครือ หรือยังไม่แน่ชัดของการวิจัยแบบสำรวจ เพื่อช่วยให้งานวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. ใช้ในการประเมินผลทางด้านธุรกิจ

สรุปได้ว่า การสนทนากลุ่ม มีประโยชน์ในการศึกษาความคิดเห็น เพื่อนำมาใช้ในการสร้างแบบสอบถามในงานวิจัย เพื่อทำให้งานวิจัยมีความน่าเชื่อถือและสมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น

5. ข้อดีของการจัดสนทนากลุ่ม

- 5.1 ผู้เก็บข้อมูล เป็นผู้ได้รับการฝึกอบรมเป็นอย่างดี
- 5.2 เป็นการเผชิญหน้ากันในลักษณะกลุ่มมากกว่าการสัมภาษณ์ตัวต่อตัว
- 5.3 ให้มีปฏิริยาโต้ตอบกันได้
- 5.4 บรรยากาศของการคุยกันเป็นกลุ่มจะช่วยลดความกลัวที่จะแสดงความคิดเห็นส่วนตัว
- 5.5 เป็นวิธีการเก็บข้อมูลที่เสียค่าใช้จ่ายน้อย ท่าง่าย ประเด็นปัญหาที่ Controversial (ขัดแย้งกัน)/Sensitive (ไวต่อความรู้สึก) สามารถใช้ได้ดี ให้ความยืดหยุ่นในการค้นหาประเด็นหรือสืบค้นลึกในข้อมูลบางอย่าง

5.6 ข้อมูลมีชีวิตชีวา

5.7 ได้ข้อมูลอย่างรวดเร็ว ประหยัดเวลา

5.8 มีการตรวจสอบข้อมูลกันเอง (Triangulation)

5.9 สามารถเห็นปฏิริยา/สัมพันธ์ภาพภายในกลุ่ม

5.10 ผู้วิจัยมีโอกาสสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับสมาชิก

สรุปได้ว่า การสนทนากลุ่มมีข้อดีเนื่องจากผู้ ในการจัดสนทนากลุ่ม ผู้เข้าร่วมสนทนาจะมีลักษณะความเป็นอยู่ใกล้เคียงกัน จึงไม่ค่อยรู้สึกขัดใจหรือมีความยำเกรง และลักษณะการสนทนากลุ่ม เป็นการเปิดโอกาสให้มีปฏิริยาโต้ตอบกัน ทำให้ผู้ทำการศึกษาสามารถวิเคราะห์ ประเมินปัญหาต่าง ๆ ได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ถ้าหากในประเด็นต่าง ๆ ยังไม่ชัดเจนเพียงพอ ก็สามารถซักถามต่อเพื่อหาคำอธิบายได้

6. ข้อจำกัดในการสนทนากลุ่ม

6.1 ถ้าในการสนทนากลุ่ม มีผู้ร่วมสนทนาเพียงไม่กี่คนที่แสดงความคิดเห็นอยู่ตลอดเวลาจะทำให้ข้อมูล ที่ได้เป็นเพียงความคิดเห็นของคนส่วนน้อยเท่านั้น ดังนั้นจึงต้องระวังไม่ให้มีการผูกขาดการสนทนาขึ้น

6.2 พฤติกรรมบางอย่างซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ยอมรับในชุมชนอาจไม่ได้รับการเปิดเผยในกลุ่มสนทนา ในกรณีนี้ใช้การสัมภาษณ์ตัวต่อตัวจะดีกว่า

6.3 ถ้าผู้ดำเนินในการสนทนาคุมเกมไม่ได้ การสนทนากลุ่มจะไม่ราบรื่น

6.4 ไม่เหมาะกับประเด็นที่อ่อนไหว เป็นความลับ เป็นส่วนตัว ไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม

6.5 จำกัดเวลา (ครั้งละไม่เกิน 2 ชั่วโมง) และจำนวนประเด็น (ไม่ควรเกิน 5 ประเด็น/ 10 คำถาม)

สรุปได้ว่า ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นจะต้องใช้อย่างระมัดระวัง โดยจะต้องคำนึงถึง การเลือกผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม นั้นควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม เพื่อให้การดำเนินการสนทนากลุ่มดำเนินไปโดยราบรื่นและมีประสิทธิภาพ การสนทนากลุ่ม เป็นวิธีการศึกษาชุมชนอีกวิธีหนึ่งที่ประหยัดเงิน และเวลาแต่ต้องมีการวางแผนเตรียมการอย่างเหมาะสม และเรื่องที่สนทนากลุ่มนั้นเป็นเรื่องที่กลุ่มให้ความสนใจด้วยการสนทนากลุ่ม จึงเป็นการนั่งสนทนากันระหว่างผู้ให้สัมภาษณ์เป็นกลุ่มตามปกติประมาณ 6-12 คนแต่ในบางกรณีอาจมีข้อยกเว้นให้มีได้ประมาณ 4-5 คน ในระหว่างการสนทนาจะมีผู้ดำเนินการสนทนาเป็นผู้คอยจุดประเด็นการสนทนาเพื่อเป็นการชักจูงใจให้บุคคลกลุ่มนี้ได้แสดงความคิดเห็นต่อประเด็นหรือแนวทางในการสนทนาให้ได้กว้างขวางลึกซึ้งและละเอียดที่สุดเท่าที่จะทำได้และต้องสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองด้วยเพื่อให้ได้ข้อมูลในลักษณะที่มีเนื้อหาสาระหรือเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ

วงจรรคุณภาพเดมมิง

วงจรรสู่ความสำเร็จ เป็นกระบวนการบริหารงานเชิงระบบในรูปแบบหนึ่งซึ่ง เดมมิง (Deming, 1950) เป็นผู้นำมาปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบจึงเรียกกันอย่างแพร่หลายว่า วงจรเดมมิง (Deming Circle) ประกอบด้วยขั้นเตรียมการ (Plan-P) ขั้นดำเนินการ (Do-D) ขั้นนี้ทดสอบตามผล (Check-C) ขั้นประเมินและรายงานผล (Act-A) ในแต่ละขั้นตอนของวงจร Deming ขยายความได้ดังนี้

ขั้นเตรียมการ (Plan-P)

การวางแผนเป็นจุดเริ่มต้นของวงจรรวางแผนเพื่อให้เกิดการปรับปรุงงานการเรียน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดีขึ้น จึงจำเป็นต้องเขียนแผนใหม่สมบูรณ์ที่สุดเท่าที่ทำได้ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เลือกเรื่องที่ต้องการปรับปรุงหรือระบุปัญหาที่เกิดขึ้นต้องมีความเข้าใจสภาวะในปัจจุบัน โดยการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องและพยายามค้นหาสาเหตุของปัญหา
2. กำหนดเป้าหมายที่ต้องการและตัวชี้วัดความสำเร็จ
3. เขียนแผน การวางแผนที่ดีต้องมีข้อมูลรองรับเป้าหมายที่ชัดเจน ฉะนั้นแผนที่ดีจะต้อง SMART คือมีลักษณะต่อไปนี้ (นิวัตร นาคะเวช, 2540)

S = Specific : เฉพาะเจาะจง มีความหมายชัดเจน

M = Measurable : สามารถวัดได้

A = Attainable : สามารถบรรลุผลได้สำเร็จ

R = Realistic : อยู่บนฐานของความจริง

T = Timely : มีกรอบเวลาดำหนด

ในการสร้างแผนให้ได้ดีจำเป็นต้องมีเทคนิคบางประการหรือเครื่องมือบางอย่างเข้ามาช่วย คือ ผังการดำเนินงาน (Flowchart) และการระดมสมอง (Brainstorm) (นิวัตร นาคะเวช, 2540)

1. การระดมสมอง (Brainstorm) คือ การรวบรวมข้อมูลจากความรู้ของกลุ่มที่จะต้องปฏิบัติงานร่วมกันเมื่อเกิดการระดมสมองในเรื่องใด ๆ จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์มากมาย ที่สำคัญต้องรู้จักกลุ่มข้อมูลเพื่อความสะดวกในการพิจารณาข้อมูลที่ได้ไปสร้างแผนขั้นตอนและวิธีการ

2. การระดมสมอง (Brainstorm) คือ การรวบรวมข้อมูลจากความรู้ของกลุ่มที่จะต้องปฏิบัติงานร่วมกันเมื่อเกิดการระดมสมองในเรื่องใด ๆ จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์มากมาย ที่สำคัญต้องรู้จักกลุ่มข้อมูลเพื่อความสะดวกในการพิจารณาข้อมูลที่ได้ไปสร้างแผนขั้นตอนและวิธีการ

2.1 กำหนดหัวข้อที่ต้องการความคิดเห็นประกอบแผน

2.2 วางกฎเกณฑ์ที่จะใช้ร่วมงาน

2.3 จัดการเครื่องมือให้พร้อม เช่น กระดาน ปากกา ดินสอ เป็นต้น

2.4 ให้ทุกคนเสนอความคิดเห็นในหัวข้อที่กำหนดอย่างเต็มที่และเปิดเผย

2.5 บันทึกความคิดเห็นของทุกคนบนกระดานที่สามารถมองเห็นไปด้ร่วมกัน

2.6 ตกลงทำความเข้าใจในข้อมูลที่ได้

2.7 สรุปและจัดกลุ่มข้อมูล

ขั้นตอนการ (Do-D)

การลงมือปฏิบัติต้องพยายามทำตามแนวทางที่ได้คิดและวางแผนไว้ตั้งต้นด้วยการให้ความรู้กับทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ด้วยการประชุมชี้แจงเพื่อให้ทุกคนได้รับรู้แผนและให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินการมีการปรับเปลี่ยนแผนให้เหมาะสมในระหว่างดำเนินการและมีการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้หลักสถิติ

ขั้นนิเทศติดตามผล (Check-C)

เป็นขั้นที่ต้องสำรวจและประเมินผลการแก้ไขปัญหาแต่ละสาเหตุและวิธีการที่ได้ลงมือปฏิบัติ มีการแสดงความก้าวหน้าของการแก้ปัญหา ซึ่งการตรวจสอบให้ได้ผลดีจำเป็นต้องกระทำดังนี้

1. เปรียบเทียบผลที่ได้จากการปฏิบัติจริงกับแผนที่ได้วางไว้

2. ตรวจสอบว่ามีข้อมูลอะไรใหม่ ๆ เกิดขึ้นบ้าง
3. รวบรวมและบันทึกข้อมูลที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์และปรับปรุงให้ดีขึ้นต่อไป

ในการที่สามารถรู้ว่าผลที่ได้กับแผนที่คิดไว้นั้นแตกต่างกันอย่างไร สิ่งที่สำคัญที่สุดคือการบันทึก เทคนิคการบันทึกนั้นมีมากมายหลายรูปแบบหรือมีฟอร์มต่าง ๆ ความจริงแล้วแต่ละคนสามารถคิดค้นหรือออกแบบนั่นเองได้ แต่จะต้องยึดหลักว่าการบันทึกนั้น ๆ จะนำไปสู่การเปรียบเทียบที่สามารถวัดความแตกต่างระหว่างผลกับแผนได้ ซึ่งจะยกตัวอย่างให้เห็นกัน ดังนี้

1. ในการตรวจสอบ (Check Sheet) ช่วยให้เราทราบความถี่ของเหตุการณ์ กิจกรรมหรือพฤติกรรมที่ดีและไม่ดีของเรา เพื่อประกอบการตัดสินใจที่จะทำหรือเลือกที่จะไม่ทำอะไร โดยมีขั้นตอนและวิธีการดังนี้

- 1.1 กำหนดชนิดหรือประเภทของข้อมูลที่ต้องการ ถามตัวเองว่าทำไมต้องการข้อมูลนี้ ข้อมูลนี้จะให้อะไรกับเราบ้าง

- 1.2. สร้างตารางหรือแบบฟอร์มให้มีจำนวนช่องและความกว้างพอ (ถามตัวเองว่าต้องการจะเก็บข้อมูลอย่างไร)

- 1.3. บันทึกผล (กำหนดช่วงเวลา)

- 1.4. วิเคราะห์ผลที่ได้เพื่อการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

2. ผังก้างปลา (Fishbone Diagram) ในวงจรอุตสาหกรรมหรือแวดวงธุรกิจการบริหารงานจะนิยมใช้ผังก้างปลาเพื่อการแก้ปัญหาและหาสาเหตุของปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ บางครั้งจะรู้จักกันในชื่อ Cause Effect Diagram หรือ Ishikawa Diagram ในการสร้างผังก้างปลานั้นทุกคนมีอิสระทางความคิดอย่างเต็มที่ เมื่อได้ลองร่างหรือกำหนดออกมาแล้วจะพบกับข้อมูลใหม่ ๆ ที่เกิดจากแนวความคิดซึ่งในท้ายที่สุดผังก้างตัวนี้จะช่วยหาต้นตอหรือสาเหตุของปัญหาอย่างเป็นกลุ่มก้อนเพื่อเราจะได้ไปแก้ไขที่รากเหง้าของปัญหาอย่างแท้จริง ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการดังนี้

- 2.1 วางผังก้างกำหนดหัวปลาและลำตัวให้พอเหมาะ

- 2.2 ให้หัวปลาเป็นประเด็นปัญหาหรือเรื่องที่สงสัย

- 2.3 กำหนดก้างปลาให้เป็นสาเหตุของปัญหาหลัก ซึ่งสาเหตุของปัญหาส่วนใหญ่ก็มีไม่พ้น “คน อุปกรณ์ วัสดุดิบ และสภาพแวดล้อม”

- 2.4 ระบุต้นตอที่ทำให้เกิดปัญหาหลัก และสร้างเป็นก้างปลาย่อย

3. พारेโต (Pareto) เป็นวิธีวิเคราะห์ข้อมูลด้วยกราฟอย่างง่ายที่สุดในรูปแบบของกราฟแท่งที่เรียงลำดับความถี่จากมากไปน้อย พारेโตช่วยให้เห็นว่ามีเรื่องที่มีผลกระทบต่อกิจกรรมต่าง ๆ อย่างไร เป็นเรื่องที่เป็นปัญหามากหรือน้อยเพียงไร เมื่อเราสร้างกราฟพारेโตแล้วจะช่วยให้เราทราบว่าเราควรจะจัดการกับปัญหาก่อนหลัง เพราะพบว่าเมื่อกราฟแท่งที่มีความสูง

ถูกจัดทิ้งไปจะช่วยลดภาระในการปฏิบัติภารกิจนั้นให้บรรลุเป้าหมายได้อีกมากมายทีเดียว (อาจจะนำข้อมูลจาก Check Sheet มาทำเป็น Pareto ก็ได้) ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

3.1 เก็บข้อมูลแบบลงความถี่ (ในหัวข้อหรือประเด็นปัญหาที่สำคัญ)

3.2 สร้างกราฟจากข้อมูลที่ได้กำหนดให้ประเด็นปัญหาอยู่ในแกนนอน

3.3 นำข้อมูลบันทึกเรียงลำดับจากความถี่มากไปน้อย

3.4 พิจารณากราฟแท่งที่มีความถี่สูงที่สุด และกำหนดให้เป็นประเด็นปัญหาที่

ควรให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก เพื่อที่จะทำให้เกิดการปรับปรุงงานหรือช่วยแก้ไขปัญหาและอุปสรรคให้สำเร็จลุล่วงไปที่ละขั้นตอนอย่างง่ายดาย โดยเริ่มจากประเด็นที่มีปัญหามากที่สุด

ขั้นประเมินและรายงานผล (Act-A)

เป็นขั้นตอนที่นำผลจากขั้นตอนตรวจสอบมาดำเนินการต่อให้เหมาะสม

1. กรณีผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้ให้นำวิธีการหรือกระบวนการปฏิบัติ นั้น ๆ มาพยายามปรับใช้ให้กลายเป็นนิสัยหรือเป็นมาตรฐานส่วนตัวสำหรับใช้ปฏิบัติกับแผนอื่นที่มีลักษณะเดียวกัน เช่น ไม่ว่าจะวางแผนสำหรับตรวจสอบอีกกี่ครั้งในวิชาใด ๆ ก็ตาม เราสามารถทำคะแนนได้ดีทุกครั้ง จนเรียกได้ว่าการสอบไม่ใช่ปัญหาสำหรับชีวิตของเราอีกต่อไปเพราะเราได้ใช้วิธีการหรือขั้นตอนในการเตรียมตัวและเทคนิคแบบเดิมที่เคยประสบความสำเร็จมาแล้ว เป็นต้น นอกจากการจัดทำเป็นมาตรฐานแล้ว เรายังจำเป็นต้องคิดหาทางปรับปรุงกระบวนการหรือวิธีการที่ทำให้บรรลุแผนนั้น ๆ ให้ดียิ่งขึ้นไปอีก ซึ่งในคำว่าดียิ่งขึ้นอาจตีความหมายได้ว่าสามารถบรรลุเป้าหมายได้ในระยะเวลาที่เร็วกว่าเดิมหรือใช้ค่าใช้จ่ายน้อยกว่าเดิม หรือได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพมากกว่าเดิม เป็นต้น

2. กรณีผลที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ เมื่อผลกับแผนไม่เป็นไปตามต้องการ ไม่ว่าจะมากหรือน้อย ให้เอาข้อมูลที่รวบรวมไว้มาวิเคราะห์และให้พิจารณาว่าควรดำเนินการอย่างไรต่อไป

2.1 มองหาทางเลือกใหม่ที่น่าจะเป็นไปได้

2.2 ใช้ความพยายามเพิ่มขึ้นกว่าเดิม

2.3 ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ในกรณีที่ไม่สามารถจัดการด้วยตนเองได้

2.4 เปลี่ยนเป้าหมายใหม่

วงจร PDCA ที่สมบูรณ์นั้นจะเกิดขึ้นเมื่อเรานำผลที่ได้หลังจากขั้นตอนดำเนินการให้เหมาะสมหรือการลงมือแก้ไข (Act) ไปสู่กระบวนการวางแผน (Plan) อีกครั้งหนึ่ง และจะเป็นวงจรเช่นนี้ต่อไปเรื่อย ๆ ไม่สิ้นสุด จนในที่สุดเราสามารถจะใช้งานนี้กับทุกกิจกรรมที่ผ่านเข้ามาได้อย่างเป็นปกติธรรมดาไม่รู้สึกลัวเรื่องยุ่งยากอีกต่อไป

สรุปได้ว่า วงจรคุณภาพเดมมิ่ง เป็นวงจรสู่ความสำเร็จเป็นกระบวนการบริหารงานเชิงระบบ ประกอบด้วย PDCA คือ การบริหารงานให้มีคุณภาพ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Plan-P) มีการวางแผน ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do-D) มีการลงมือปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพ ขั้นตอนที่ 3 ขั้นนิเทศติดตามผล (Check-C) มีการตรวจสอบในขณะที่เราลงมือปฏิบัติงาน ขั้นตอนที่ 4 ขั้นประเมินและรายงานผล (Act-A) มีการปรับปรุงแก้ไขเมื่อมีข้อผิดพลาด และได้ปรับปรุงแก้ไขงานในครั้งต่อไปเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำซาก

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกดาหาร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกดาหาร ได้ดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดได้พัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงและจัดทำแนวทางการดำเนินการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการประเมินสถานศึกษาตามเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาพอเพียง โดยมีขอบข่ายการขับเคลื่อนสู่สถานศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ เริ่มต้นจากการใช้แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นแหล่งเรียนรู้ในการขับเคลื่อน โดยเน้นให้ผู้เรียนมีลักษณะและการจัดการที่สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นการฝึกให้เด็กคิดเป็น ทำเป็นอย่างมีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกัน รวมไปถึงประยุกต์ให้ผู้เรียนใช้ความรู้รอบคอบระมัดระวัง ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต ไม่เอาัดเอาเปรียบผู้อื่น อดทน มีความเพียร มีวินัย มีสัมมาคารวะ รู้จักทำประโยชน์ให้กับสังคม ร่วมดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและสืบสานวัฒนธรรมไทย โดยบูรณาการเข้าไปในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการขับเคลื่อนอย่างมีลำดับ ซึ่งผลจากการประเมินพบว่าในปี 2562 มีโรงเรียนในสังกัด ที่ผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียงทั้งสิ้น จำนวน 145 แห่ง จากโรงเรียนทั้งหมดจำนวน 246 คิดเป็นร้อยละ 59 ซึ่งยังไม่ครบ 100 เปอร์เซ็นต์ ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกดาหาร, 2562)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กาญจณี มุลินี (2555) ได้ศึกษาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26 วัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษา 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน 3) เปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน 4) ศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน พบว่า 1. สภาพการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน 2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน 3. ผลเปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน

จันทร์จิรา บุญมี (2556) ได้วิจัยเรื่องแนวทางการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชิงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) 4 ขั้นตอน ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 447 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวิเคราะห์เอกสาร แนวทางการระดมสมอง แบบสังเกต และแบบประเมินผลการปฏิบัติงาน การหาคุณภาพของเครื่องมือใช้วิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับจุดประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence หรือ IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ และการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินผลการปฏิบัติงานโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบัก วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาแล้วนำเสนอผลวิจัยโดยใช้วิธีการพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 42 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42

มีแนวทางการดำเนินงานคือ 2.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา คือ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปกำหนดเป็นนโยบายสู่การปฏิบัติแก่ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการกำหนดนโยบายของสถานศึกษาโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมพิจารณา จัดให้มีมาตรการหรือระบบในการติดตามงาน และมีการรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

2.2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน คือจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ครูทุกคน 2.4 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา คือจัดทำแผนงานโครงการด้านกิจกรรมพัฒนาบุคลากรจัดให้มีผู้รับผิดชอบในการติดตามผลการดำเนินงาน

พิสิฐ รักรพรม (2556) ได้ศึกษาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารของโรงเรียนกันทรลักษ์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 วัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารของโรงเรียนกันทรลักษ์วิทยา และ 2) เพื่อน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนกันทรลักษ์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. การจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2. การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

พรทิพย์ บรรเทา (2558) ได้วิจัยเรื่องแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19 (เลย-หนองบัวลำภู) การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19 2) ศึกษาโรงเรียนต้นแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19 3) เพื่อเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารและครูผู้สอนจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19 ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิแบ่งตามขนาดโรงเรียนและใช้เทคนิคการสุ่มอย่างง่ายได้กลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 50 คน ขนาดกลาง จำนวน 152 คน และขนาดเล็ก จำนวน 120 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และความต้องการ

เป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) แบบสัมภาษณ์ใช้สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) พบว่า 1) ค่าดัชนีเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19 โดยรวมและรายด้าน พบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19 มีการดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19 มีการดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก

รัตนา หลวงกลาง (2558) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 2) ศึกษาโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 196 คนประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 98 คน และครูจำนวน 98 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกข้อมูลและแบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สรุปได้ว่า แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ประกอบด้วย 4 แนวทาง 1) แนวทางด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 2) แนวทางด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) แนวทางด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และ 4) แนวทางการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

สมรภูมิ อ่อนอ่อน (2558) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 38 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและนำเสนอการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 จำนวน 265 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยง 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 2 นำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดตาก และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิควิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับ 2. แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษา 1) แนวทางการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่ครูด้านสื่อการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา นิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน 2) แนวทางการบริหารงานงบประมาณ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อดำเนินการจัดสรรงบประมาณของสถานศึกษา ให้คณะกรรมการสถานศึกษาและครูในโรงเรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา 3) แนวทางการบริหารงานบุคคล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนอัตรากำลัง บุคลากรที่มีอยู่ให้ตรงตามความต้องการที่แท้จริงรวมถึงส่งบุคลากรไปอบรมกับหน่วยงานภายนอกอยู่เป็นประจำ 4) แนวทางการบริหารงานทั่วไป ได้แก่ ด้านงานกิจการนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการประชุม ผู้ปกครองประจำปีการศึกษาเพื่อชี้แจงกฎระเบียบของโรงเรียนแก่ผู้ปกครอง

จุฑามาส พัฒนศิริ (2559) แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 42 การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานและหาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ศึกษาปัญหาการดำเนินงานสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 กลุ่ม ตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 88 คน ครู จำนวน 317 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ชั้นที่ 2 หาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ด้วยกระบวนการสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิควิเคราะห์เนื้อหา พบว่า แนวการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 มีแนวทางการบริหารคือ 2.1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา คือ จัดประชุมบุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเชิญวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้ มีการกำกับดูแลติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ 2.2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน คือ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญ ให้กับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้น 2.3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ จัดทำกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริมให้นักเรียนอยู่อย่างพอเพียง จัดตั้งเป็นชุมนุมหรือชมรม และนำผลงานมาจัดประกวดเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2.4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา คือ จัดทำโครงการพัฒนาบุคลากรให้มีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ 2.5) ด้านผลลัพธ์/ความสำเร็จ คือ จัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ให้นักเรียนนำเสนอผลงานในรูปแบบโครงงานหรือจัดนิทรรศการเพื่อประเมินผลการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ชาวเรศ ใจทัต (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา Mukdahan ผลการศึกษาโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 2 การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และ 3) พัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 การวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 93 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ระยะที่ 3 การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่าย จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาโรงเรียนทั้ง 3 แห่ง ได้กำหนดเป็นนโยบายในการบริหารจัดการโดยกำหนดโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเคียงคู่คุณธรรมเป็นโครงการพิเศษ มีการประชุมหารือและชี้แจงความสำคัญของโครงการ กิจกรรม และมอบหมายการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคนในการปฏิบัติงาน มีการนิเทศกำกับติดตามโครงการและกิจกรรมในโครงการให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างต่อเนื่อง

สุธารัตน์ กุมขุนทด (2559) แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและหาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 จำนวน 234 คน จากประชากรทั้งหมด 596 คน 141 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .93 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) หาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 โดยการจัดสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในอันดับปานกลาง

สนธิ หาจตุรัส (2561) ได้ศึกษาการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนบ้านแม่ฮ้อใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยยึดองค์ประกอบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 องค์ประกอบของการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่ฮ้อใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1. ด้านการบริหารจัดการ มี 4 องค์ประกอบ คือด้านนโยบาย ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป 2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มี 4 องค์ประกอบ 3. ด้านการพัฒนาบุคลากร มี 3 องค์ประกอบ 4. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มี 2 องค์ประกอบ 5. ด้านผลลัพธ์/

ภาพความสำเร็จ มี 4 องค์ประกอบ ส่วนที่ 2 แนวทางการขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนบ้านแม่ฮ้อใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ควรกำหนดแนวทางการดำเนินงานดังนี้ 1. กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นนโยบายสำคัญของสถานศึกษา 2. พัฒนาความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรทั้งผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา และส่งเสริมให้ปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้อง 3. ทบทวนหรือปรับปรุงโครงสร้างและพัฒนากิจการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4. จัดทำปรับปรุง หรือเพิ่มเติมโครงการกิจกรรม และปรับแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา 5. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาและจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา 6. เสริมสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ 7. จัดระบบนิเทศติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน 8. ให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้าร่วมในการจัดการศึกษาในขั้นตอนสำคัญทุกขั้นตอน

งานวิจัยต่างประเทศ

Harris (1998) ได้ศึกษาลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในเมืองนามิเบียกับชุมชน โดยมีกรอบความคิดว่า “ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน มีส่วนร่วมส่งเสริมคุณภาพการศึกษาและการจัดระเบียบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน” ผลการศึกษาพบว่า ก่อนที่มินาเบียนทำความตกลงร่วมมือกับประเทศในทวีปยุโรป ชุมชนจะมีบทบาทโดยตรงในการดูแล จัดการศึกษาจากยุโรปมาใช้ในราวศตวรรษที่ 18 ทำให้ชุมชนมีบทบาทในการจัดการศึกษาลดลง แต่มีบุคคลที่มีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการเรียนการสอน เข้า มามีบทบาทที่แทนในช่วงนั้น กระทรวงศึกษาธิการของมินาเบียนได้กำหนดเป้าหมายให้ทุกหน่วยงาน เข้ามามีบทบาทร่วมกันในการจัดการศึกษา และยังเน้นบทบาทสำคัญของชุมชนในการจัดการศึกษา โดยสรุปแล้วการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียใน

Gold (2000) ได้ศึกษาการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ระดับโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยเน้นการให้ความร่วมมือระหว่างชุมชนผู้ปกครองและนักการศึกษา ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษาในรัฐฟลอริดาเพียง ผลการศึกษาพบว่าการจัดการของชุมชนเป็น สื่อกลางระหว่างผู้ปกครองครอบครัวกับโรงเรียนเพื่อเป้าหมายในการเสริมสร้างการอ่านออกเขียนได้ และการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับชุมชนทำให้ผู้ปกครองได้รับความรู้เกี่ยวกับชุมชน ดังนั้นการสร้างหุ้นส่วน และความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองกับนักการศึกษาทำให้เกิดทรัพยากรที่มีคุณค่าทั้งในด้านสังคมและวัฒนธรรมให้แก่โรงเรียน

Stahel (2001) ได้ทำการวิจัย เรื่อง กลยุทธ์พอเพียงเพื่อความยั่งยืนสิ่งจูงใจในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ผลการวิจัยพบว่า ในอดีตกลยุทธ์ทางธุรกิจได้มุ่งเป้าไปที่การเพิ่มของประสิทธิภาพ และต่อมาเป็นประสิทธิภาพของทรัพยากรของกระบวนการผลิตเรื่องดังกล่าวนี้นำไปสู่การแข่งขันที่สูงมากของอุตสาหกรรม และการลดลงของทรัพยากรที่จำเป็นต่อการผลิตสินค้า แต่อย่างไรก็ตามกลยุทธ์เหล่านี้ได้เกิดความผิดพลาดนำไปสู่การหยุดของการเพิ่มการบริโภคทรัพยากรทั้งหมด ที่ถูกวัดโดยน้ำหนักของการบริโภคทรัพยากรต่อทุนต่อปีในระดับชาติ และจำนวนของการเปลี่ยนแปลงทั้งหมด การศึกษานี้เป็นการพูดถึงกลยุทธ์ใหม่ในการสร้างความร่วมมือที่มุ่งเป้าไปที่ความต้องการที่พอเพียงถ้าเราต้องการความสำเร็จที่ยั่งยืนและการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ในภาครัฐนโยบายทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่เป็นความต้องการ เหมือนกับนโยบายการจัดการเพื่อสาธารณะใหม่

Bottery (2004) ได้วิจัยเรื่องภาวะผู้นำกับความสัมพันธ์ของความพอเพียง และความยั่งยืนของการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า แนวคิดเรื่องความพอเพียงไม่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการศึกษาแต่มีความสัมพันธ์ในเชิงของภาวะผู้นำแนวคิดเรื่องความพอเพียงยังไม่ได้ถูกป้อนเข้าในกระบวนการศึกษาอย่างแท้จริง แนวคิดของความพอเพียงที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติมีผลกระทบ ทั้งในเชิงของการเปรียบเทียบ และการปฏิบัติสำหรับองค์กรทางการศึกษา และผู้นำองค์กร ความพอเพียงมีความจำเป็นมากยิ่งขึ้น สามารถหยุดการนำไปสู่ปัญหาอื่น ๆ ที่อาจตามมาทั้งที่เกิดจากค่านิยมของสังคมหรืออื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้

Murphy และ Calway (2008) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาสู่มีอาชีพสำหรับมืออาชีพบนความพอเพียง ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาสู่มีอาชีพสำหรับมืออาชีพ มีความสัมพันธ์กับความพอเพียงทางเศรษฐกิจ ในเชิงของความพร้อมและการบริหารความเสี่ยง ไม่มีความจำเป็นต่อระดับสิ่งที่ควรประสบความสำเร็จและวิธีการเพื่อให้บรรลุการพัฒนาสำหรับมืออาชีพที่ได้รับอิทธิพลจากความต้องการทางเศรษฐกิจ เป็นของคู่กับความพร้อมในการทำงาน และการลดความเสี่ยงไม่จำเป็นต้องมีกำหนดรายการสำหรับการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพในระดับผู้เชี่ยวชาญ

Lamberton (2005) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความพอเพียงอย่างยั่งยืน : ความตรงกันภายในของรูปแบบความยั่งยืน พบว่า การพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ประสบความสำเร็จและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางไปทั่วโลก ซึ่งเป็นเป้าหมายที่เหมาะสมสำหรับมนุษยชาติ การนำแนวคิดทั้งระดับภาครัฐและเอกชนได้แสดงให้เห็นถึงความยุ่งยากที่เกี่ยวข้องในบางส่วนที่นำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างมิติทางนิเวศวิทยา สังคมและเศรษฐกิจที่รวมกันอยู่ภายในการแปลความหมายร่วมกันของการพัฒนาอย่างยั่งยืน การวิจัยครั้งนี้เป็นการพรรณนาถึงรูปแบบของความยั่งยืนที่มีความชัดเจนและมีแนวทางเพื่อการทำการตัดสินใจ เป็นการแทนที่รูปแบบมุมมองเศรษฐกิจให้มีของแนวทางตะวันตก ซึ่งภายในการแปลความหมายส่วนใหญ่เป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่อ้างอิงถึงความพอเพียงอย่างยั่งยืน ได้ถูกนำไป

กำหนดอุปสรรคต่อความสำเร็จในวัตถุประสงค์ทางสังคมและนิเวศวิทยา ที่จะถูกนำไปสู่การแปลงความหมายร่วมกันของการพัฒนาอย่างยั่งยืน

Calkins (2009) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบเศรษฐกิจพอเพียง : ช่วงระยะเวลาที่หลากหลายและดีที่สุดเพื่อนำวางแผนการพัฒนาท้องถิ่น พบว่า ในปัจจุบันการควบคุมทรัพยากรที่มีอยู่เศรษฐกิจและสังคมเป็นความต้องการของเหล่านักวางแผนทางสังคมเศรษฐกิจ โดยกำหนดเป็นแผน 5 ปี เพื่อการควบคุมปัญหาให้ดีที่สุด การวิเคราะห์รูปแบบความรับผิดชอบทางสังคมมีรูปแบบที่ถูกจำกัดที่จะวิเคราะห์ให้ได้หลากหลายด้วยวิธีการลองผิดลองถูก และสังคมได้ถูกละเลยจากการควบคุมนำไปสู่ความล้มเหลวในทางปฏิบัติ มีการคดโกงที่นำไปสู่ความเสี่ยงในกิจกรรมที่หลากหลายทางการค้า การปกครอง การลงทุน การบริโภค การขายและการผลิตรูปแบบโปรแกรม MOTAD เป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพเพื่อการวิเคราะห์การตัดสินใจที่ซับซ้อน แต่โปรแกรมเหล่านี้ไม่ได้นำไปปรับใช้กับรูปแบบความรับผิดชอบทางสังคมในอดีตที่ผ่านมา รวมทั้งหลักเกณฑ์ทางจริยธรรมเหมือนเช่นที่มีอยู่ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของประเทศไทยการวิจัยนี้เป็นการศึกษาสิ่งที่ดีที่สุดโปรแกรมป้องกัน และควบคุมความเสี่ยง และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ใช้เป็นกรณีศึกษาของตำบลในภาคเหนือของประเทศไทย โดยมีกระบวนการ 7 ขั้นตอนนำไปสู่การตัดสินใจในระดับท้องถิ่น และเหล่านักวางแผนจากผู้ที่มีมุมมองในด้านที่ดี โดยการสร้างแผนระยะ 5 ปี เพื่อการป้องกันสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้

Hong และคณะ (2009) ได้ศึกษาเรื่องประโยชน์ของเศรษฐกิจพอเพียงปรัชญาไทยในมุมมองที่กว้างขึ้น พบว่า ความพอเพียงในตนเองเป็นข้อสรุปของความไม่แน่ใจ เป็นความสงสัยลังเลของรัฐสวัสดิการอย่างอเมริกา ความพอเพียงในตนเองได้รับการยอมรับทั่วไปในวงจรรยาบรรณสวัสดิการทางสังคม ซึ่งเป็นแนวคิดที่มีความสัมพันธ์กับความเป็นอิสระและเสถียรภาพทางการเงิน แต่อย่างไรก็ตามเศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช่เป็นความหมายที่ตกลงกันในทางปฏิบัติโดยผู้จัดทำนโยบายนักวิจัย หรือผู้ให้บริการและความหมายที่ใช้บ่อยโดยไม่มีกำหนดความหมายหรือข้อนิยามร่วมกัน ในความเห็นนี้ วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อให้ถึงเนื้อหาที่มีการกำหนดจากบนลงล่างของเศรษฐกิจพอเพียง ที่เป็นเป้าหมายนโยบายสังคมที่ตรงกับแผนการฝึกอบรมอาชีพที่ตรงกับแนวทางของแผนงานฝึกอาชีพให้กับผู้รับบริการที่เข้าใจความหมายของเศรษฐกิจ การใช้ทฤษฎีแนวคิดพื้นฐานในการศึกษา

Houng, Vamadu และ Sandra (2009) ได้วิจัยเรื่องการรับรู้เรื่องความพอเพียงในตนเองของผู้มีรายได้น้อย ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้เรื่องความพอเพียงในตนเองยังไม่ชัดเจน ยังมีข้อกังขา หลายประการในสวัสดิการของรัฐประเทศสหรัฐอเมริกาความพอเพียงในตนเองได้รับการยอมรับใน วงจรรยาบรรณสวัสดิการทางสังคม ซึ่งเป็นแนวคิดที่มีความสัมพันธ์กับความเป็นอิสระและเสถียรภาพทางการเงิน แต่อย่างไรก็ตามการพึ่งตนเองไม่ใช่หมายถึงการตกลงกันในทางปฏิบัติ โดย

ผู้จัดทำนโยบาย นักวิจัยหรือผู้ให้บริการและความหมายที่ใช้บ่อยโดยไม่มีกำหนดความหมาย หรือ ข้อนิยามร่วมกัน วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการให้เห็นถึงเนื้อหาที่มีการกำหนดจากราก ฐานสู่เบื้องบนของการพึ่งตนเอง เป็นเป้าหมายนโยบายทางสังคม เป็นแผนการฝึกอบรมอาชีพ เป็น แนวทางของแผนงานฝึกอาชีพ ข้อค้นพบจากการศึกษาได้เสนอแนะว่าความพอเพียงในตนเอง เป็น กระบวนการของการพัฒนาจิตใจ ให้เกิดความเข้มแข็งและเรียนรู้เป้าหมาย เป็นการสร้าง ความก้าวหน้าไปสู่ความเป็นจริงของผลลัพธ์ทางการเงิน ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วม ของ ชุมชนที่แทรกเข้ามาเพื่อใช้เป็นฐานในการมอบอำนาจให้กับผู้รับบริการและการพัฒนากำลังแรงงาน ของชุมชน

Smylle และคณะ (2009) ได้ศึกษาผลของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับ 8 ในเมืองมิดเวสต์เทิร์น ระหว่างปี 1990 ถึงปี 1994 ผลการวิจัยพบว่า (1) การให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับ การพัฒนาทางวิชาการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (2) ความสัมพันธ์ระหว่างกลไกของ การเปลี่ยนแปลงองค์การกับการพัฒนาทางวิชาการมีผลน้อยกว่า ความสัมพันธ์ของตัวแปรเหล่านี้กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนอกจากนี้การมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจอาจมีผลในทางลบ หรือทางบวกกับผลการเรียนของนักเรียนและ (3) มีความแตกต่างอย่างมากระหว่างความสัมพันธ์ของ กลไกการเปลี่ยนแปลงกับการพัฒนาทางวิชาการเมื่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน และความสัมพันธ์ของ ตัวแปรเหล่านี้เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ไม่คงที่

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากงานวิจัยในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศที่ศึกษานั้น จะเห็นว่าในการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียน ทุกแห่งไม่ว่าจะเป็นในประเทศไทยเองหรือต่างประเทศก็ตาม สามารถนำไปปรับใช้ได้ให้เหมาะสมต่อ อบริบทของโรงเรียนโดยมีแนวทางในการทำคือ จัดทำแนวทางการการบริหารสถานศึกษาของปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โดยสอดแทรกเข้าไปในกระบวนการบริหาร กระบวนการจัดการเรียน การสอนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนา ตามลำดับ อีกทั้งมีการจัดระบบบริหารสถานศึกษาตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง จัดอบรมสมนา ทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปบูรณาการสอนและการบริหารจัดการสถานศึกษาต่อไป ซึ่งเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือการปลูกฝังให้ทั้งเด็กและเยาวชนรู้จักการใช้ชีวิตที่พอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ ฝึกการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปัน สามารถ ดำเนินชีวิตภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสังคมได้อย่าง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

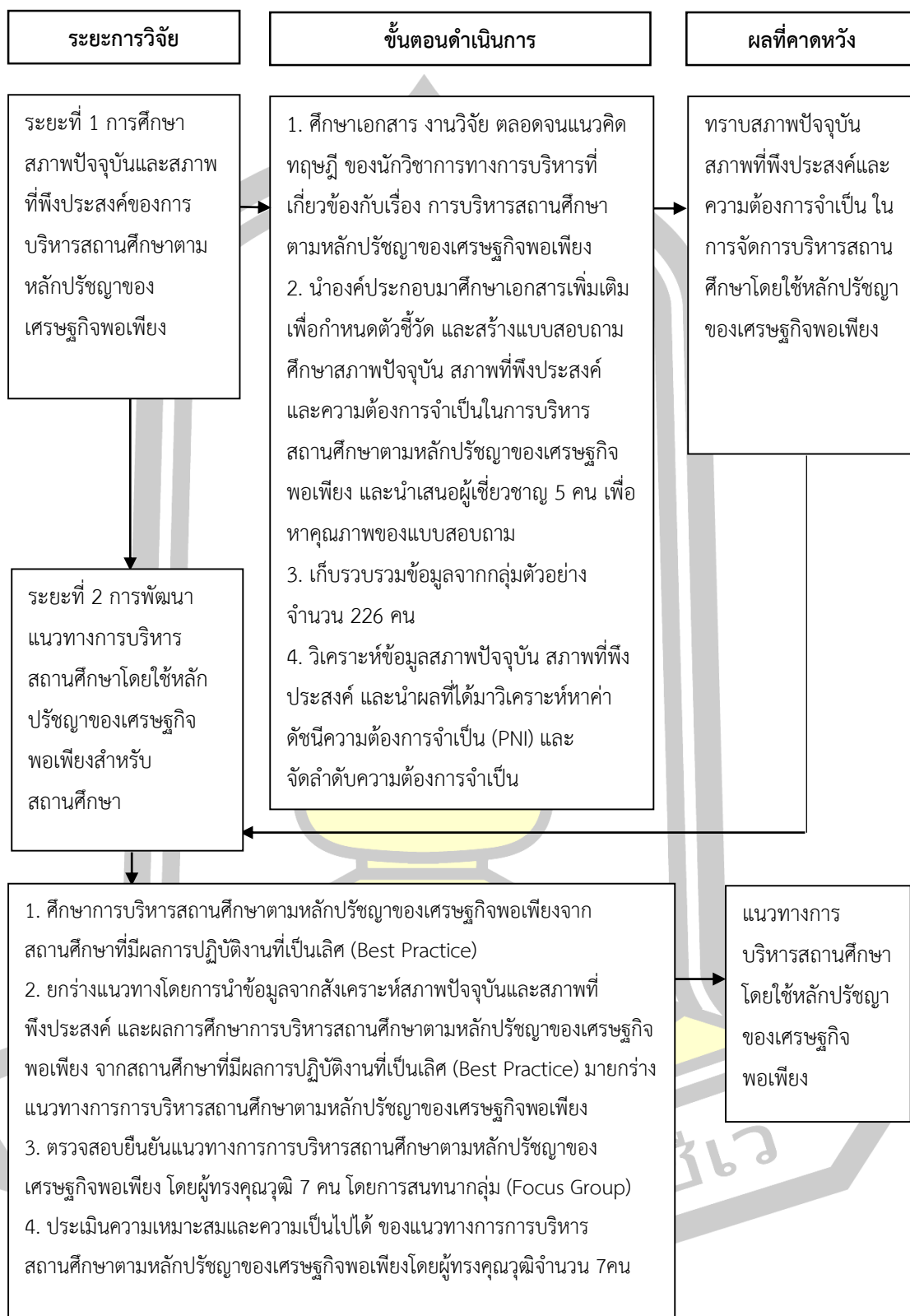
การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงอาหาร ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) มีการดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงอาหาร

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงอาหาร

สามารถแสดงระยะของการวิจัย วิธีการดำเนินการและผลที่คาดหวังในแต่ละระยะดังภาพ การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงอาหาร

พหุ ประถมศึกษา ชีวะ

ภาพประกอบ 2 ระยะการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการและผลที่ได้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร

1. ขั้นตอนดำเนินการ

- 1.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย บทความวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากแหล่งข้อมูลไม่ว่าจะเป็นหนังสือ เอกสาร
- 1.2 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสร้างข้อสรุปจากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากข้อมูลที่รวบรวมได้
- 1.3 สังเคราะห์องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้ของการดำเนินการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำไปสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อนำไปสร้างแบบสอบถามศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหารจำนวน 246 โรงเรียน ทั้งสิ้น 2,430 คน
- 2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ปีการศึกษา 2562 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยตารางกำหนดข้อมูลขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) รวมทั้งสิ้น 331 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เพื่อให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง รายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏดังตาราง 1

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 2 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้เป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ขนาดโรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้บริหารสถานศึกษา	206	36.98	90	39.82
ครู	351	63.02	136	60.18
รวม	557	100	226	100

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 เครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert) โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) สอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องขนาดโรงเรียน เป็นแบบเลือกตอบที่กำหนดไว้ให้เป็น ตัวเลือก (Force choice)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราส่วน (Rating Scale) สอบถามเกี่ยวกับสภาพ ปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ โดยจำแนกข้อความเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของ ลิเคอร์ท (Likert Scale) กำหนดค่าคะแนน เป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติในปัจจุบัน/ที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติในปัจจุบัน/ที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติในปัจจุบัน/ที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติในปัจจุบัน/ที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติในปัจจุบัน/ที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ความหมายค่าเฉลี่ยคะแนน เป็นตัวชี้วัดโดยอาศัยแนวคิดของ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535)

3.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.2.1 ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี สังเคราะห์องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้ของการดำเนินการของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อนำไปสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย แล้วใช้สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

3.2.2 ศึกษาหลักการ และวิธีการสร้างแบบสอบถามประเภทต่าง ๆ จากหนังสือวิจัยเบื้องต้น

3.2.3 กำหนดนิยามศัพท์ จากองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

3.2.4 กำหนดรูปแบบข้อคำถามโดยข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ส่วนสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3.2.5 ร่างแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์จากนิยามศัพท์ขององค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา เป็นรายด้านให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายและตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.2.6 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนภาษาที่ใช้ ความสมบูรณ์ ความถูกต้องของภาษาที่ใช้

3.2.7 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหารโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา โดยใช้เทคนิค IOC โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ให้คะแนน + 1 แน่ใจว่าข้อคำถามวัดตรงตามนิยามศัพท์

ให้คะแนน 0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดตรงตามนิยามศัพท์

ให้คะแนน -1 แน่ใจว่าข้อคำถามวัดไม่ตรงตามนิยามศัพท์

ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยและพัฒนาให้ความเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของข้อคำถาม โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยและพัฒนาการศึกษา จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้ สำเร็จการศึกษาระดับมหาบัณฑิตขึ้นไป

สาขาวิชาด้านการศึกษา ได้แก่ การวิจัยและพัฒนา การบริหารการศึกษา หรือการวัดผลการศึกษา มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาหรือเกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา รายละเอียดของคณะผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

3.2.7.1 รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมพัฒน์ อธิการประจำภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จบการศึกษา ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาการศึกษานอกระบบ คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา

3.2.7.2 ดร.อดิศร ก้อนคำ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ จบการศึกษา หลักสูตรปริญญาตรี สาขาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3.2.7.3 ดร.คมกริช ไชยทองศรี ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ จบการศึกษา หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา และภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3.2.7.4 นายจรรูญ ศรีฉายา ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสิริวัณวรี 1 อุดรธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 อุดรธานี จบการศึกษา หลักสูตรการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3.2.7.5 นายโกวิท สุขเสนา ครูโรงเรียนบ้านน้ำพัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 จบการศึกษาหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมิน ผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3.2.8 นำเครื่องมือที่ได้จากการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ มาทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักเขตพื้นที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 10 คน และครูผู้รับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 20 คน

3.2.9 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) และนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งมีอำนาจจำแนกของแบบสอบถามด้านสภาพปัจจุบันอยู่ระหว่าง 0.43-0.92 มีค่าความเชื่อมั่น 0.96 และมีค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามด้านสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ระหว่าง 0.41-0.83 มีค่าความเชื่อมั่น 0.97

3.2.10 นำแบบสอบถามจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพลบุรี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

4.2 ส่งหนังสือและแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่กำหนด เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม การส่งแบบสอบถามถึงสถานศึกษา โดยผ่านตู้รับ-ส่ง หนังสือราชการของสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพลบุรีและทางไปรษณีย์ จำนวน 226 ฉบับ

4.3 การรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยรับคืนผ่านตู้รับ-ส่ง หนังสือราชการของสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพลบุรีและทางไปรษณีย์ ได้แบบสอบถามคืนกลับมา จำนวน 198 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.61

5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบและคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาลงรหัสใต้น้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ และบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

5.2 วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วจะนำเสนอรูปตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

5.2.2 ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพลบุรี วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

คะแนนเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.2.3 การวิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นโดยใช้วิธีจัดลำดับความสำคัญแบบและหาผลต่างโดยใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) เพื่อนำมาเรียงลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

6.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

6.1.1 ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

6.1.2 การตรวจสอบอำนาจจำแนก โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

6.1.3 การตรวจสอบความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยการใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค

6.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

6.2.1 ร้อยละ

6.2.2 ค่าเฉลี่ย

6.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6.3 เทคนิควิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น โดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI Modified) ของ สุวิมล ว่องวานิช (2548) $PNI_{modified} = (I-D)/D$
 I (Important) หมายถึง สภาพที่ควรจะเป็น
 D (Degree of Success) หมายถึง สภาพที่เป็นจริง

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผู้วิจัยจะดำเนินการศึกษา 2 สถานศึกษา

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 1 คน ครู จำนวน 1 คน (Purposive Sampling) รวมเป็นผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 3 คน จาก 2 โรงเรียน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 6 คน โรงเรียนต้นแบบได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง ตามเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

1.1 เป็นสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา

หรือเป็นโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา

1.2 เป็นสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินสถานศึกษาพอเพียง หรือเป็นสถานศึกษา

พอเพียงต้นแบบ รายละเอียดของโรงเรียนต้นแบบ 2 แห่ง มีดังนี้

1.2.1 โรงเรียนบ้านนาคำน้อย 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาหมุกดาหาร

1.2.2 โรงเรียนบ้านชะโนด 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาหมุกดาหาร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ที่พัฒนาขึ้นตามขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหมุกดาหาร

2.2 การสร้างและหาคคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหมุกดาหาร จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2.2 กำหนดโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์ให้สอดคล้องและครอบคลุมกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหมุกดาหาร

2.2.3 ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ ตามกรอบที่กำหนดและนำแบบร่างสัมภาษณ์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหมุกดาหาร เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความถูกต้องสำนวนภาษา

2.2.4 นำแบบสัมภาษณ์ฉบับร่างที่ผ่านการพิจารณาจากกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของข้อคำถาม โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item-Objective Congruence) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปและใช้เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- +1 หมายถึง สอดคล้องกับค่านियามศัพท์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับค่านियามศัพท์
- 1 หมายถึง ไม่สอดคล้องกับค่านियามศัพท์

2.2.5 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

2.2.6 จัดทำฉบับสมบูรณ์ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วถูกต้องครบถ้วนไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ได้แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือราชการในการสัมภาษณ์จากคณะศึกษา ศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามถึงผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสนทนากลุ่ม

3.2 ติดต่อประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิทางโทรศัพท์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสนทนากลุ่มและนัดหมายวันและเวลา

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยวิธีการสนทนากลุ่ม โดยผู้วิจัยทำการจดบันทึกและบันทึกเสียง โดยขออนุญาตในการบันทึกก่อนทำการบันทึก

4. การจัดการกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดการกระทำกับข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการสรุปประเด็นการสนทนากลุ่ม จัดกลุ่มเนื้อหาและสรุปวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 ยกร่างการพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 2 แห่ง มาสังเคราะห์ยกร่างแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร

1. ใช้ข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในระยะที่ 1 ค่าความต้องการความจำเป็นและการศึกษาสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practices) ในระยะที่ 2 มาเป็นแนวทาง ในการยกร่างแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร

2. ดำเนินการร่างแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบยืนยันแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร

1. ขั้นตอนการดำเนินการ

1.1 นำร่างแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร นำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถทางด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบไปด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน

1.2 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

1.3 จัดทำแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร ประเมินร่างแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้ในการตรวจสอบยืนยันแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จำนวน 7 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา หรือเป็นครูผู้รับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจพอเพียงไม่ต่ำกว่า 5 ปี ประกอบไปด้วย

2.1.1 นายทัญญู ปังอุทา ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร

2.1.2 นายประศักดิ์ จิตรอามาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร

2.1.3 นางรัตติยา ศรีนาม ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร

2.1.4 นางพรณทิพย์ จิตรจักร ตำแหน่งรองผู้อำนวยการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร

2.1.5 นายสุรวุฒิ ฮ่อมป่า ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ศึกษามุกดาหาร

2.1.6 นายประดิษฐ์ กระจธรรมะ ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาศึกษามุกดาหาร

2.1.7 นางสาววิจิตรา สุขศรี ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาศึกษามุกดาหาร

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประเภทและลักษณะของเครื่องมือ

3.1 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

3.2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ตามลำดับดังนี้

3.2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม จากเอกสาร ตำรา

3.2.2 สร้างแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย ประเด็นในการ
สนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษามุกดาหาร

3.2.3 นำแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
ตรวจสอบแนะนำ แล้วปรับแก้ไขตามคำแนะนำ จัดพิมพ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

4.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
เพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม เพื่อการตรวจสอบยืนยันและประเมิน
แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษามุกดาหาร

4.2 ดำเนินการติดต่อ นัดหมายกับผู้ทรงคุณวุฒิ ขอความอนุเคราะห์ในการ
สนทนากลุ่ม เพื่อการตรวจสอบ ยืนยันแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษามุกดาหาร

4.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยการสนทนากลุ่ม
เพื่อพิจารณา วิพากษ์ วิจัยร่างแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษามุกดาหาร ซึ่งมีขั้นตอนในการ
สนทนากลุ่ม ดังนี้

4.3.1 เชิญผู้อำนวยการสถานศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการประชุม

(Moderator)

4.3.2 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยโดยสรุป และเสนอร่างแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร

4.3.3 ผู้ช่วยวิจัยจดบันทึก (Note Taker) และผู้บันทึกภาพอื่น ๆ เพื่อพิจารณา วิพากษ์ วิจาร์ณ ตรวจสอบ ยืนยัน ร่างแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร

4.3.4 ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องร่วมกันวิพากษ์ และให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อพิจารณา วิพากษ์ วิจาร์ณ ตรวจสอบยืนยันแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร

5. การจัดการกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดการกระทำข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบบันทึกการสนทนากลุ่มของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร

5.2 วิเคราะห์จากการสนทนากลุ่ม โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

5.3 จัดเตรียมข้อมูลให้พร้อมสำหรับการนำไปใช้ในขั้นตอนการวิจัยต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร

1. ขั้นตอนการดำเนินการ

1.1 นำแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องจากแบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้

1.2 นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลให้ความถูกต้องสมบูรณ์ สรุปลค่าความเหมาะสมของแนวทาง

1.3 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

1.4 จัดทำแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร ฉบับสมบูรณ์

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้ในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกอาหาร จำนวน 7 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา หรือเป็นครูผู้รับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจพอเพียงไม่ต่ำกว่า 5 ปี ประกอบไปด้วย

2.1.1 นายวินัย จันทร์ปัญญา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดอนม้าย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกอาหาร

2.1.2 นายศาสตรา เพ็ญงาม ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาสองห้อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกอาหาร

2.1.3 นายปัญญา จิตรอมาตย์ ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบัว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกอาหาร

2.1.4 นางนิพรพรรณ ฮามป่า ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองยาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกอาหาร

2.1.5 นายจำนวน ยังแสนภู ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองยาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกอาหาร

2.1.6 นายนที แก้วมะ ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโศก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกอาหาร

2.1.7 นายทรงพล ศรีนวล ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนาค้ำน้อยวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกอาหาร

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกอาหาร

3.2 การสร้างแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกอาหาร โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีวิธี การสร้าง และหาคุณภาพ ดังนี้

3.2.1 ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างแบบประเมิน

3.2.2 ร่างแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกอาหาร

3.2.3 นำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร เสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจ แนะนำแล้วปรับแก้ไขตามคำแนะนำ

3.2.4 นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจพิจารณา แล้วปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิก่อนจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ดำเนินการติดต่อ นัดหมายกับผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

4.2 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

4.2.1 ผู้วิจัยนำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 คน

4.2.2 ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหารที่รวบรวมมาได้

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร มาวิเคราะห์ผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์เพื่อหาระดับคุณภาพความเหมาะสม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายความว่า มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายความว่า มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้มาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายความว่า มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ปานกลาง

ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายความว่า มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้น้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายความว่า มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้

น้อยที่สุด

โดยกำหนดให้คะแนนเฉลี่ยระดับคุณภาพความเหมาะสมและความเป็นไปได้
มากขึ้นไป เป็นเกณฑ์พิจารณาและยอมรับว่ามีความเหมาะสม และความเป็นไปได้

6. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
ทางสถิติ โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับการทดสอบการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

6.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

6.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงอาหาร ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ลักษณะที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์แทนความหมายต่าง ๆ ดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
I	แทน	สภาพที่พึงประสงค์ (Important)
D	แทน	สภาพปัจจุบัน (Degree of success)
$PNI_{modified}$	แทน	ดัชนีความต้องการจำเป็นที่ปรับปรุง

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการเป็น 3 ระยะ ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงอาหาร

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงอาหาร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจพอเพียง และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 3 ความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งและขนาดของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

ที่	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	กลุ่มตัวอย่าง	
		N	ร้อยละ
1	สถานภาพการดำรงตำแหน่ง		
	ผู้บริหารสถานศึกษา	79	39.90
	ครู	119	60.10
	รวม	198	100.00
2	ขนาดของสถานศึกษา		
	ขนาดเล็ก	82	41.41
	ขนาดกลาง	108	54.55
	ขนาดใหญ่	8	4.04
	รวม	198	100

จากตาราง 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 39.90 และครู จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 60.10 และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 41.41 สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 54.55 และสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.04

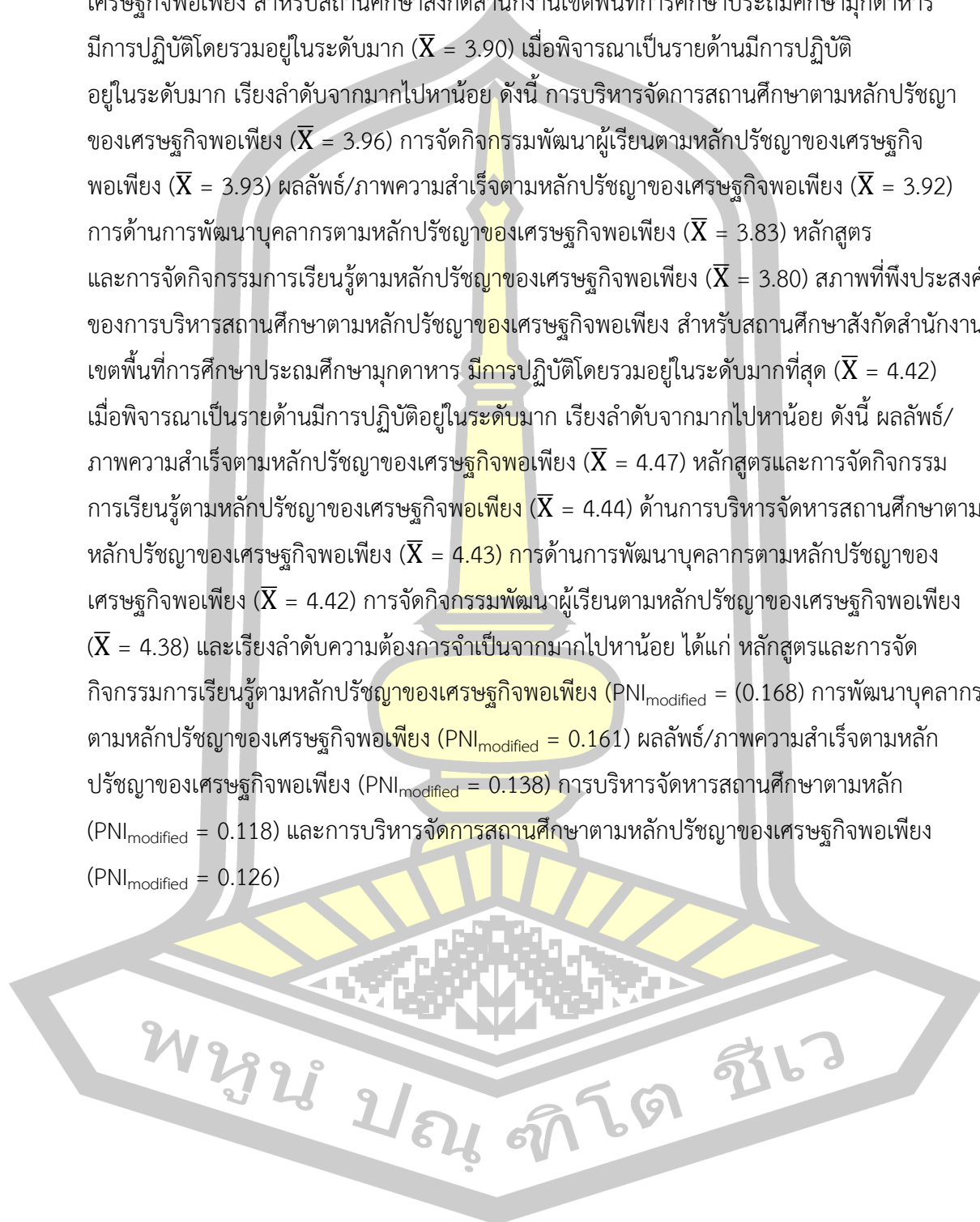
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ($PNI_{modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			$PNI_{modified}$	ลำดับความต้องการจำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1. การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.96	0.59	มาก	4.43	0.42	มาก	0.118	4
2. หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.80	0.57	มาก	4.44	0.43	มาก	0.168	1
3. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.93	0.58	มาก	4.38	0.31	มาก	0.109	5
4. การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.83	0.63	มาก	4.42	0.38	มาก	0.161	2
5. ผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.92	0.65	มาก	4.47	0.31	มาก	0.138	3
โดยรวม	3.90	0.55	มาก	4.42	0.31	มาก		

จากตาราง 4 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 3.96$) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 3.93$) ผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 3.92$) การด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 3.83$) หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 3.80$) สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.47$) หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.44$) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.43$) การด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.42$) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.38$) และเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($PNI_{\text{modified}} = 0.168$) การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($PNI_{\text{modified}} = 0.161$) ผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($PNI_{\text{modified}} = 0.138$) การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลัก ($PNI_{\text{modified}} = 0.118$) และการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($PNI_{\text{modified}} = 0.126$)

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI_{modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1. สถานศึกษามีนโยบาย น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี	3.97	0.71	มาก	4.48	0.55	มาก	0.128	1
2. สถานศึกษาดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา	3.98	0.68	มาก	4.48	0.49	มาก	0.125	4
3. สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา	3.95	0.78	มาก	4.44	0.53	มาก	0.124	6

ตาราง 5 (ต่อ)

การบริหารจัดการสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
4. สถานศึกษานำผลการ ติดตามมาพัฒนานโยบาย ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงใน สถานศึกษา	3.95	0.78	มาก	4.45	0.50	มาก	0.126	5
5. สถานศึกษามีแผนงาน ดำเนินการตามแผนงาน ด้านวิชาการที่ส่งเสริม การบูรณาการหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.01	0.82	มาก	4.45	0.50	มาก	0.109	7
6. สถานศึกษามีการวาง แผนการบริหารจัดการรบ ประมาณของสถานศึกษาที่ สอดคล้องกับหลักหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	4.06	0.68	มาก	4.43	0.59	มาก	0.091	9
7. สถานศึกษาดำเนิน การตามแผน ติดตามผล การดำเนินงาน นำผลการ ติดตามมาพัฒนาและ ปรับปรุงการบริหารจัด การงบประมาณของ สถานศึกษาตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	4.01	0.78	มาก	4.42	0.60	มาก	0.102	8

ตาราง 5 (ต่อ)

การบริหารจัดการสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
8. สถานศึกษาบริหาร จัดการอาคารสถานที่และ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	3.94	0.83	มาก	4.44	0.51	มาก	0.126	3
9. สถานศึกษาประสาน สัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วน ร่วมในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้าง คุณลักษณะอย่างพอ เพียงของผู้เรียน	3.79	0.83	มาก	4.27	0.63	มาก	0.127	2
โดยรวม	3.96	0.59	มาก	4.43	0.42	มาก		

จากตาราง 5 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) และเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี (PNI_{modified} = 0.128) สถานศึกษาประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอย่างพอเพียงของผู้เรียน (PNI_{modified} = 0.127) สถานศึกษาบริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (PNI_{modified} = 0.126)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ($PNI_{modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			$PNI_{modified}$	ลำดับความต้องการจำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1. สถานศึกษามีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้	3.96	0.72	มาก	4.49	0.57	มาก	0.133	9
2. สถานศึกษามีการนิเทศติดตาม การนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.75	0.75	มาก	4.44	0.51	มาก	0.184	3
3. สถานศึกษามีการศึกษา วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.60	0.84	มาก	4.42	0.56	มาก	0.227	1
4. ผู้สอนมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.97	0.75	มาก	4.45	0.56	มาก	0.164	4

ตาราง 6 (ต่อ)

หลักสูตรและการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ตาม หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
5. ผู้สอนจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ที่บูรณาการหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในวิชาที่สอน	3.86	0.73	มาก	4.45	0.55	มาก	0.152	7
6. สถานศึกษาจัดทำสื่อ และแหล่งเรียนรู้ใน สถานศึกษาเพื่อสนับสนุน การเรียนรู้เกี่ยวกับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	3.86	0.76	มาก	4.48	0.61	มาก	0.160	6
7. ผู้สอนใช้แหล่งเรียนรู้ใน ชุมชนที่เสริมสร้างการ พัฒนาคุณลักษณะอยู่ อย่างพอเพียงของผู้เรียน	3.88	0.72	มาก	4.46	0.55	มาก	0.149	8
8. ผู้สอนรายงานผลการ ประเมินและนำมา ปรับปรุงและพัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ บูรณาการหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	3.74	0.77	มาก	4.39	0.59	มาก	0.173	5
9. ผู้สอนจัดแสดงผลงาน ของผู้เรียนที่เกิดจากการ นำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงไป ประยุกต์ใช้	3.72	0.73	มาก	4.42	0.56	มาก	0.188	2
โดยรวม	3.80	0.57	มาก	4.44	0.43	มาก		

จากตาราง 6 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) และเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการศึกษา วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($PNI_{\text{modified}} = 0.227$) ผู้สอนจัดแสดงผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.188$) และสถานศึกษามีการนิเทศติดตามการนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.184$)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI_{modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1. สถานศึกษามีแผนงานแนะแนว เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.76	0.74	มาก	4.36	0.50	มาก	0.159	1
2. ผู้สอนจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.83	0.72	มาก	4.36	0.49	มาก	0.138	2

ตาราง 7 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
3. สถานศึกษามีระบบ ดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้ สามารถแก้ปัญหาและ พัฒนาตนเองได้อย่าง สอดคล้องกับหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	3.98	0.73	มาก	4.40	0.49	มาก	0.106	8
4. สถานศึกษาติดตามผล การจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือ ผู้เรียนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	3.92	0.72	มาก	4.35	0.57	มาก	0.109	7
5. สถานศึกษานำผลการ ติดตามมาใช้พัฒนา การจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือ ผู้เรียนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	3.86	0.81	มาก	4.37	0.55	มาก	0.132	5
6. สถานศึกษามีแผนงาน หรือโครงการส่งเสริม กิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ ผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง	3.83	0.89	มาก	4.37	0.50	มาก	0.135	3
7. สถานศึกษาจัดกิจกรรม ลูกเสือ เนตรนารียุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	4.17	0.76	มาก	4.47	0.50	มาก	0.072	14

ตาราง 7 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
8. สถานศึกษาส่งเสริมให้ มีการจัดตั้งชุมนุมหรือ ชมรมตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	3.94	0.82	มาก	4.29	0.52	มาก	0.088	13
9. สถานศึกษาติดตามผล การจัดกิจกรรมนักเรียน ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	3.95	0.68	มาก	4.33	0.47	มาก	0.096	12
10. สถานศึกษานำผลการ ติดตามมาปรับปรุง/ พัฒนากิจกรรมนักเรียน ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	3.89	0.73	มาก	4.27	0.55	มาก	0.098	10
11. สถานศึกษาจัด กิจกรรมส่งเสริมสนับสนุน ให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสาและ มีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อ สังคม ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	3.94	0.68	มาก	4.47	0.55	มาก	0.134	4

พูน ปรุ ทิโต ชีเว

ตาราง 7 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
12. สถานศึกษาส่งเสริมให้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ แก้ปัญหาและพัฒนา สถานศึกษา ชุมชน ในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และ วัฒนธรรมตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	4.06	0.73	มาก	4.49	0.51	มาก	0.105	9
13. สถานศึกษาติดตาม ผลการดำเนินงานกิจกรรม เพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์ของ ผู้เรียนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	3.95	0.69	มาก	4.41	0.49	มาก	0.116	6
14. สถานศึกษานำผล การติดตามมาปรับ ประ และพัฒนาการดำเนิน กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์ของ ผู้เรียนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	3.93	0.76	มาก	4.31	0.52	มาก	0.097	11
โดยรวม	3.93	0.58	มาก	4.38	0.31	มาก		

จากตาราง 7 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงเขตการศึกษาประถมศึกษาชุมพวง มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษา

ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) เรียงลำดับความสำคัญของ ความต้องการจำเป็นจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีแผนงานแนะแนว เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($PNI_{\text{modified}} = 0.159$) ผู้สอนจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($PNI_{\text{modified}} = 0.138$) และสถานศึกษามีแผนงานหรือโครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง ($PNI_{\text{modified}} = 0.135$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความ ต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหาร สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาบุคลากร ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI_{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1. สถานศึกษามี แผนงานหรือโครงการ พัฒนาบุคลากรของ สถานศึกษาเพื่อสร้าง ความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่า ของหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	3.96	0.77	มาก	4.39	0.52	มาก	0.108	5

ตาราง 8 (ต่อ)

การพัฒนาบุคลากร ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
2. สถานศึกษาจัด ประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานแหล่ง เรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อ ส่งเสริมการประยุกต์ ใช้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงใน การดำเนินชีวิตและ ปฏิบัติการงานหน้าที่	3.79	0.82	มาก	4.49	0.52	มาก	0.184	1
3. สถานศึกษาติดตาม ผลการดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมพัฒนา บุคลากร เพื่อส่งเสริม การดำเนินชีวิตและ ปฏิบัติการงานหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	3.79	0.79	มาก	4.48	0.50	มาก	0.182	2
4. สถานศึกษานำผล การติดตามมาปรับปรุง พัฒนาการดำเนิน โครงการหรือกิจกรรม พัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนิน ชีวิตและปฏิบัติการ หน้าที่ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	3.81	0.78	มาก	4.46	0.52	มาก	0.170	3

ตาราง 8 (ต่อ)

การพัฒนาบุคลากร ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
5. สถานศึกษาขยาย ผลและเผยแพร่ ผล การดำเนินชีวิตและ ปฏิบัติการกิจหน้าที่ ของบุคลากรตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	3.82	0.76	มาก	4.45	0.50	มาก	0.164	4
โดยรวม	3.83	0.63	มาก	4.45	0.37	มาก		

จากตาราง 8 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงมุกดาหาร มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงมุกดาหาร มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) และเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาจัดประชุมอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ (PNI_{modified} = 0.184) สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (PNI_{modified} = 0.182) และสถานศึกษานำผลการติดตามมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (PNI_{modified} = 0.170)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ($PNI_{modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			$PNI_{modified}$	ลำดับความต้องการจำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1. สถานศึกษามีคุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง	3.93	0.78	มาก	4.44	0.50	มาก	0.130	3
2. ผู้บริหารมีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง	3.98	0.77	มาก	4.48	0.51	มาก	0.125	6
3. บุคลากรในสถานศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.95	0.76	มาก	4.46	0.50	มาก	0.129	4
4. บุคลากรในสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.96	0.75	มาก	4.47	0.50	มาก	0.128	5
5. ผู้เรียน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.81	0.74	มาก	4.49	0.50	มาก	0.178	1

ตาราง 9 (ต่อ)

ผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
6. ผู้เรียนดำเนินชีวิตได้ อย่างสมดุลและพร้อม รับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและ วัฒนธรรม	3.90	0.74	มาก	4.43	0.51	มาก	0.135	2
โดยรวม	3.92	0.65	มาก	4.46	0.31	มาก		

จากตาราง 9 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) เรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด 3 ลำดับแรกได้แก่ ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (PNI_{modified} = 0.178) ผู้เรียนดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม (PNI_{modified} = 0.135) สถานศึกษามีคุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง (PNI_{modified} = 0.130)

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง

ตอนที่ 1 การศึกษาทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์คือ เป็นสถานศึกษาต้นแบบพอเพียง หรือเป็นสถานศึกษาพอเพียง ผู้วิจัยจะดำเนินการศึกษา 2 โรงเรียน สถานศึกษาละ 3 คน จาก 3 โรงเรียน รวมทั้งหมด 6 คน โดยใช้ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบ

ปรับปรุง (PNI_{modified}) ที่มีค่ามากที่สุดมาเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ ซึ่งได้ข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่

1. โรงเรียนบ้านนาคำน้อย 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มุกดาหาร ซึ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ
เศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 1 คน และครู จำนวน 1 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive
Sampling)

2. โรงเรียนบ้านชะโนด 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มุกดาหาร ซึ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจ
พอเพียง จำนวน 1 คน และครู จำนวน 1 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ผู้วิจัยสามารถสรุปแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง จากการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โรงเรียนบ้านนาคำน้อย 2

“...จัดประชุมสร้างความเข้าใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการดำเนินการ
ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ ครู
คณะกรรมการสถานศึกษาผู้นำชุมชนและผู้ปกครอง...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ดำเนินการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน
สถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่ยุทธศาสตร์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้บริหารมี
การนิเทศ ติดตามการดำเนินงาน ครูผู้รับผิดชอบสรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง...”

(คนที่ 2 ครูผู้รับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจพอเพียง, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...จัดอบรมบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ
เกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา...”

(คนที่ 3 ครูผู้สอน, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนบ้านชะโนด 2

“...จัดประชุมบุคลากรในโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจ
เกี่ยวกับนโยบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการ
ประจำปีที่ยุทธศาสตร์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่ยุทธศาสตร์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง ...”

(คนที่ 2 ครูผู้รับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจพอเพียง, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ดำเนินการตามนโยบายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีที่ยุทธศาสตร์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้บริหารมีกรณีศึกษา ติดตาม และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน...”

(คนที่ 3 ครูผู้สอน, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

จากผลการศึกษาด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) จากสถานศึกษา ทั้ง 2 แห่ง มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สรุปได้ดังนี้

1. จัดประชุมสร้างความเข้าใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการดำเนินการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครองและผู้นำชุมชนและผู้ปกครอง
2. จัดอบรมบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา
3. แต่งตั้งบุคลากรหลักในการดูแลการนำนโยบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา
4. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่ยุทธศาสตร์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
5. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่ยุทธศาสตร์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
6. ดำเนินการตามนโยบายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีที่ยุทธศาสตร์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
7. ผู้บริหารมีกรณีศึกษา ติดตามและอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน
8. คณะกรรมการผู้รับผิดชอบสรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

2. หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียง

โรงเรียนบ้านคำน้อย 2

“...บุคลากรร่วมกันประชุมวางแผนเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...สังเกตพฤติกรรมการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนและผู้ปกครองในชุมชนด้านการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิเคราะห์และหาแนวทางแก้ปัญหา โดยให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นมากที่สุด...”

(คนที่ 2 ครูผู้รับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจพอเพียง, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...จัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน แบ่งนักเรียนรับผิดชอบในแต่ละฐานการเรียนรู้ตามความถนัดและสามารถของนักเรียน ครูประเมินผลการเรียนรู้ทุกปีการศึกษา...”

(คนที่ 3 ครูผู้สอน, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนบ้านชะโนด 2

“...ประชุมวางแผนเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาและพัฒนานักเรียนตามนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ครูศึกษาสภาพปัจจุบันของนักเรียนและชุมชนในด้านการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและดำเนินการแก้ปัญหา โดยการท้าวิจัย ผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตามการดำเนินงาน ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง...”

(คนที่ 2 ครูผู้รับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจพอเพียง, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...สถานศึกษานำผลการ วิจัยของครูมาสรุปร่วมกัน และนำผลที่ได้มาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และบริบทของท้องถิ่นมากที่สุด...”

(คนที่ 3 ครูผู้สอน, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

จากผลการศึกษาด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) จากสถานศึกษา ทั้ง 2 แห่ง มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สรุปได้ดังนี้

1. บุคลากรร่วมกันประชุมวางแผนเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. ครูศึกษาสภาพปัจจุบันของนักเรียนและชุมชนในด้านการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและดำเนินการแก้ปัญหาโดยการท้าวิจัย
3. สถานศึกษานำผลการ วิจัยของครูมาสรุปร่วมกัน และนำผลที่ได้มาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. จัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน แบ่งนักเรียนรับผิดชอบในแต่ละฐานการเรียนรู้ตามความถนัดและสามารถของนักเรียน
5. แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ เพื่อกำกับติดตามการดำเนินงาน
6. ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

3. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านนาค้ำน้อย 2

“...มีแผนงานแนะแนวโดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ปลุกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานตามแผน...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...จัดทำแผนงานแนะแนวที่บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และบริบทของท้องถิ่น...”

(คนที่ 2 ครูผู้รับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจพอเพียง, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ผู้สอนดำเนินการตามแผนงานแนะแนวที่บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และบริบทของท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงานเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา...”

(คนที่ 3 ครูผู้สอน, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนบ้านชะโนด 2

“...ประชุมวางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...สถานศึกษาจัดทำแผนงานแนะแนวที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง...”

(คนที่ 2 ครูผู้รับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจพอเพียง, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ผู้สอนจัดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง...”

(คนที่ 3 ครูผู้สอน, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

จากผลการศึกษาด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) จากสถานศึกษาทั้ง 2 แห่ง มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสรุปได้ดังนี้

1. ประชุมวางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา
2. จัดทำแผนงานแนะแนวที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และบริบทของท้องถิ่น
3. ผู้สอนดำเนินการตามแผนงานแนะแนวที่บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และบริบทของท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ
4. ผู้สอนจัดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
5. ผู้บริหารนิเทศติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
6. ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงานเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา

4. การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โรงเรียนบ้านนาค้ำน้อย 2

“...จัดทำโครงการพัฒนาบุคลากร เกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษา...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...พัฒนาครูโดยการจัดอบรม สัมมนา เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารนิเทศ ติดตาม สรุปลงและรายงานผล...”

(คนที่ 2 ครูผู้รับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจพอเพียง, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...สถานศึกษาสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา...”

(คนที่ 3 ครูผู้สอน, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนบ้านชะโนด 2

“...จัดบุคลากรไปอบรม สัมมนาเพื่อพัฒนาตนเอง ให้เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษานิเทศ ติดตาม สรุปลงและรายงานผล...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ เช่น โรงเรียนต้นแบบ โรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง...”

(คนที่ 2 ครูผู้รับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจพอเพียง, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ส่งเสริมให้ครูแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง...”

(คนที่ 3 ครูผู้สอน, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : สัมภาษณ์)

จากผลการศึกษาด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) จากสถานศึกษาทั้ง 2 แห่ง มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสรุปได้ดังนี้

1. จัดทำโครงการพัฒนาบุคลากร เกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษา

2. ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาตนเอง ให้เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ เช่น โรงเรียนต้นแบบ โรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง

4. ส่งเสริมให้ครูแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. สถานศึกษาสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

6. ผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตามการดำเนินโครงการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

7. ครูรายงานผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

5. ผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โรงเรียนบ้านนาค่าน้อย 2

“...ร่วมกันวางแผนหาแนวทางพัฒนาผู้เรียนให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน และมีจิตสำนึกที่จะร่วมกันพัฒนาชุมชนหรือท้องถิ่นของตนเอง...”

(คนที่ 2 ครูผู้รับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจพอเพียง, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ส่งเสริมให้นักเรียนปลูกผักสวนครัว โดยเรียนรู้จากฐานการเรียนรู้ในโรงเรียน ขยายผลสู่ชุมชนโดยให้นักเรียนปลูกผักสวนครัวที่บ้านโดยผู้ปกครองกำกับดูแล ครูติดตามประเมินผล และให้รางวัลกับนักเรียนที่มีผลการปฏิบัติดีเยี่ยม...”

(คนที่ 3 ครูผู้สอน, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนบ้านชะโนด 2

“...ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผนหาแนวทางพัฒนาผู้เรียนให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการออม โดยจัดตั้งธนาคารโรงเรียน ครูประจำชั้นเป็นผู้รับผิดชอบรับฝากเงินออมในทุกเช้าก่อนเข้าเรียน ทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย เพื่อวางแผนการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ขยายผลไปสู่ชุมชนโดยให้นักเรียนทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายในครัวเรือน ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ...”

(คนที่ 2 ครูผู้รับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจพอเพียง, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

“...จัดอบรมให้ผู้เรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคม ปัจจุบัน และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบัน พร้อมทั้งการนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด ผู้บริหารนิเทศ ติดตามและอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน ...”

(คนที่ 3 ครูผู้สอน, วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 : การสัมภาษณ์)

จากผลการศึกษาด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) จากสถานศึกษา ทั้ง 2 แห่ง มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสรุปได้ดังนี้

1. ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผนหาแนวทางพัฒนาผู้เรียนให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการออม โดยจัดตั้งธนาคารโรงเรียน ครูประจำชั้นเป็นผู้รับผิดชอบรับฝากเงินออมในทุกเช้าก่อนเข้าเรียน
3. ส่งเสริมให้นักเรียนทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย เพื่อวางแผนการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ขยายผลไปสู่ชุมชนโดยให้นักเรียนทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายในครัวเรือน
4. ส่งเสริมให้นักเรียนปลูกผักสวนครัว โดยเรียนรู้จากฐานการเรียนรู้ในโรงเรียน ขยายผลสู่ชุมชนโดยให้นักเรียนปลูกผักสวนครัวที่บ้านโดยผู้ปกครองกำกับดูแล
5. จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน และมีจิตสำนึกที่จะร่วมกันพัฒนาชุมชนหรือท้องถิ่นของตนเอง

6. จัดอบรมให้ผู้เรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบัน พร้อมทั้งการนำเทคโนโลยีมาใช้ที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด

7. ผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

8. ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงาน

จากการเก็บข้อมูลจากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสำรวจข้อมูลจากแบบสอบถาม และนำผลที่ได้มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น แล้วนำไปศึกษากับสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ปรากฏดังตาราง 10-14

ตาราง 10 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	ร่างแนวทาง
1. การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
1.1 สถานศึกษามีนโยบาย น้อมนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อน ในสถานศึกษา และบูรณาการ ในแผนปฏิบัติงานประจำปี	1.1 จัดประชุมสร้างความ เข้าใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ใน การดำเนินการขับเคลื่อนหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ ครูคณะกรรมการ การสถานศึกษาผู้นำชุมชนและ ผู้ปกครอง	1.1 สถานศึกษาน้อมนำ นโยบายน้อมนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงมา ขับเคลื่อนในสถานศึกษา และ บูรณาการในแผนปฏิบัติงาน ประจำปี

ตาราง 10 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	ร่างแนวทาง
1.2 สถานศึกษาดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา	1.2 จัดอบรมบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา	1.2 สถานศึกษามีแผนงานด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
1.3 สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา	1.3 แต่งตั้งบุคลากรหลักในการดูแลการดำเนินงานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา	1.3 สถานศึกษามีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
1.4 สถานศึกษานำผลการติดตามมาพัฒนานโยบาย ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา	1.4 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1.4 สถานศึกษาจัดประชุมสร้างความเข้าใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการดำเนินการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาประกอบด้วยผู้อำนวยการ ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชนและผู้ปกครอง
1.5 สถานศึกษามีแผนงานดำเนินการตามแผนงานด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1.5 จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1.5 จัดอบรมบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา
1.6 สถานศึกษามีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1.6 ดำเนินการตามนโยบายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา และแผน ปฏิบัติการประจำปีที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	

ตาราง 10 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	ร่างแนวทาง
<p>1.7 สถานศึกษาดำเนินการตามแผน ติดตามผลการดำเนินงาน นำผลการติดตามมาพัฒนา และปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>1.8 สถานศึกษาบริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>1.9 สถานศึกษาประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน</p>	<p>1.7 ผู้บริหารนิเทศ ติดตามและอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน</p> <p>1.8 คณะกรรมการผู้รับผิดชอบสรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>1.6 แต่งตั้งบุคลากรหลักในการดูแลการนำนโยบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา</p> <p>1.7 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>1.8 จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>1.9 สถานศึกษาบริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>1.10 สถานศึกษาประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน</p> <p>1.11 ผู้บริหารนิเทศ ติดตามและอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน</p> <p>1.12 คณะกรรมการผู้รับผิดชอบสรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง</p>

จากตาราง 10 พบว่า ผลการสังเคราะห์ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ มีจำนวน 9 ข้อ ผลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) มีจำนวน 8 ข้อ โดยพบว่ามีแนวทางตรงกัน จำนวน 5 ข้อ ผู้วิจัยได้นำข้อที่มีข้อคิดเห็นที่เหมือนกันมาสรุปรวมเป็นร่างแนวทางเดียวกันได้ 12 ข้อ ดังนี้

แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีแนวทางการพัฒนาดังนี้
 - 1.1 สถานศึกษาน้อมนำนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี
 - 1.2 สถานศึกษามีแผนงานด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการจัดการเรียนรู้อย่างบูรณาการ
 - 1.3 สถานศึกษามีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 1.4 จัดประชุมสร้างความเข้าใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการดำเนินการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครองและผู้บริหาร
 - 1.5 จัดอบรมบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา
 - 1.6 แต่งตั้งบุคลากรหลักในการดูแลการน้อมนำนโยบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา
 - 1.7 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 1.8 จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 1.9 สถานศึกษาบริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 1.10 สถานศึกษาประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างบูรณาการคุณลักษณะอย่างพอเพียงของผู้เรียน
 - 1.11 ผู้บริหารนิเทศ ติดตามและอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน
 - 1.12 คณะกรรมการผู้รับผิดชอบสรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ตาราง 11 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มี
วิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียง

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	ร่างแนวทาง
2. ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
2.1 สถานศึกษามีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้	2.1 บุคลากรร่วมกันประชุมวางแผนเพื่อพัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.1 สถานศึกษามีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้
2.2 สถานศึกษามีการนิเทศติดตาม การนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	2.2 ครูศึกษาสภาพปัจจุบันของนักเรียนและชุมชนในด้านการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและดำเนินการแก้ปัญหาโดยการทำวิจัย	2.2 ผู้บริหารและครูร่วมกันประชุมวางแผนเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2.3 สถานศึกษามีการศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.3 สถานศึกษานำผลการวิจัยของครูมาสรุปร่วมกัน และนำผลที่ได้มาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และบริบทของท้องถิ่นมากที่สุด	2.3 ครูศึกษาสภาพปัจจุบันของนักเรียนและชุมชนในด้านการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและดำเนินการแก้ปัญหาโดยการทำวิจัย
2.4 ผู้สอนมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		

ตาราง 11 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	ร่างแนวทาง
<p>2.5 ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในวิชาที่สอน</p> <p>2.6 สถานศึกษาจัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>2.7 ผู้สอนใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน</p> <p>2.8 ผู้สอนรายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>2.9 ผู้สอนจัดแสดงผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้</p>	<p>2.4 จัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน แบ่งนักเรียน รับผิดชอบในแต่ละฐานการเรียนรู้ตามความถนัดและสามารถของนักเรียน</p> <p>2.5 แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ เพื่อกำกับติดตามการดำเนินงาน</p> <p>2.6 ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>2.4 สถานศึกษานำผลการวิจัยของครูมาสรุปร่วมกัน และนำผลที่ได้มาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และบริบทของท้องถิ่นมากที่สุด</p> <p>2.5 ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>2.6 ครูจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน แบ่งนักเรียนรับผิดชอบในแต่ละฐานการเรียนรู้ตามความถนัดและสามารถของนักเรียน</p> <p>2.7 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในวิชาที่สอน</p>

ตาราง 11 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	ร่างแนวทาง
		<p>2.8 สถานศึกษาจัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>2.9 ครูใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของนักเรียน</p> <p>2.10 ครูรายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>2.11 ครูจัดแสดงผลงานของนักเรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้</p> <p>2.12 แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ เพื่อกำกับติดตามการดำเนินงาน</p> <p>2.13 ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง</p>

จากตาราง 11 พบว่า ผลการสังเคราะห์ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านหลักสูตรและการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ มีจำนวน 9 ข้อ ผลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) มีจำนวน 6 ข้อ โดยพบว่ามีแนวทางตรงกัน จำนวน 3 ข้อ ผู้วิจัยได้นำข้อที่มีข้อคิดเห็นที่เหมือนกันมาสรุปรวมเป็นร่างแนวทางเดียวกันได้ 13 ข้อ ดังนี้

แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

2. ด้านหลักสูตรและการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.1 สถานศึกษามีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้
 - 2.2 ผู้บริหารและครูร่วมกันประชุมวางแผนเพื่อพัฒนา การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.3 ครูศึกษาสภาพปัจจุบันของนักเรียนและชุมชนในด้านการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและดำเนินการแก้ปัญหาโดยการทำวิจัย
 - 2.4 สถานศึกษานำผลการวิจัยของครูมาสรุปร่วมกัน และนำผลที่ได้มาพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และบริบทของท้องถิ่นมากที่สุด
 - 2.5 ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.6 ครูจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน แบ่งนักเรียนรับผิดชอบในแต่ละฐานการเรียนรู้ตามความถนัดและสามารถของนักเรียน
 - 2.7 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในวิชาที่สอน
 - 2.8 สถานศึกษาจัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.9 ครูใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของนักเรียน
 - 2.10 ครูรายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.11 ครูจัดแสดงผลงานของนักเรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

2.12 แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ เพื่อกำกับติดตามการดำเนินงาน

2.13 ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ตาราง 12 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	ร่างแนวทาง
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
3.1 สถานศึกษามีแผนงาน แนะแนว เพื่อสนับสนุนการ ดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.1 ประชุมวางแผนการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง และสอดคล้อง กับบริบทของสถานศึกษา	3.1 ประชุมวางแผนการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ สอดคล้องกับหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง และ สอดคล้องกับบริบทของ สถานศึกษา
3.2 ผู้สอนจัดกิจกรรมแนะ แนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการ วางแผนชีวิตของตนเองได้อย่าง สอดคล้องกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	3.2 จัดทำแผนงานแนะแนว ที่บูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้อง กับบริบทของสถานศึกษา และ บริบทของท้องถิ่น	3.2 สถานศึกษามีแผน งานหรือโครงการส่งเสริม กิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนอยู่อย่างพอเพียง
3.3 สถานศึกษามีระบบดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้ อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	3.3 ผู้สอนดำเนินการตาม แผนงานแนะแนวที่บูรณาการ เศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้อง กับบริบทของสถานศึกษา และ บริบทของท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ	3.3 สถานศึกษาจัดทำ แผนงานแนะแนวที่บูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง สอดคล้องกับบริบท ของสถานศึกษา และบริบท ของท้องถิ่น

ตาราง 12 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	ร่างแนวทาง
<p>3.4 สถานศึกษาติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.5 สถานศึกษานำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.6 สถานศึกษามีแผนงานหรือโครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง</p> <p>3.7 สถานศึกษาจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.8 สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุมหรือชมรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>3.4 ผู้สอนจัดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.5 ผู้บริหารนิเทศติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง</p> <p>3.6 ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงานเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา</p>	<p>3.4 ครูดำเนินการตามแผนงานแนะแนวที่บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และบริบทของท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ</p> <p>3.5 ครูจัดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นให้นักเรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.6 สถานศึกษามีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.7 สถานศึกษาจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>

ตาราง 12 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	ร่างแนวทาง
<p>3.9 สถานศึกษาติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.10 สถานศึกษานำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.11 สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสาและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.12 สถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาสถานศึกษา ชุมชน ในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.13 สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>		<p>3.8 สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุมหรือชมรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.9 สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเกิดจิตอาสาและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.10 สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาสถานศึกษา ชุมชน ในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.11 สถานศึกษาติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.12 สถานศึกษานำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนวและ</p>

ตาราง 12 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	ร่างแนวทาง
<p>3.14 สถานศึกษานำผลการติดตามมาปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>		<p>ระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.13 สถานศึกษาติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.14 สถานศึกษานำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนากิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.15 สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.16 สถานศึกษานำผลการติดตามมาปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.17 ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงานเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา</p>

จากตาราง 12 พบว่า ผลการสังเคราะห์ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาสถานศึกษา ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ มีจำนวน 14 ข้อ ผลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) มีจำนวน 6 ข้อ โดยพบว่ามีแนวทางตรงกัน จำนวน 3 ข้อ ผู้วิจัยได้นำข้อที่มีข้อคิดเห็นที่เหมือนกันมาสรุปรวมเป็นร่างแนวทางเดียวกันได้ 17 ข้อ ดังนี้

แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร

3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1 ประชุมวางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

3.2 สถานศึกษามีแผนงานหรือโครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง

3.3 สถานศึกษาจัดทำแผนงานแนะแนวที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และบริบทของท้องถิ่น

3.4 ครูดำเนินการตามแผนงานแนะแนวที่บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และบริบทของท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

3.5 ครูจัดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นให้นักเรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.6 สถานศึกษามีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.7 สถานศึกษาจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.8 สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุมหรือชมรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.9 สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเกิดจิตอาสาและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.10 สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาสถานศึกษา ชุมชน ในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.11 สถานศึกษาติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.12 สถานศึกษานำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.13 สถานศึกษาติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.14 สถานศึกษานำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนากิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.15 สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.16 สถานศึกษานำผลการติดตามมาปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.17 ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงานเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา

ตาราง 13 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	ร่างแนวทาง
4. ด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
4.1 สถานศึกษามีแผนงานหรือโครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.1 จัดทำโครงการพัฒนาบุคลากร เกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษา	4.1 สถานศึกษามีแผนงานหรือโครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตาราง 13 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	ร่างแนวทาง
<p>4.2 สถานศึกษาจัดประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริม การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนิน ชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่</p> <p>4.3 สถานศึกษาติดตามผล การดำเนินโครงการหรือ กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อ ส่งเสริมการดำเนินชีวิตและ ปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>4.4 สถานศึกษานำผลการ ติดตามมาปรับปรุงพัฒนาการ ดำเนินโครงการหรือกิจกรรม พัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริม การดำเนินชีวิตและปฏิบัติ ภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>4.5 สถานศึกษาขยายผล และเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิต และปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของ บุคลากรตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>4.2 ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา เกี่ยวกับหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงอย่าง สม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาตนเองให้ เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจใน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p> <p>4.3 ศึกษาดูงานโรงเรียนที่มี ผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ เช่น โรงเรียนต้นแบบ โรงเรียนศูนย์ การเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>4.4 สถานศึกษาสร้างความ ตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญ ของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ พอเพียงในสถานศึกษา</p> <p>4.5 สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตาม สรุปผลการดำเนินงาน เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนา ต่อไป</p>	<p>4.2 สถานศึกษาจัด ประชุม อบรม สัมมนา ศึกษา ดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อ ส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในการดำเนินชีวิต และปฏิบัติภารกิจหน้าที่</p> <p>4.2 ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา เกี่ยวกับหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงอย่าง สม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาตนเอง ให้เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p> <p>4.3 ศึกษาดูงานโรงเรียนที่ มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ เช่น โรงเรียนต้นแบบ โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจ พอเพียง</p> <p>4.4 สถานศึกษาสร้าง ความตระหนักให้ครูเห็น ความสำคัญของการขับ เคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงใน สถานศึกษา</p>

ตาราง 13 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	ร่างแนวทาง
		<p>4.5 สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>4.6 สถานศึกษานำผลการติดตามมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติ การกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>4.7 สถานศึกษาขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>

จากตาราง 13 พบว่า ผลการสังเคราะห์ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ มีจำนวน 5 ข้อ ผลจากการศึกษาสถานศึกษาที่

มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) มีจำนวน 5 ข้อ โดยพบว่ามีความตรงกัน จำนวน 3 ข้อ ผู้วิจัยได้นำข้อที่มีข้อคิดเห็นที่เหมือนกันมาสรุปรวมเป็นร่างแนวทางรวมเป็น 7 ข้อ ดังนี้

แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

4. ด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- 4.1 สถานศึกษามีแผนงานหรือโครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 4.2 ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาตนเอง ให้เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 4.3 ศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ เช่น โรงเรียนต้นแบบ โรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- 4.4 สถานศึกษาสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา
- 4.5 สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 4.6 สถานศึกษานำผลการติดตามมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติ ภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 4.7 สถานศึกษาขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ตาราง 14 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มี
วิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	ร่างแนวทาง
5. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
5.1 สถานศึกษามี คุณลักษณะของสถานศึกษา พอเพียง	5.1 ผู้บริหารและครูร่วมกัน วางแผนหาแนวทางพัฒนา ผู้เรียนให้สามารถดำเนินชีวิตได้ อย่างสมดุลและพร้อมรับการ เปลี่ยนแปลงด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม	5.1 ผู้บริหารและครู ร่วมกันวางแผนหาแนวทาง พัฒนาผู้เรียนให้สามารถ ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม
5.2 ผู้บริหารมีคุณลักษณะ ของผู้บริหารสถานศึกษา พอเพียง	5.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัย รักการออม โดยจัดตั้งธนาคาร โรงเรียน ครูประจำชั้นเป็นผู้รับ ผิดชอบรับฝากเงินออมในทุก เข้าก่อนเข้าเรียน	5.2 สถานศึกษามี คุณลักษณะของสถานศึกษา พอเพียง
5.3 บุคลากรในสถานศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	5.3 ส่งเสริมให้นักเรียนทำ บัญชีรายรับ-รายจ่าย เพื่อวาง แผนการใช้จ่ายในชีวิตประจำ วัน ขยายผลไปสู่ชุมชนโดยให้ นักเรียนทำบัญชีรายรับ- รายจ่ายในครัวเรือน	5.3 ผู้บริหารมี คุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษาพอเพียง
5.4 บุคลากรในสถานศึกษา เป็นแบบอย่างที่ดี ในการดำเนิน ชีวิตตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง		5.4 ผู้บริหารและครู มี ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง
5.5 ผู้เรียน มีความรู้ ความ เข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง		
5.6 ผู้เรียนดำเนินชีวิตได้ อย่างสมดุลและพร้อมรับการ เปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม		

ตาราง 14 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	ร่างแนวทาง
	<p>5.4 ส่งเสริมให้นักเรียนปลูกผักสวนครัว โดยเรียนรู้จากฐานการเรียนรู้ในโรงเรียน ขยายผลสู่ชุมชนโดยให้นักเรียนปลูกผักสวนครัวที่บ้านโดยผู้ปกครอง กำกับดูแล</p> <p>5.5 จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน และมีจิตสำนึกที่จะร่วมกันพัฒนาชุมชนหรือท้องถิ่นของตนเอง</p> <p>5.6 จัดอบรมให้ผู้เรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบัน พร้อมทั้งการนำเทคโนโลยีมาใช้ อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด</p> <p>5.7 ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง</p> <p>5.8 ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงาน</p>	<p>5.5 ผู้บริหารและครูเป็นแบบอย่างที่ดี ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>5.6 ส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการออม โดยจัดตั้งธนาคารโรงเรียน ครูประจำชั้นเป็นผู้รับผิดชอบรับฝากเงินออมในทุกเช้าก่อนเข้าเรียน</p> <p>5.7 ส่งเสริมให้นักเรียนทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย เพื่อวางแผนการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ขยายผลไปสู่ชุมชนโดยให้นักเรียนทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายในครัวเรือน</p> <p>5.8 ส่งเสริมให้นักเรียนปลูกผักสวนครัว โดยเรียนรู้จากฐานการเรียนรู้ในโรงเรียน ขยายผลสู่ชุมชนโดยให้นักเรียนปลูกผักสวนครัวที่บ้านโดยผู้ปกครอง กำกับดูแล</p>

ตาราง 14 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	ร่างแนวทาง
		5.9 จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน และมีจิตสำนึกที่จะร่วมกันพัฒนาชุมชนหรือท้องถิ่นของตนเอง 5.10 จัดอบรมให้นักเรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบัน พร้อมทั้งการนำเทคโนโลยีมาใช้ที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด 5.11 ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง 5.12 ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงาน

จากตาราง 14 พบว่า ผลการสังเคราะห์ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ มีจำนวน 6 ข้อ ผลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) มีจำนวน 8 ข้อ โดยพบว่ามีแนวทางตรงกัน จำนวน 2 ข้อ ผู้วิจัยได้นำข้อที่มีข้อคิดเห็นที่เหมือนกันมาสรุปรวมเป็นร่างแนวทางเดียวกันได้ 12 ข้อ ดังนี้

แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร

5. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- 5.1 ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผนหาแนวทางพัฒนาผู้เรียนให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม
- 5.2 สถานศึกษามีคุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง
- 5.3 ผู้บริหารมีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง
- 5.4 ผู้บริหารและครู มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 5.5 ผู้บริหารและครู เป็นแบบอย่างที่ดี ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 5.6 ส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการออม โดยจัดตั้งธนาคารโรงเรียน ครูประจำชั้นเป็นผู้รับผิดชอบปรับฝากเงินออมในทุกเช้าก่อนเข้าเรียน
- 5.7 ส่งเสริมให้นักเรียนทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย เพื่อวางแผนการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ขยายผลไปสู่ชุมชนโดยให้นักเรียนทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายในครัวเรือน
- 5.8 ส่งเสริมให้นักเรียนปลูกผักสวนครัว โดยเรียนรู้จากฐานการเรียนรู้ในโรงเรียน ขยายผลสู่ชุมชนโดยให้นักเรียนปลูกผักสวนครัวที่บ้านโดยผู้ปกครองกำกับดูแล
- 5.9 จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน และมีจิตสำนึกที่จะร่วมกันพัฒนาชุมชนหรือท้องถิ่นของตนเอง
- 5.10 จัดอบรมให้นักเรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบัน พร้อมทั้งการนำเทคโนโลยีมาใช้ที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด
- 5.11 ผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
- 5.12. ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงาน

ตอนที่ 2 ยกวางแผนทางโดยการนำข้อมูลจากสังเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และผลการศึกษการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) มายกวางแผนทางแนวทางการพัฒนาทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากการสังเคราะห์จากสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และผลการศึกษาทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวางแผนทางแนวทางการพัฒนาทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล

2) วัตถุประสงค์ 3) แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร 4) กลไกการบริหารจัดการ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ ดังนี้

1. หลักการและเหตุผล

กระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่ระบบการศึกษาและได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาเป็นลำดับมีการบรรจุหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ซึ่งสถานศึกษาทุกแห่งจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการปลูกฝัง อบรมบ่มเพาะ สร้างอุปนิสัยอย่างพอเพียงให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อีกทั้งได้กำหนดเป็นนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งที่กระจายอยู่ทั่วประเทศน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่สถานศึกษาตั้งแต่ปี 2549 จนถึงปัจจุบัน เพื่อให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาตลอดจนนักเรียนสามารถน้อมนำวิถีชีวิตของตนเองเข้าสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นไปตามศักยภาพของตนเองและลักษณะของภูมิสังคม มีการบูรณาการทั้งในส่วนของการบริหารจัดการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554)

ดังนั้น เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครได้พัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาและพัฒนากระบวนการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับบริบทแต่ละสถานศึกษาต่อไป

2. ความมุ่งหมาย

2.1 เพื่อเป็นการพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา

2.2 เพื่อเป็นข้อมูลเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

2.3 แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

2.3.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 12 แนวทาง ดังนี้

1) สถานศึกษาน้อมนำนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี

2) สถานศึกษามีแผนงานด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3) สถานศึกษามีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4) จัดประชุมสร้างความเข้าใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการดำเนินการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชนและผู้ปกครอง

5) จัดอบรมบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

6) แต่งตั้งบุคลากรหลักในการดูแลการนำนโยบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

7) แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

8) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

9) สถานศึกษาบริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

10) สถานศึกษาประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน

11) ผู้บริหารนิเทศ ติดตามและอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน

12) คณะกรรมการผู้รับผิดชอบสรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

2.3.2 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 13 แนวทาง ดังนี้

1) สถานศึกษามีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้

2) ผู้บริหารและครูร่วมกันประชุมวางแผนเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3) ครูศึกษาสภาพปัจจุบันของนักเรียนและชุมชนในด้านการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและดำเนินการแก้ปัญหาโดยการท้าวิจัย

4) สถานศึกษานำผลการ วิจัยของครูมาสรุปร่วมกัน และนำผลที่ได้มา พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้สอดคล้องกับ บริบทของสถานศึกษา และบริบทของท้องถิ่นมากที่สุด

5) ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ที่บูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง

6) ครูจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในโรงเรียน แบ่งนักเรียนรับผิดชอบในแต่ละฐานการเรียนรู้ตามความถนัดและสามารถของ นักเรียน

7) ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในวิชาที่สอน

8) สถานศึกษาจัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการ เรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

9) ครูใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะอยู่อย่าง พอเพียงของนักเรียน

10) ครูรายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุงและพัฒนาการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

11) ครูจัดแสดงผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

12) แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ เพื่อกำกับติดตามการดำเนินงาน

13) ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

2.3.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ประกอบด้วย 17 แนวทาง ดังนี้

1) ประชุมวางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

2) สถานศึกษามีแผนงานหรือโครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง

3) สถานศึกษาจัดทำแผนงานแนะแนวที่บูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และบริบทของท้องถิ่น

4) ครูดำเนินการตามแผนงานแนะแนวที่บูรณาการเศรษฐกิจ พอเพียง สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และบริบทของท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

- 5) ครูจัดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นให้นักเรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 6) สถานศึกษามีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 7) สถานศึกษาจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 8) สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุมหรือชมรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 9) สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 10) สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาสถานศึกษา ชุมชน ในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 11) สถานศึกษาติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 12) สถานศึกษานำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 13) สถานศึกษาติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 14) สถานศึกษานำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนากิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 15) สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ของนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 16) สถานศึกษานำผลการติดตามมาปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 17) ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงานเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา
- 3.1.4 ด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 7 แนวทาง ดังนี้

- 1) สถานศึกษามีแผนงานหรือโครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2) ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาตนเอง ให้เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3) ศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ เช่น โรงเรียนต้นแบบ โรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง

4) สถานศึกษาสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

5) สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6) สถานศึกษานำผลการติดตามมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

7) สถานศึกษาขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3.5 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 12 แนวทาง ดังนี้

1) ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผนหาแนวทางพัฒนาผู้เรียนให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม

2) สถานศึกษามีคุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง

3) ผู้บริหารมีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง

4) ผู้บริหารและครู มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5) ผู้บริหารและครูเป็นแบบอย่างที่ดี ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6) ส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการออม โดยจัดตั้งธนาคารโรงเรียน ครูประจำชั้นเป็นผู้รับผิดชอบรับฝากเงินออมในทุกเช้าก่อนเข้าเรียน

7) ส่งเสริมให้นักเรียนทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย เพื่อวางแผนการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ขยายผลไปสู่ชุมชนโดยให้นักเรียนทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายในครัวเรือน

8) ส่งเสริมให้นักเรียนปลูกผักสวนครัว โดยเรียนรู้จากฐานการเรียนรู้ในโรงเรียน ขยายผลสู่ชุมชนโดยให้นักเรียนปลูกผักสวนครัวที่บ้านโดยผู้ปกครองกำกับดูแล

9) จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน และมีจิตสำนึกที่จะร่วมกันพัฒนาชุมชนหรือท้องถิ่นของตนเอง

10) จัดอบรมให้นักเรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบัน พร้อมทั้งการนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด

11) ผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

12) ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงาน

2.4 กลไกการบริหารจัดการ

ผู้วิจัยใช้หลักการแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้
 ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Plan-P) ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do-D) ขั้นตอนที่ 3 ขั้นนิเทศติดตามผล (Check-C) ขั้นตอนที่ 4 ขั้นประเมินและรายงานผล (Act-A) ในการบริหารจัดการการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร

2.5 เงื่อนไขความสำเร็จ

2.5.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการ และหน่วยงานภาคีเครือข่ายศึกษา เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดตามแนวทาง มีการปฏิบัติการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร

2.5.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการ และหน่วยงานภาคีเครือข่ายศึกษา นำแนวทางในการการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เป็นสารสนเทศสำหรับสถานศึกษา เพื่อเป็นการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตอนที่ 3 ตรวจสอบยืนยันร่างแนวการพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร

ผู้วิจัยนำร่างแนวการพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร ไปดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ดังนี้

การจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) จัดขึ้นเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2563 ณ โรงเรียนบ้านหนองยาง ผู้วิจัยดำเนินการด้วยตนเองสามารถสรุปผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ได้ปรากฏดังตาราง 14

ตาราง 15 แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะผลการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ร่างแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยการจัดสนทนากลุ่ม	ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
1. หลักการและเหตุผล	มีความเหมาะสมให้คงไว้	-
2. ความมุ่งหมาย	มีความเหมาะสมให้คงไว้	-
<p>3. แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครแนวทางการจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบไปด้วย 12 แนวทางพัฒนา ดังนี้</p> <p>1.1 สถานศึกษาน้อมนำนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี</p> <p>1.2 สถานศึกษามีแผนงานด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้</p>	<p>ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะให้บูรณาการข้อ 1.5 และ 1.6 เข้าด้วยกันได้ว่า “สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะให้บูรณาการข้อ 1.2 ,1.3 1.7, และ 1.8 ได้ว่า “สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”</p>	<p>1.1 สถานศึกษาน้อมนำนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี</p> <p>1.2 จัดประชุมสร้างความเข้าใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการดำเนินการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ ครู คณะกรรมการ สถานศึกษาผู้นำชุมชนและผู้ปกครอง</p> <p>1.3 สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

<p>ร่างแนวทางการบริหาร สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงโดยการจัด สนทนากลุ่ม</p>	<p>ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>แนวทางการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p>
<p>1.3 สถานศึกษามีการวาง แผนการบริหารจัดการรอบ ประมาณของสถานศึกษาที่ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>1.4 จัดประชุมสร้างความเข้าใจ กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการ ดำเนินการขับเคลื่อนหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงใน สถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ ครู คณะกรรมการ สถานศึกษาผู้นำชุมชนและ ผู้ปกครอง</p> <p>1.5 จัดอบรมบุคลากรใน สถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ ความ เข้าใจเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงมา ขับเคลื่อนในสถานศึกษา</p> <p>1.6 แต่งตั้งบุคลากรหลักในการ ดูแลการนำนโยบายหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงมา ขับเคลื่อนในสถานศึกษา</p>		<p>1.4 สถานศึกษาบริหารจัดการ อาคารสถานที่และแหล่ง เรียนรู้ในสถานศึกษา ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>1.5 สถานศึกษาประสาน สัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่ อย่างพอเพียงของผู้เรียน</p> <p>1.6 ผู้บริหารนิเทศ ติดตาม และอำนวยความสะดวกในการ ดำเนินงาน</p> <p>1.7 คณะกรรมการผู้รับผิดชอบ สรุปและรายงานผลการ ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

<p>ร่างแนวทางการบริหาร สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงโดยการจัด สนทนากลุ่ม</p>	<p>ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>แนวทางการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p>
<p>1.7 แต่งตั้งคณะกรรมการ จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ที่บูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>1.8 จัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปีที่บูรณาการหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>1.9 สถานศึกษาบริหารจัดการ อาคารสถานที่และแหล่ง เรียนรู้ในสถานศึกษา ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>1.10 สถานศึกษาประสาน สัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อ เสริมสร้างคุณลักษณะอย่าง พอเพียงของผู้เรียน</p> <p>1.11 ผู้บริหารนิเทศ ติดตาม และอำนวยความสะดวกในการ ดำเนินงาน</p> <p>1.12 คณะกรรมการผู้รับผิดชอบ สรุปและรายงานผลการ ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง</p>		

ตาราง 15 (ต่อ)

<p>ร่างแนวทางการบริหาร สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงโดยการจัด สนทนากลุ่ม</p>	<p>ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>แนวทางการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p>
<p>แนวทางการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษา ประถมศึกษาทุกภาคส่วนทาง ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ประกอบไป ด้วย 13 แนวทางพัฒนา ดังนี้</p> <p>2.1 สถานศึกษามีหน่วยการ เรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้</p> <p>2.2 ผู้บริหารและครูร่วมกัน ประชุมวางแผนเพื่อพัฒนาการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการ เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p> <p>2.3 ครูศึกษาสภาพปัจจุบันของ นักเรียนและชุมชนในด้านการ ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อวิเคราะห์ ปัญหาและดำเนินการแก้ปัญหา โดยการทําวิจัย</p>	<p>ด้านหลักสูตรและการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน ภาพรวม ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ เสนอแนะให้ปรับข้อ 2.1 ได้ว่า “สถานศึกษาจัดทำหน่วยการ เรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้” ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอแนะให้ ปรับข้อ 2.4 ได้ว่า “สถานศึกษา นำผลการวิจัย ที่ได้มาพัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วย การเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ให้สอดคล้องกับบริบท ของสถาน ศึกษา และบริบทของ ท้องถิ่นมากที่สุด” ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอแนะให้ยุบ รวมข้อ 2.6 - 2.9 ได้ว่า “ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็น ฐานการเรียนรู้ใช้สื่อและแหล่ง เรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและใน ชุมชนเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ เกี่ยวกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง”</p>	<p>2.1 สถานศึกษาจัดทำหน่วยการ เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ตามมาตรฐานการ เรียนรู้</p> <p>2.2 ผู้บริหารและครูร่วมกัน ประชุมวางแผนเพื่อพัฒนา การ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการ เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p> <p>2.3 ครูศึกษาสภาพปัจจุบัน ของนักเรียนและชุมชนในด้าน การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อ วิเคราะห์ปัญหาและดำเนินการ แก้ปัญหาโดยการทําวิจัย</p> <p>2.4 สถานศึกษานำผลการ วิจัยที่ได้มาพัฒนาการจัด กิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการ เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ให้สอดคล้องกับ บริบทของสถานศึกษา และ บริบทของท้องถิ่นมากที่สุด</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

<p>ร่างแนวทางการบริหาร สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงโดยการจัด สนทนากลุ่ม</p>	<p>ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>แนวทางการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p>
<p>2.4 สถานศึกษานำผลการ วิจัย ของครูมาสรุปร่วมกัน และนำผลที่ ได้มาพัฒนาการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ให้ สอดคล้องกับบริบทของ สถานศึกษา และบริบทของ ท้องถิ่นมากที่สุด</p> <p>2.5 ครูมีแผนการจัดการ เรียนรู้ที่มีคุณภาพ ที่บูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p> <p>2.6 ครูจัดกิจกรรมฐาน การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน แบ่งนักเรียนรับผิดชอบในแต่ละ ฐานการเรียนรู้ตามความถนัด และสามารถของนักเรียน</p> <p>2.7 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ บูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในวิชาที่สอน</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอแนะให้ยุบ รวมข้อ 2.10 และ 2.13 ได้ว่า “ผู้สอนรายงานผลการประเมิน ปรับปรุงและพัฒนาหน่วยการ จัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอแนะให้ ปรับข้อ 2.11 ได้ว่า “สนับสนุน ให้นักเรียนสร้างผลงาน และ แสดงผลงานของนักเรียนที่เกิด จากการนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้” ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอแนะให้ ปรับข้อ 2.12 ได้ว่า “สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการ นิเทศ เพื่อกำกับติดตามการ ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง”</p>	<p>2.5 ครูจัดกิจกรรมการ เรียนรู้เป็นฐานการเรียนรู้ใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้ทั้งใน สถานศึกษาและในชุมชนเพื่อ สนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p> <p>2.6 ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม เกี่ยวกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในสถาน ศึกษา โดยเชิญปราชญ์ชาวบ้าน มาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน เพื่อให้กิจกรรม สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น มากที่สุด</p> <p>2.7 สนับสนุนให้นักเรียน สร้างผลงาน และแสดงผลงาน ของนักเรียนที่เกิดจากการนำ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงไปประยุกต์ใช้</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

<p>ร่างแนวทางการบริหาร สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงโดยการจัด สนทนากลุ่ม</p>	<p>ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>แนวทางการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p>
<p>2.8 สถานศึกษาจัดทำสื่อและ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อ สนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>2.9 ครูใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ อยู่อย่างพอเพียงของนักเรียน</p> <p>2.10 ครูรายงานผลการ ประเมินและนำมาปรับปรุงและ พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ บูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>2.11 ครูจัดแสดงผลงานของ นักเรียนที่เกิดจากการนำหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไป ประยุกต์ใช้</p> <p>2.12 แต่งตั้งคณะกรรมการ นิเทศ เพื่อกำกับติดตามการ ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง</p> <p>2.13 ครูสรุปและรายงานผล การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง</p>		<p>2.8 สถานศึกษาแต่งตั้ง คณะกรรมการนิเทศ เพื่อกำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่าง ต่อเนื่อง</p> <p>2.9 ครูรายงานผลการ ประเมิน ปรับปรุงและพัฒนา หน่วยการจัดการเรียนรู้ที่ บูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

<p>ร่างแนวทางการบริหาร สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงโดยการจัด สนทนากลุ่ม</p>	<p>ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>แนวทางการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p>
<p>แนวทางการบริหารสถาน ศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถาน ศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร แนวทางการจัดการกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ประกอบไป ด้วย 17 แนวทางพัฒนา ดังนี้</p> <p>3.1 ประชุมวางแผนการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอด คล้องกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง และสอด คล้องกับบริบทของสถานศึกษา</p> <p>3.2 สถานศึกษามีแผนงานหรือ โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง</p> <p>3.3 สถานศึกษาจัดทำแผน งานแนะแนวที่บูรณาการหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับบริบทของ สถานศึกษา และบริบทของ ท้องถิ่น</p>	<p>ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอแนะให้ ปรับข้อ 3.1 ว่า “สถานศึกษา ประชุมวางแผนการจัดการกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง และสอดคล้องกับ บริบทของสถานศึกษา” ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอแนะให้ ปรับข้อ 3.2 ว่า “สถานศึกษา จัดทำแผนงานหรือโครงการ ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ ผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง” ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอแนะให้ยุบ รวมข้อ 3.3 - 3.5 ได้ว่า “ครูจัดกิจกรรมแนะแนว ที่เน้นให้นักเรียนได้รู้จักการ วางแผนชีวิตของตนเองได้ อย่างสอดคล้องกับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”</p>	<p>3.1 สถานศึกษาประชุมวางแผน การจัดการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสอดคล้องกับบริบทของ สถานศึกษา</p> <p>3.2 สถานศึกษาจัดทำ แผนงานหรือโครงการส่งเสริม กิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนอยู่อย่างพอเพียง</p> <p>3.3 ครูจัดกิจกรรมแนะแนว ที่เน้นให้นักเรียนได้รู้จักการ วางแผนชีวิตของตนเองได้ อย่างสอดคล้องกับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.4 สถานศึกษามีระบบดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้ อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

<p>ร่างแนวทางการบริหาร สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงโดยการจัด สนทนากลุ่ม</p>	<p>ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>แนวทางการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p>
<p>3.4 ครูดำเนินการตาม แผนงานแนะแนวที่บูรณาการ เศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับ บริบทของสถานศึกษา และ บริบทของท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ</p> <p>3.5 ครูจัดกิจกรรมแนะ แนวที่เน้นให้นักเรียนได้รู้จักการ วางแผนชีวิตของตนเองได้อย่าง สอดคล้องกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.6 สถานศึกษามีระบบดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้ อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.7 สถานศึกษาจัดกิจกรรม ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด หรือผู้ บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.8 สถานศึกษาส่งเสริมให้มี การจัดตั้งชุมนุมหรือชมรมตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอแนะให้ยุบ รวมข้อ 3.9 และ 3.10 ได้ว่า “สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และพัฒนาสถานศึกษา ชุมชน ตามตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง”</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอแนะให้ยุบ รวมข้อ 3.11 –3.16 ได้ว่า “สถานศึกษาติดตามผลการดำเนิน กิจกรรมอย่างต่อเนื่อง นำผลการ ติดตามมาปรับปรุงและพัฒนาการ ดำเนินกิจกรรมครั้งต่อไป”</p>	<p>3.5 สถานศึกษาจัดกิจกรรม ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด หรือ ผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้อง กับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p> <p>3.6 สถานศึกษาส่งเสริมให้มี การจัดตั้งชุมนุมหรือชมรมตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p> <p>3.7 สถานศึกษาจัดกิจกรรม ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเกิด จิตอาสาและมีส่วนร่วมในการ แก้ปัญหาและพัฒนาสถานศึกษา ชุมชน ตามตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.8 สถานศึกษาติดตาม ผลการดำเนินกิจกรรมอย่าง ต่อเนื่อง นำผลการติดตามมา ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนิน กิจกรรมครั้งต่อไป</p> <p>3.9 ครูสรุปและรายงาน ผลการดำเนินงานเมื่อสิ้นสุดปี การศึกษา</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

<p>ร่างแนวทางการบริหาร สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงโดยการจัด สนทนากลุ่ม</p>	<p>ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>แนวทางการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p>
<p>3.9 สถานศึกษาจัดกิจกรรม ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเกิด จิตอาสาและมีส่วนร่วมในกิจกรรม เพื่อสังคม ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.10 สถานศึกษาส่งเสริมให้ นักเรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และพัฒนาสถานศึกษา ชุมชน ใน ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.11 สถานศึกษาติดตามผล การจัดกิจกรรมแนะแนว และ ระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.12 สถานศึกษานำผลการ ติดตามมาใช้พัฒนาการจัด กิจกรรมแนะแนวและระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.13 สถานศึกษาติดตามผล การจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>		

ตาราง 15 (ต่อ)

<p>ร่างแนวทางการบริหาร สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงโดยการจัด สนทนากลุ่ม</p>	<p>ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>แนวทางการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p>
<p>3.14 สถานศึกษานำผลการ ติดตามมาปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.15 สถานศึกษาติดตามผล การดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์ ของนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p> <p>3.16 สถานศึกษานำผลการ ติดตามมาปรับปรุงและพัฒนา การดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์ของนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p> <p>3.17 ครูสรุปและรายงานผล การดำเนินงานเมื่อสิ้นสุดปี การศึกษา</p>		

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 15 (ต่อ)

<p>ร่างแนวทางการบริหาร สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงโดยการจัด สนทนากลุ่ม</p>	<p>ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>แนวทางการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p>
<p>แนวทางการบริหาร สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง สำหรับ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหารแนวทางการพัฒนา บุคลากรตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ประกอบ ไป ด้วย 7 แนวทางพัฒนา ดังนี้</p> <p>4.1 สถานศึกษามีแผนงานหรือ โครงการพัฒนาบุคลากรของ สถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความ เข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>4.2 ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา เกี่ยวกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>4.3 ศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีผล การปฏิบัติที่เป็นเลิศ เช่น โรงเรียน ต้นแบบ โรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ ด้านเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน ภาพรวมผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอแนะ ให้ยุบรวมข้อ 4.1 และ 4.4 เข้า ด้วยกัน ได้ว่า “สถานศึกษาจัดทำ แผนงานหรือโครงการพัฒนา บุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้าง ความรู้ความเข้าใจ ตระหนักใน คุณค่าของหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงและเห็น ความสำคัญของการขับเคลื่อน เศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา” ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอแนะให้ยุบ รวมข้อ 4.2 และ 4.3 เข้าด้วยกัน ได้ว่า “ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา และศึกษาดูงานโรงเรียนที่ มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศเกี่ยวกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาตนเอง ให้เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจใน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง”</p>	<p>4.1 สถานศึกษาจัดทำ แผนงานหรือโครงการพัฒนา บุคลากรของสถานศึกษาเพื่อ สร้างความรู้ความเข้าใจ ตระหนักในคุณค่าของหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเห็นความสำคัญของการ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงใน สถานศึกษา</p> <p>4.2 ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา และศึกษาดูงานโรงเรียน ที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ เกี่ยวกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาตนเอง ให้เป็นผู้มี ความรู้ ความเข้าใจในหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>4.3 สถานศึกษาติดตามผล การดำเนินโครงการหรือกิจกรรม พัฒนาบุคลากร นำผลการ ติดตามมาปรับปรุงพัฒนาการ เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและ ปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

<p>ร่างแนวทางการบริหาร สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงโดยการจัด สนทนากลุ่ม</p>	<p>ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>แนวทางการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p>
<p>4.4 สถานศึกษาสร้างความ ตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษา</p> <p>4.5 สถานศึกษาติดตามผลการ ดำเนินโครงการหรือกิจกรรม พัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการ ดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจ หน้าที่ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>4.6 สถานศึกษานำผลการ ติดตามมาปรับปรุงพัฒนาการ ดำเนินโครงการหรือกิจกรรม พัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการ ดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจ หน้าที่ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>4.7 สถานศึกษาขยายผลและ เผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและ ปฏิบัติการกิจหน้าที่ของครูตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะให้ยุบ รวมข้อ 4.5และ 4.6 เข้าด้วยกัน ได้ว่า “สถานศึกษาติดตามผลการ ดำเนินโครงการหรือกิจกรรม พัฒนาบุคลากร นำผลการติดตาม มาปรับปรุงพัฒนาการ เพื่อ ส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติ ภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ”</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะให้เพิ่ม แนวทาง จำนวน 1 ข้อ ดังนี้</p> <p>1. ครอบงายงานผลการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินโครงการ กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อ ส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติ ภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>4.4 ครอบงายงานผลการ ปรับปรุง พัฒนาการดำเนิน โครงการกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการ ดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจ หน้าที่ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>4.5 สถานศึกษาขยายผลและ เผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและ ปฏิบัติการกิจหน้าที่ของครูตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

<p>ร่างแนวทางการบริหาร สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงโดยการจัด สนทนากลุ่ม</p>	<p>ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>แนวทางการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p>
<p>แนวทางการบริหารสถาน ศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง สำหรับสถาน ศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาประถมศึกษาชุมพุกตาหาร แนวทางด้านผลลัพธ์/ภาพความ สำเร็จตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ประกอบไป ด้วย 12 แนวทางพัฒนา ดังนี้</p> <p>5.1 ผู้บริหารและครูร่วมกัน วางแผนหาแนวทางพัฒนาผู้เรียน ให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่าง สมดุลและพร้อมรับการ เปลี่ยนแปลงด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม</p> <p>5.2 สถานศึกษามีคุณลักษณะ ของสถานศึกษาพอเพียง</p> <p>5.3 ผู้บริหารมีคุณลักษณะของ ผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง</p> <p>5.4 ผู้บริหารและครู มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ด้านผลลัพธ์/ภาพความ สำเร็จตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอแนะให้ ปรับ ข้อ 5.2 ว่า “จัดสถานศึกษาให้ สะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย มีแหล่ง เรียนรู้ที่หลากหลายสามารถลงมือ ปฏิบัติกิจกรรมได้จริงและ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง”</p>	<p>5.1 ผู้บริหารและครูร่วมกัน วางแผนหาแนวทางพัฒนาผู้เรียน ให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่าง สมดุลและพร้อมรับการ เปลี่ยนแปลงด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม</p> <p>5.2 จัดสถานศึกษาให้สะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย มีแหล่งเรียนรู้ที่ หลากหลายสามารถลงมือปฏิบัติ กิจกรรมได้จริงและสอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

<p>ร่างแนวทางการบริหาร สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงโดยการจัด สหชนากลุ่ม</p>	<p>ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>แนวทางการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p>
<p>5.5 ผู้บริหารและครูเป็น แบบอย่างที่ดี ในการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p> <p>5.6 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรัก การออม โดยจัดตั้งธนาคาร โรงเรียน ครูประจำชั้นเป็น ผู้รับผิดชอบรับฝากเงินออมในทุก เช้าก่อนเข้าเรียน</p> <p>5.7 ส่งเสริมให้นักเรียนทำบัญชี รายรับ-รายจ่าย เพื่อวางแผนการ ใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ขยายผล ไปสู่ชุมชนโดยให้นักเรียนทำบัญชี รายรับ-รายจ่ายในครัวเรือน</p> <p>5.8 ส่งเสริมให้นักเรียนปลูกผัก สวนครัว โดยเรียนรู้จากฐานการ เรียนรู้ในโรงเรียน ขยายผลสู่ชุมชน โดยให้นักเรียนปลูกผักสวนครัวที่ บ้านโดยผู้ปกครองกำกับดูแล</p> <p>5.9 จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน และมี จิตสำนึกที่จะร่วมกันพัฒนาชุมชน หรือท้องถิ่นของตนเอง</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอแนะให้ยุบ รวมข้อ 5.3-5.5 เข้าด้วยกัน ได้ว่า “ผู้บริหารและครูในสถาน ศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นแบบอย่างที่ดี ในการ ดำเนินชีวิตตามหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง”</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ปรับข้อ 5.5 ว่า “ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา เป็นแบบอย่างที่ดี ในการดำเนิน ชีวิตตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง”</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอแนะให้ยุบ รวมข้อ 5.6 - 5.8 เข้าด้วยกัน ได้ ว่า “ส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรัก การออม โดยจัดตั้งธนาคาร โรงเรียน ทำบัญชีรายรับ -รายจ่าย เพื่อวางแผนการใช้จ่ายใน ชีวิตประจำวัน”</p>	<p>5.3 ผู้บริหารและครูในสถาน ศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง และเป็น แบบอย่างที่ดี ในการดำเนินชีวิต ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p> <p>5.4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัย รักการออม โดยจัดตั้งธนาคาร โรงเรียน ทำบัญชีรายรับ-ราย จ่าย เพื่อวางแผนการใช้จ่ายใน ชีวิตประจำวัน</p> <p>5.5 จัดอบรมให้ความรู้ เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของ ตน รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่ เกิดขึ้นในสังคม และความก้าว ก้าวหน้าและเทคโนโลยีใน ปัจจุบัน</p> <p>5.6 ผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตาม อำนวยความสะดวกใน การดำเนินงาน</p> <p>5.7 ครูสรุปและรายงานผล การดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

ร่างแนวทางการบริหาร สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงโดยการจั ดสนทนากลุ่ม	ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ	แนวทางการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง
<p>5.10 จัดอบรมให้นักเรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน และความก้าวก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบัน พร้อมทั้งการนำเทคโนโลยีมาใช้ อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด</p> <p>5.11 ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง</p> <p>5.12. ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงาน</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะให้ยุบรวมข้อ 5.9 และ 5.10 เข้าด้วยกัน ได้ว่า “จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคม และความก้าวก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบัน”</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ปรับข้อ 5.11 ว่า “ผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตาม อำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน”</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ปรับข้อ 5.12 ว่า “ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ”</p>	
4. กลไกการบริหารจัดการ	มีความเหมาะสมให้คงไว้	-
5. เงื่อนไขความสำเร็จ	มีความเหมาะสมให้คงไว้	-

จากตาราง 15 ผู้วิจัยได้นำผลการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ มาจัดทำเป็นร่างแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง แสดงรายละเอียด ดังนี้

แนวทางการดำเนินงานการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง และจัดทำคู่มือ

แนวทางการดำเนินงานการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ฉบับสมบูรณ์
ดังนี้

1. หลักการและเหตุผล

กระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่ระบบการศึกษาและได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาเป็นลำดับมีการบรรจุหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ซึ่งสถานศึกษาทุกแห่งจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการปลูกฝัง อบรมบ่มเพาะ สร้างอุปนิสัยอย่างพอเพียงให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อีกทั้งได้กำหนดเป็นนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งที่กระจายอยู่ทั่วประเทศน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่สถานศึกษาตั้งแต่ปี 2549 จนถึงปัจจุบันเพื่อให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาตลอดจนนักเรียนสามารถน้อมนำวิถีชีวิตของตนเองเข้าสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นไปตามศักยภาพของตนเองและลักษณะของภูมิสังคม มีการบูรณาการทั้งใน ส่วนของการบริหารจัดการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554)

ดังนั้น เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหารได้พัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาและพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาและพัฒนากระบวนการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับบริบทแต่ละสถานศึกษาต่อไป

2. ความมุ่งหมาย

2.1 เพื่อเป็นการพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา

2.2 เพื่อเป็นข้อมูลสนเทศสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

3. แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

3.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบไปด้วย 7 แนวทาง ดังนี้

3.1.1 สถานศึกษาน้อมนำนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี

3.1.2 จัดประชุมสร้างความเข้าใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการดำเนินการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ ครู คณะกรรมการ การสถานศึกษาผู้นำชุมชนและผู้ปกครอง

3.1.3 สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1.4 สถานศึกษาบริหารจัดการ อาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1.5 สถานศึกษาประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอย่างพอเพียงของผู้เรียน

3.1.6 ผู้บริหารนิเทศ ติดตามและอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน

3.1.7 คณะกรรมการผู้รับผิดชอบสรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

3.2 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบไปด้วย 9 แนวทาง ดังนี้

3.2.1 สถานศึกษาจัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้

3.2.2 ผู้บริหารและครูร่วมกันประชุมวางแผนเพื่อพัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2.3 ครูศึกษาสภาพปัจจุบันของนักเรียนและชุมชนในด้านการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและดำเนินการแก้ปัญหาโดยการท้าวิจัย

3.2.4 สถานศึกษานำผลการวิจัยที่ได้มาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และบริบทของท้องถิ่นมากที่สุด

3.2.5 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นฐานการเรียนรู้ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและในชุมชนเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2.6 ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา โดยเชิญปราชญ์ชาวบ้านมาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน เพื่อให้กิจกรรม สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นมากที่สุด

3.2.7 สนับสนุนให้นักเรียนสร้างผลงานที่ และแสดงผลงานของนักเรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

3.2.8 สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ เพื่อกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

3.2.9 ครูรายงานผลการประเมิน ปรับปรุงและพัฒนาหน่วยการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบไปด้วย 9 แนวทาง ดังนี้

3.3.1 สถานศึกษาประชุมวางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

3.3.2 สถานศึกษาจัดทำแผนงานหรือโครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนเพื่อให้นักเรียนอยู่อย่างพอเพียง

3.3.3 ครูจัดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นให้นักเรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่าง สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.4 สถานศึกษามีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.5 สถานศึกษาจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.6 สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุมหรือชมรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.7 สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาสถานศึกษา ชุมชน ตามตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.8 สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง นำผลการติดตามมาปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินกิจกรรมครั้งต่อไป

3.3.9 ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงานเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา

3.4 ด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบไปด้วย 5 แนวทาง ดังนี้

4.4.1 สถานศึกษาจัดทำแผนงานหรือโครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเห็นความสำคัญของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

4.4.2 ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา และศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาตนเอง ให้เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.4.3 สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมพัฒนาบุคลากร นำผลการติดตามมาปรับปรุงพัฒนาการ เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.4.4 ครูรายงานผลการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินโครงการกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.4.5 สถานศึกษาขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของครูตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.5 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบไปด้วย 7 แนวทาง ดังนี้

4.5.1 ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผนหาแนวทางพัฒนาผู้เรียนให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม

4.5.2 จัดสถานศึกษาให้สะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถลงมือปฏิบัติกิจกรรมได้จริงและสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.5.3 ผู้บริหารและครูในสถาน ศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นแบบอย่างที่ดี ในการดำเนินชีวิตตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.5.4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการออม โดยจัดตั้งธนาคารโรงเรียน ทำบัญชีรายรับ-ราย จ่าย เพื่อวางแผนการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

4.5.5 จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคม และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบัน

4.5.6 ผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตาม อำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน

4.5.7 ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

4. กลไกการบริหารจัดการ

ผู้วิจัยใช้หลักการแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ในการบริหารจัดการการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบไปด้วย 7 แนวทาง ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Plan-P)

- 1.1 สถานศึกษาน้อมนำนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี
- 1.2 จัดประชุมสร้างความเข้าใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการดำเนินการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ ครู คณะกรรมการ การศึกษาผู้นำชุมชนและผู้ปกครอง

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do-D)

- 1.3 สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผน ปฏิบัติการประจำปี และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 1.4 สถานศึกษาบริหารจัดการ การอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 1.5 สถานศึกษาประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นนิเทศติดตามผล (Check-C)

- 1.6 ผู้บริหารนิเทศ ติดตามและอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นประเมินและรายงานผล (Act-A)

- 1.7 คณะกรรมการผู้รับผิดชอบสรุปและรายงานผลการดำเนินงาน

อย่างต่อเนื่อง

2. ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบไปด้วย 9 แนวทาง ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Plan-P)

- 2.1 สถานศึกษาจัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้
- 2.2 ผู้บริหารและครูร่วมกันประชุมวางแผนเพื่อพัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do-D)

- 2.3 ครูศึกษาสภาพปัจจุบันของนักเรียนและชุมชนในด้านการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและดำเนินการแก้ปัญหา โดยการทำวิจัย

2.4 สถานศึกษานำผลการวิจัยที่ได้มาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และบริบทของ
ท้องถิ่นมากที่สุด

2.5 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นฐานการเรียนรู้ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้
ทั้งในสถานศึกษาและในชุมชนเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.6 ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา โดยเชิญปราชญ์ชาวบ้านมาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน เพื่อให้กิจกรรมสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นมากที่สุด

2.7 สนับสนุนให้นักเรียนสร้างผลงานที่ และแสดงผลงานของนักเรียน
ที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นนิเทศติดตามผล (Check-C)

2.8 สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ เพื่อกำกับติดตามการ
ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นประเมินและรายงานผล (Act-A)

2.9 ครูรายงานผลการประเมิน ปรับปรุงและพัฒนาหน่วยการจัดการ
เรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ประกอบไปด้วย 9 แนวทาง ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Plan-P)

3.1 สถานศึกษาประชุมวางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้
สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do-D)

3.2 สถานศึกษาจัดทำแผนงานหรือโครงการส่งเสริมกิจกรรม
นักเรียน เพื่อให้นักเรียนอยู่อย่างพอเพียง

3.3 ครูจัดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นให้นักเรียนได้รู้จักการวางแผน
ชีวิตของตนเองได้อย่าง สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.4 สถานศึกษามีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหาและ
พัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.5 สถานศึกษาจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญ
ประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.6 สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุมหรือชมรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.7 สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาสถานศึกษา ชุมชน ตามตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นนิเทศติดตามผล (Check-C)

3.8 สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง นำผลการติดตามมาปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินกิจกรรมครั้งต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นประเมินและรายงานผล (Act-A)

3.9 ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงานเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา

4. ด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบไปด้วย 5 แนวทาง ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Plan-P)

4.1 สถานศึกษาจัดทำแผนงานหรือโครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเห็นความสำคัญของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do-D)

4.2 ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา และศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นนิเทศติดตามผล (Check-C)

4.3 สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมพัฒนาบุคลากร นำผลการติดตามมาปรับปรุงพัฒนา เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นประเมินและรายงานผล (Act-A)

4.4 ครูรายงานผลการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินโครงการกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.5 สถานศึกษาขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของครูตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบไปด้วย 7 แนวทาง ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Plan-P)

5.1 ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผนหาแนวทางพัฒนาผู้เรียนให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do-D)

5.2 จัดสถานศึกษาให้สะอาด รมรื่น ปลอดภัย มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายสามารถลงมือปฏิบัติกิจกรรมได้จริงและสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.3 ผู้บริหารและครูในสถาน ศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นแบบอย่างที่ดี ในการดำเนินชีวิตตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการออม โดยจัดตั้งธนาคารโรงเรียน ทำบัญชีรายรับ-ราย จ่าย เพื่อวางแผนการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

5.5 จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคม และความก้าวหน้าก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบัน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นนิเทศติดตามผล (Check-C)

5.9 ผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตาม อำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นประเมินและรายงานผล (Act-A)

5.10 ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

5. เจื้อนไขความสำเร็จ

5.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการ และหน่วยงานภาคีเครือข่าย ศึกษา เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด ตามแนวทางในการปฏิบัติงานการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง

5.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการ และหน่วยงานภาคีเครือข่าย ศึกษา นำแนวทางในการการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง เป็นสารสนเทศสำหรับสถานศึกษา เพื่อเป็นการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตอนที่ 4 การประเมินแนวการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง

ผลการประเมินแนวการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง ผู้วิจัยได้นำแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ประเมิน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของคู่มือการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 16

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง

ที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	หลักการและเหตุผล	4.57	0.53	มากที่สุด	4.57	0.53	มากที่สุด
2	ความมุ่งหมาย	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3	การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง						
	3.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.43	0.53	มาก	4.29	0.49	มาก
	3.2 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.57	0.53	มากที่สุด	4.43	0.53	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

ที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3.3	ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.71	0.49	มากที่สุด	4.57	0.53	มากที่สุด
3.4	ด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.43	0.53	มากที่สุด	4.57	0.53	มากที่สุด
3.5	ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.43	0.53	มาก	4.43	0.53	มาก
4	กลไกในการบริหารจัดการ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.86	0.38	มากที่สุด
5	เงื่อนไขความสำเร็จ	4.57	0.53	มากที่สุด	4.71	0.49	มากที่สุด
	โดยรวม	4.63	0.22	มากที่สุด	4.57	0.20	มากที่สุด

จากตาราง 15 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขตการศึกษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน โดยรวมมีความเหมาะสมในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$), (S.D. = 0.22) และความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$), (S.D. = 0.20)

พหุบัณฑิต ชีวะ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การนำเสนอสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

สรุปผล

สรุปผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงมีผลการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลัก และการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง พบว่า แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบไปด้วย 7 แนวทาง ดังนี้ 1.1) สถานศึกษาน้อมนำนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี 1.2) จัดประชุมสร้างความเข้าใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการดำเนินการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ ครู คณะกรรมการ สถานศึกษาผู้นำชุมชนและผู้ปกครอง 1.3) สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 1.4) สถานศึกษาบริหารจัดการ อาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 1.5) สถานศึกษาประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอย่างพอเพียงของผู้เรียน 1.6) ผู้บริหารนิเทศ ติดตามและอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน 1.7) คณะกรรมการผู้รับผิดชอบสรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง 2) ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบไปด้วย 9 แนวทาง ดังนี้ 2.1) สถานศึกษาจัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ 2.2) ผู้บริหารและครูร่วมกันประชุมวางแผน เพื่อพัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2.3) ครูศึกษา

สภาพปัจจุบันของนักเรียนและชุมชนในด้านการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและดำเนินการแก้ปัญหาโดยการทําวิจัย 2.4) สถานศึกษานําผลการวิจัยที่ได้มา พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้สอดคล้องกับ บริบทของสถานศึกษา และบริบทของท้องถิ่นมากที่สุด 2.5) ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นฐาน การเรียนรู้ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและในชุมชนเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2.6) ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา โดยเชิญปราชญ์ชาวบ้านมาเป็นวิทยากรให้ความรู้ แก่นักเรียน เพื่อให้กิจกรรมสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นมากที่สุด 2.7) สนับสนุนให้นักเรียนสร้าง ผลงานที่ และแสดงผลงานของนักเรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไป ประยุกต์ใช้ 2.8) สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการ นิเทศ เพื่อกำกับติดตามการดำเนินงานอย่าง ต่อเนื่อง 2.9) ครูรายงานผลการประเมิน ปรับปรุงและพัฒนาหน่วยการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ประกอบไปด้วย 9 แนวทาง ดังนี้ 3.1) สถานศึกษาประชุมวางแผนการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสอดคล้องกับบริบทของ สถานศึกษา 3.2) สถานศึกษาจัดทำแผนงานหรือโครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้นักเรียนอยู่ อย่างพอเพียง 3.3) ครูจัดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นให้นักเรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้ อย่าง สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3.4) สถานศึกษามีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3.5) สถานศึกษาจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3.6) สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุมหรือชมรมตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3.7) สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาสถานศึกษา ชุมชน ตามตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง 3.8) สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง นำผลการติดตามมาปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินกิจกรรมครั้งต่อไป 3.9) ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงานเมื่อสิ้นสุด ปีการศึกษา 4) ด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบไปด้วย 5 แนวทาง ดังนี้ 4.1) สถานศึกษาจัดทำแผนงานหรือโครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและ เห็นความสำคัญของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา 4.2) ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา และศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่าง สม่าเสมอ เพื่อพัฒนาตนเอง ให้เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4.3) สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมพัฒนาบุคลากร นำผลการติดตามมา

ปรับปรุงพัฒนาการ เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4.4) ครูรายงานผลการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินโครงการกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4.5) สถานศึกษาขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของครูตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 7 แนวทาง ดังนี้ 5.1) ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผนหาแนวทางพัฒนาผู้เรียนให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม 5.2) จัดสถานศึกษาให้สะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายสามารถลงมือปฏิบัติกิจกรรมได้จริงและสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5.3) ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นแบบอย่างที่ดี ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5.4) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการออม โดยจัดตั้งธนาคารโรงเรียน ทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย เพื่อวางแผนการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน 5.5) จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคม และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบัน 5.6) ผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตาม อำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน 5.7) ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหารโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน โดยรวมมีความเหมาะสมในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) และความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$)

อภิปรายผล

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.62$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่ระบบการศึกษาและได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาเป็นลำดับ มีการบรรจุหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ซึ่งสถานศึกษาทุกแห่งจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการปลูกฝัง อบรมบ่มเพาะ สร้างอุปนิสัยอย่างพอเพียงให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อีกทั้งได้กำหนดเป็นนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งที่กระจายอยู่ทั่วประเทศน้อมนำ

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่สถานศึกษาตั้งแต่ปี 2549 จนถึงปัจจุบันเพื่อให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนนักเรียนสามารถนำวิถีชีวิตของตนเองเข้าสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นไปตามศักยภาพของตนเองและลักษณะของภูมิสังคม มีการบูรณาการทั้งในส่วนของการบริหารจัดการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการพัฒนาบุคลากร และได้กำหนดเป็นโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554) สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา หลวงกลาง (2558) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า ผลการสภาพปัจจุบัน ในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ทั้งโดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ บรรเทา (2558) ได้วิจัยเรื่อง แนวทาง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19 (เลย-หนองบัวลำภู) พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหาร สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 19 มีการดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร มีการปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระทรวง ศึกษาธิการได้กำหนดเป้าหมาย 3 ระยะคือ ระยะที่ 1 ปี 2550 กำหนดให้สถานศึกษาที่สามารถเป็นแบบอย่างในการจัดกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่ต่ำกว่าจำนวน 80 แห่ง ระยะที่ 2 พัฒนา และขยายเครือข่ายสถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างในการจัดกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทุกจังหวัดเป็นจำนวน 800 แห่ง ระยะที่ 3 พัฒนาให้ สถานศึกษาสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษาได้ครบทุกแห่งทั่วประเทศ ซึ่งมีการดำเนินการติดตามและประเมินผลทุกระยะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554) ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ พรทิพย์ บรรเทา (2558) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารสถาน ศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 (เลย-หนองบัวลำภู) พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

มีการดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เขาเวศ ใจทัต (2559) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า สภาพที่พึงประสงค์การจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อภิปรายตามลำดับความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้

2.1 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีแนวทางพัฒนาดังนี้ สถานศึกษาจัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ผู้บริหารและครูร่วมกันประชุมวางแผนเพื่อพัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครูศึกษาสภาพปัจจุบันของนักเรียนและชุมชนในด้านการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและดำเนินการแก้ปัญหา โดยการทําวิจัย สถานศึกษานําผลการวิจัยที่ได้มาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และบริบทของท้องถิ่นมากที่สุด ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นฐานการเรียนรู้ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา โดยเชิญปราชญ์ชาวบ้านมาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน เพื่อให้กิจกรรมสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นมากที่สุด สนับสนุนให้นักเรียนสร้างผลงานที่ และแสดงผลงานของนักเรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการ การนิเทศ เพื่อกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ครูรายงานผลการประเมิน ปรับปรุงและพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ หลักสูตรมีความสำคัญ เพราะเป็นเครื่องชี้นำทางหรือเป็นบทบัญญัติของรัฐในการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำไปปฏิบัติ อีกทั้งยังเป็นเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษา และควบคุมการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา (สมิตร คุณานุกร, 2536) และการจัดการเรียนรู้เปรียบเสมือนเครื่องมือที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการเรียน ตั้งใจเรียน และเกิดการเรียนรู้ขึ้น การเรียนของผู้เรียนจะไปสู่จุดหมายปลายทาง คือ ความสำเร็จในชีวิตหรือไม่เพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการจัดการเรียนรู้ที่ดีของผู้สอน หรือผู้สอนด้วยเช่นกัน หากผู้สอนรู้จักเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีและเหมาะสมแล้วย่อมจะมีผลดีต่อการเรียนของผู้เรียน (มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2553)

สอดคล้องกับงานวิจัยบางประเด็นของ รัตนา หลวงกลาง (2558) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โรงเรียนทั้ง 3 แห่ง มีการประชุมสร้างความเข้าใจ เพื่อสร้างหลักสูตรท้องถิ่นบูรณาการแบบองค์รวม และมีการนำมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างชัดเจนในปัจจุบันมีการนำรายวิชาจากหลักสูตรบูรณาการมาจัดการเรียนการสอนในสาระเพิ่มเติมในรายวิชาเกษตรกรรมสหกรณ์ และมีการสอดแทรกกิจกรรมองค์ความรู้ คุณธรรมจริยธรรม ในการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยบางประเด็นของ ชาวเรศ ใจทัด (2559) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 บูรณาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โดยจัดการเรียนการสอนครบทั้ง 6 องค์ประกอบ โดยมีการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร คณะครู ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง กำหนดนโยบายแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดทำแผนการสอน หน่วยการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีแนวทางพัฒนาดังนี้ สถานศึกษาจัดทำแผนงานหรือโครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเห็นความสำคัญของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา และศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมพัฒนาบุคลากร นำผลการติดตามมาปรับปรุงพัฒนาการ เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครูรายงานผลการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินโครงการกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษาขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของครูตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การพัฒนาบุคลากรถือว่าเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารงานบุคคลในยุคโลกาภิวัตน์ ยิ่งความเจริญของวิทยาการต่าง ๆ มีมากมายทั่วโลก บุคลากรจะอยู่หนึ่งมิได้ หน่วยงาน องค์กรเองก็ต้องให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ และกำหนดเป็นนโยบาย แผนงาน โครงการที่ชัดเจนว่าจะพัฒนาบุคลากรทั้งในระดับมหภาค และจุลภาคไปในทิศทางใด เพื่อให้ทันกับความเจริญก้าวหน้าในโลกปัจจุบัน รัฐบาลต้องลงทุนให้

งบประมาณในเรื่องนี้มากกว่าในอดีต แทนที่จะไปเน้นเฉพาะในเรื่องโครงสร้าง “Infra-structure” เหมือนในอดีต จะต้องหันมาปรับปรุงคุณภาพของบุคคลควบคู่กับการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร ระบบราชการลดขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงาน และปรับปรุงระเบียบ วิธีการ กฎหมาย ข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทำงานสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น คุณภาพคนควบคู่กับระบบงานที่ดีจะทำให้การทำงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลและประหยัดยิ่งขึ้นในอนาคต (ยุวดี ศรีธรรมรัฐ, 2541) สอดคล้องกับงานวิจัยบางประเด็นของ รัตนา หลวงกลาง (2558) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 2 พบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาโรงเรียนทั้ง 3 แห่ง ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครู และนักเรียน ให้ความรู้และยกตัวอย่างผลดีจากการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่บุคลากรและนักเรียนกระตุ้นเตือนสร้างขวัญและกำลังใจ และนิเทศกำกับติดตามอย่างต่อเนื่องจัดประชุมชี้แจง ส่งบุคลากรร่วมอบรม จัดหาเอกสารให้ศึกษาด้วยตนเอง บริการการศึกษาทางอินเทอร์เน็ตเพิ่มเติม และสอดคล้องกับงานวิจัยบางประเด็นของ สุดารัตน์ กุมขุนทด (2559) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 พบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา สถานศึกษาควรส่งเสริมจัดให้มีการแสดงผลงานการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรในกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ ส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นเข้าร่วมโครงการ “สถานศึกษาพอเพียง” เข้ารับการประเมินอย่างเป็นทางการและพัฒนาสู่ “สถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ” ต่อไป

2.3 ผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีแนวทางการพัฒนาดังนี้ ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผนหาแนวทางพัฒนาผู้เรียนให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม จัดสถานศึกษาให้สะอาด รมรื่น ปลอดภัย มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายสามารถลงมือปฏิบัติกิจกรรมได้จริงและสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้บริหารและครูในสถาน ศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นแบบอย่างที่ดี ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน โดยจัดตั้งธนาคารโรงเรียน ทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย เพื่อวางแผนการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคม และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบัน ผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตาม อำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ทำให้เราทราบว่าการเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ เกิดประโยชน์ต่อเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อีกทั้งมีส่วนสนับสนุนความสำเร็จของเป้าหมายในระดับสูงขึ้น และยังช่วยเปรียบเทียบกับทางเลือกอื่น ๆ เพื่อให้การตัดสินใจครั้งต่อไปมี

ประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยป้องกันแก้ไขปัญหาผลลัพธ์ในเชิงลบที่เกิดขึ้นอีกด้วย (ศิริวรรณ ศิริบุญ, 2559) สอดคล้องกับงานวิจัยบางประเด็นของ จุฑามาส พัฒนศิริ (2559) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนใน จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 พบว่า จัดให้มีกิจกรรม ส่งเสริมนิสัยรักการออม ให้นักเรียนนำเสนอผลงานในรูปแบบโครงการหรือจัดนิทรรศการ เพื่อประเมินผลการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ ภูมิปัญญาท้องถิ่นวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง มีจิตสำนึกที่จะร่วมกันพัฒนาชุมชน จัดอบรมให้ความรู้เท่าทันในการนำเทคโนโลยีในปัจจุบันมาใช้ให้เกิดประโยชน์ และสอดคล้องกับงานวิจัยบาง ประเด็นของ สนิท หาจัตรัส (2561) ได้วิจัยเรื่อง การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนบ้านแม่ฮ้อใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ด้านผลลัพธ์/ ภาพความสำเร็จ มี 4 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านสถานศึกษา ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบุคลากรของสถานศึกษาและด้านผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและบริบท ของท้องถิ่นมากที่สุด พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงและเห็นความสำคัญของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

1.2 ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง ใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและในชุมชนเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง

1.3 ครูควรให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียน และสร้างจิตสำนึก ให้นักเรียนร่วมกันพัฒนาชุมชนหรือท้องถิ่นของตนเอง เน้นให้นักเรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่ เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบัน พร้อมทั้งการนำเทคโนโลยี มาใช้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด

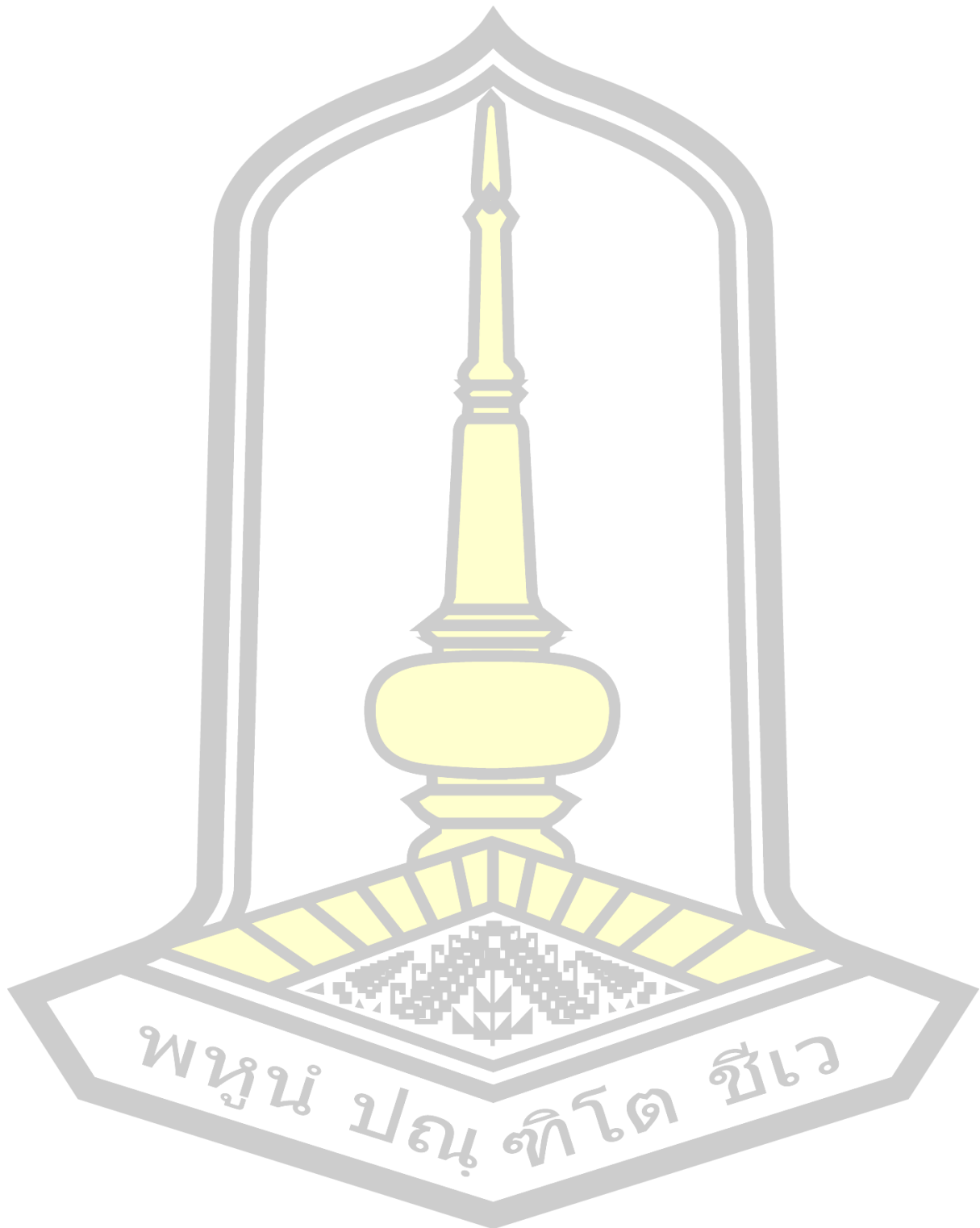
2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง

2.2 ควรมีการนำแนวทางการบริหารการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง ไปทดลองใช้เพื่อสรุปผลที่เกิดขึ้นในแต่ละองค์ประกอบให้มีความถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมเกษตร. (2543). *คู่มือและแนวทางสำหรับเกษตรกร*. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมเกษตร.
- กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2560). *รายงานประจำปี 2560 กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม*. กรุงเทพฯ : กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงาน.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *คู่มือประเมินสถานศึกษาพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- กาญจณี มุลณี. (2555). *การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เกษม จันทร์แก้ว. (2540). *โครงการสหวิทยาการบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เกษม วัฒนชัย. (2550). *ถอดรหัสเศรษฐกิจพอเพียงเวอร์ชันการศึกษา*. *มติชนสุดสัปดาห์*, 27(1395), 18.
- ขจิต ฝอยทอง. (2546). *กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. *วารสารวิชาการ*, 6(8), 58-62.
- จันทร์จิรา บุญมี. (2556). *แนวทางการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- จุฑามาส พัฒนศิริ. (2559). *แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

- จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2548). การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. *วารสารเศรษฐกิจและสังคม*, 42(6), 41-47.
- จำรัส นองมาก. (2541). *ร่วมวงบริหาร*. กรุงเทพฯ : เพิ่มเสริมการพิมพ์.
- ถวิล อรัญเวศ. (2559). *ความหมายของผลลัพธ์*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <https://www.gotoknow.org/posts/599637>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 16 กันยายน 2563].
- เขาวเรศ ใจทัด. (2559). *การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ดรุณี รุจกรกานต์. (2537). *รายงานการวิจัยเรื่อง การใช้โปรแกรมการอบรม เรื่อง โรคเอดส์ ในกลุ่มเยาวชนบพ*. ขอนแก่น : คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทิพย์ภา เชษฐุ์เขาวลิต. (2541). *จิตวิทยาพัฒนาการสำหรับพยาบาล*. สงขลา : ชานเมืองการพิมพ์.
- ทศนา เขมมณี. (2543). *14 วิธีสอน สำหรับครูมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2540). *องค์การและการบริหาร*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ธำรง บัวศรี. (2532). *ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและการพัฒนา*. กรุงเทพฯ : เอรวิ้นการพิมพ์.
- ธีรวุฒิ ประทุมพรรัตน์. (2531). *การบริหารงานบุคลากรทางการศึกษา*. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- ธีระ รุญเจริญ. (2546). *การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2525). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : เอล เอ็ม.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2534). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : บพิศการพิมพ์.
- นิวัตร นาคะเวช. (2540). *กลยุทธ์การบริหารเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ : เอสแอนด์จีกราฟฟิค.
- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). *การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง การวัดผลการศึกษา*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุริยวิทยาสาน.
- ปฎล นันทวงศ์ และไพโรจน์ ตัวงวิเศษ. (2543). *หลักสูตรและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สงขลา : สถาบันราชภัฏสงขลา.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2528). *การบริหารโครงการ*. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์.
- ประสิทธิ์ ตงยั้งศิริ. (2544). *การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ*. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเครชั่น.
- ปรัชญา เวสารัชช. (2554). *หลักการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.

- ปรีชา กองจินดา. (2549). *แนวทางการพัฒนาองค์กรแห่ง การเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ปรียานุช พิบูลสรารัฐ. (2550). *การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2541). *จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- พรทิพย์ บรรเทา. (2558). *รูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 (เลย-หนองบัวลำภู)*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พะยอม วงศ์สารศรี. (2544). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ : สุภา.
- พันธนิษฐ์ วิหคโต. (2546). ผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา. *วารสารวิชาการ*, 6(5), 2-10.
- พิสิฐ รักษพรหม. (2556). *การจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารของโรงเรียนกันทรลักษ์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28*. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- เพ็ญพักตร์ อุทิศ. (2547). *แนวคิดและเทคนิคการสนทนากลุ่ม*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <http://www.Kirk.ac.th>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 16 กันยายน 2563].
- ไพไลออต บุศราคำ. (2548). *การรายงานการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ*. พระนครศรีอยุธยา : โรงเรียนหนองขนากตุงค์เรือง.
- ภาวิณี บุตรระ. (2555). *ความหมายของผลลัพธ์และผลผลิต*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <https://www.gotoknow.org/posts/117687%2B>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 16 กันยายน 2563].
- ภิญโญ สาธร. (2549). *หลักการบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิชย์.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2553). *คู่มือการจัดระบบการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : เทียนวัฒนา พรินต์ติ้ง.
- มารุต พัฒนาผล. (2557). *การจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างการรู้คิดและความสุขในการเรียนรู้*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- ยุวดี ศรีธรรมรัฐ. (2541). *การบริหารงานบุคคลในภาครัฐกิจ*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2551). *การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- รัตนา หลวงกลาง. (2558). *แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รุ่ง แก้วแดง. (2544). *ประกันคุณภาพการศึกษา ทุกคนทำได้ไม่ยาก*. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิชย์.
- รุจรี ภู่อาระ. (2546). *การหลักสูตร : ตามแนวหลักสูตรการศึกษา (Curriculum development: Educatoinal Reform)*. กรุงเทพฯ : บัคพอยท์.
- วรรณารี ปทุมมาศ. (2546). *การนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- วรรณิ โสมประยูร. (2531). *วิธีสอนแบบวรรณิ*. *จันทร์เกษม*, 9(6), 25-27, มกราคม-กุมภาพันธ์.
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. (2542). *การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น: สานต่อที่ท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ : เซ็นเตอร์ดีสคัฟเวอรี.
- วีรสิทธิ์ สิทธิไตรย์ และโยธิน แสงวดี. (2531). *การสนทนากลุ่ม : เทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพจากการวิจัยเกี่ยวกับผู้สูงอายุและการเปลี่ยนแปลงในภาคตะวันออกเฉียง*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศักดิ์ผจญ เริงใจ. (2547). *การศึกษาแนวทางการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2550). *ทฤษฎีการประเมิน*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพงษ์ เสาภายน. (2548). *หลักการบริหารการศึกษา: ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บัค พอยท์.
- ศิริวรรณ ศิริบุญ. (2559). *การติดตามประเมินผล*. [ออนไลน์]. ได้จาก : http://www.op.mahidol.ac.th/orpr/newhrsite/R2H/document/MUhappy_R2H_M&E_280516. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 16 กันยายน 2563].
- สังต์ อุทรานันท์. (2532). *พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ : เซ็นเตอร์พับลิเคชั่น.
- สนธยา พลศรี. (2547). *ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

- สนิท หาจตุรัส. (2561). รายงานการวิจัยการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน โรงเรียนบ้านแม่อ้อ ในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สมพงศ์ เกษมสิน. (2523). การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สมพร เทพสิทธิ์า. (2548). เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ. กรุงเทพฯ : สภาอุรวุทธิกสมาคมแห่งชาติ.
- สมรภูมิ อ่อนอ่อน. (2558). แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สมาน รังสิโยกฤษฎ์. (2522). การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : อักษรสารการพิมพ์.
- สมาน อัครภูมิ. (2549). การบริหารการศึกษาสมัยใหม่. อุบลราชธานี : อุบลกิจออฟเวทการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก. (2554). คู่มือประเมินสถานศึกษาพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. [ออนไลน์]. ได้จาก : http://www.mukdahan.org/news_file/p78951241108. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 16 กันยายน 2563].
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก. (2562). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา พ.ศ.2550. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). คู่มือประเมินสถานศึกษาพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. [ออนไลน์]. ได้จาก : <https://drive.google.com/drive/folders/0BwBMKmnwKfwfdkM3NVloVGRxVXc>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 16 กันยายน 2563].
- สุบิน อ้อสุวรรณ. (2544). คุณลักษณะที่ดีของแนวทาง. พระนครศรีอยุธยา : โรงเรียนลาดชะโดสามัคคี.
- สุขพัชรา ชิมเจริญ. (2545). การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ : ประสานมิตร.
- สุชา จันทร์เอม. (2540). จิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สุดารัตน์ กุมขุนทด. (2559). *แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 โรงเรียนบ้านแม่อ่อนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์.

สุธรรม ธรรมพัฒนานนท์. (2554). *หลักการ ทฤษฎี และนวัตกรรมการบริหารการศึกษา*.

พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุนันทา เลานันทน์. (2540). *การสร้างทีม*. กรุงเทพฯ : ดีดีบุ๊กส์ไตร์.

สุมน อมรวิวัฒน์. (2533). *การสอนโดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการ*. กรุงเทพฯ : ตรีรณสาร.

สุมิตร คุณานุภร. (2536). *หลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

สุเมธ ตันติเวชกุล. (2542). *การดำเนินชีวิตในระบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ*.

กรุงเทพฯ : กรมพัฒนาชุมชน.

สุเมธ ตันติเวชกุล. (2548). *แนวคิดของการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ :

ธรรมสาร.

สุรศักดิ์ ศิริ. (2548). *การพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียน*. พระนครศรีอยุธยา :

โรงเรียนอยุธยาอนุสรณ์.

สุริพร เอี้ยวถาวร. (2550). *ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการเรียนรู้*. นนทบุรี : นวมินทราชูทิศหอวัง.

สุวิมล ว่องวานิช. (2545). *เคล็ดลับการทำวิจัยในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ : อักษรไทย.

สุวิมล ว่องวานิช. (2548). *การวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

หวน พิณรุฬห์. (2548). *การบริหารการศึกษา: นักบริหารมืออาชีพ*. นนทบุรี : พิณรุฬห์การพิมพ์.

อภิชัย พันธเสน. (2550). *สังเคราะห์องค์ความรู้เศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ : กองทุนสนับสนุน

การวิจัย.

Bottery, M. (2004). *The Challenges of Educational Leadership*. London : Paul Chapman.

Calkins, P. (2009). Sufficiency Economy Matrices : Multi-Period Optimization for Local Development Planners. *Journal of Economics and Management*, 5(2), 305-332.

Deming, W.E. (1950). *Elementary Principles of the Statistical Control of Quality*.

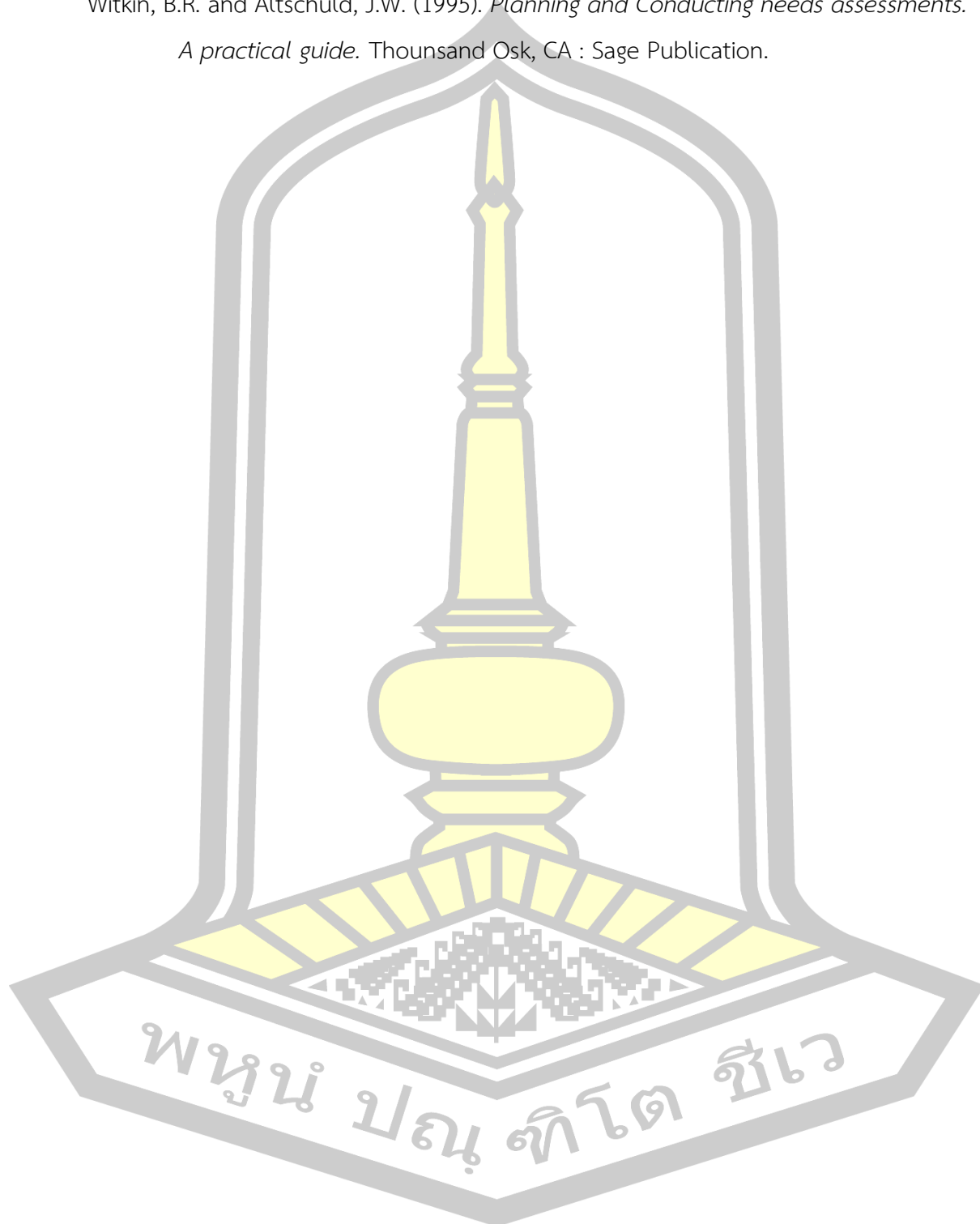
JUSE : SHARE THIS PAGE.

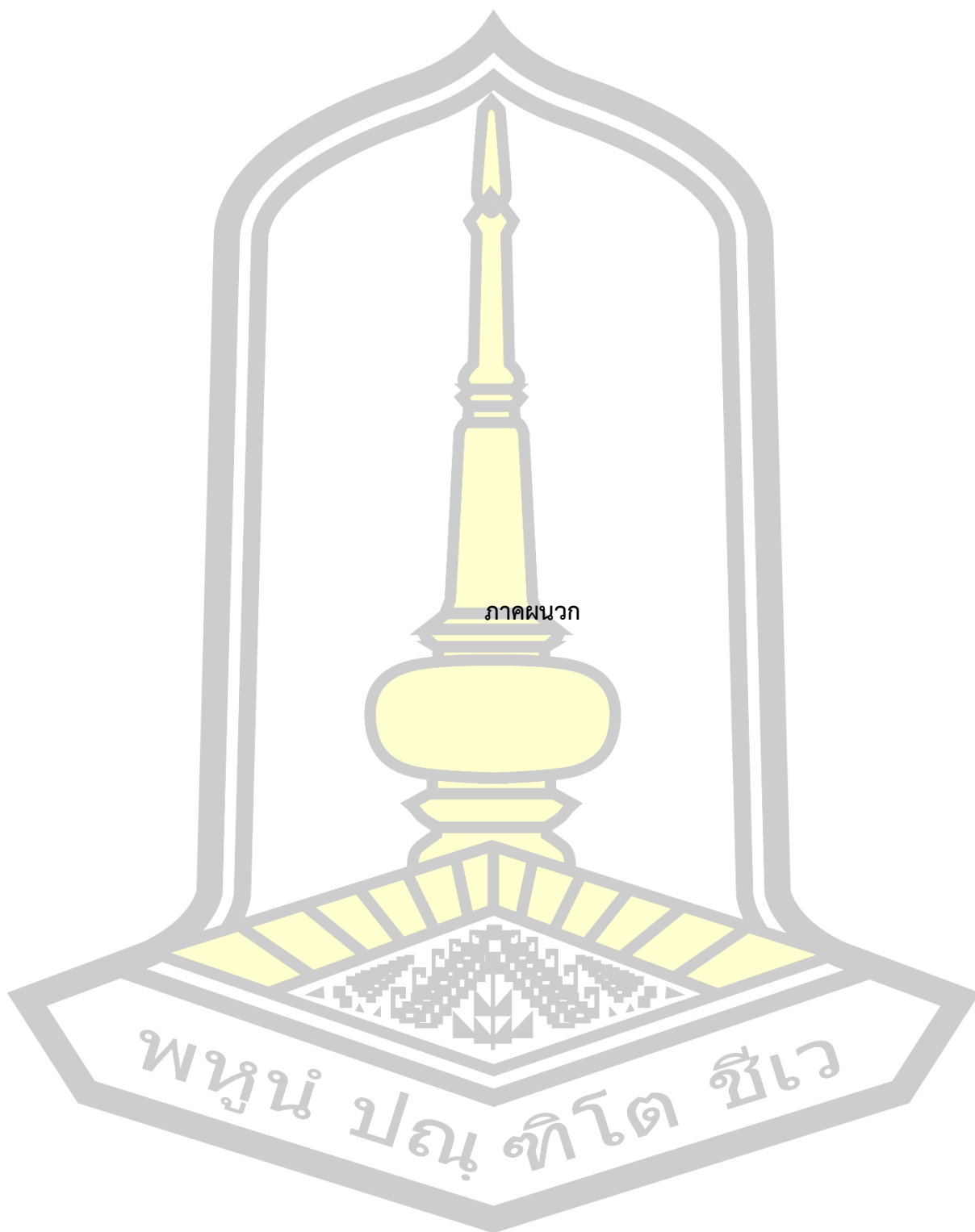
- Drucker, P.F. (1998). *Management challenges for 2nd century*. New York : Harper Business.
- Everard, K.B. and Geoffery, M. (1990). *Effective School Management*. 2nd ed. London : Hollen Street Press.
- Gold, S.E. (2000). Community Organizing at a Neighborhood High School: Promises and Dilemmas in Building Parent-educator Partnership and Collaborations. *Dissertations Abstracts International*, 60(7), 2338-A.
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw-Hill.
- Harris, J.R. (1998). *The nurture assumption: Why children turn out the way they do*. New York : Free Press.
- Hong, P.Y.P. and others. (2009). A Bottom-up Definition of Self-sufficiency: Voices from Low-income Jobseekers. *Qualitative Social Work*, 8, 357-376.
- Hong, Y.P.P., Vamadu, A.S. and Naeger, R.S. (2009). A bottom-up definition of self-sufficiency voice from-income jobseekers. *Quantative Social Work*, 8(3), 357-376.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Lamberton, G. (2005). Sustainable Sufficiency : an Internally Consistent Version of Sustainability. *Sustainable Development*, 13, 103-116.
- Moore, D.S. (1992). *The Basic Prcrrice of Stcrisrics*. New York : Freeman.
- Murphy, G. and Calway, B. (2008). Professional development for professionals: Beyond sufficiency learning. *Australian Journal of Adult Learning*, 48(3), 424-443.
- Oliva, P.F. (1992). *Developing The Curriculum*. 3rd ed. New York : harper Collins.
- Sherman, A.W., Bohlander. and George, W. (1992). *Managing Human Resources*. 9th ed. Cincinnati, Ohio : South-Western.
- Smylle, M.A. and others. (2009). Instructional Outcomes of School-Based Participative Decision Marking. *Educational Evaluation and Policy Analysis*, 18(3), 181-198.
- Stahel, W.R. (2001). Sufficiency Strategies for a Sustainable and Competitive Economy Reesed and Inversed Incentives. *Environmentally Conscious Design and Inverse Manufacturing*, 25(4), 82-95.

Stoner, A.F. and Wankel, C. (1986). *Management*. 3rd ed. New Delhi : Prentice–Hill.

Witkin, B.R. and Altschuld, J.W. (1995). *Planning and Conducting needs assessments*.

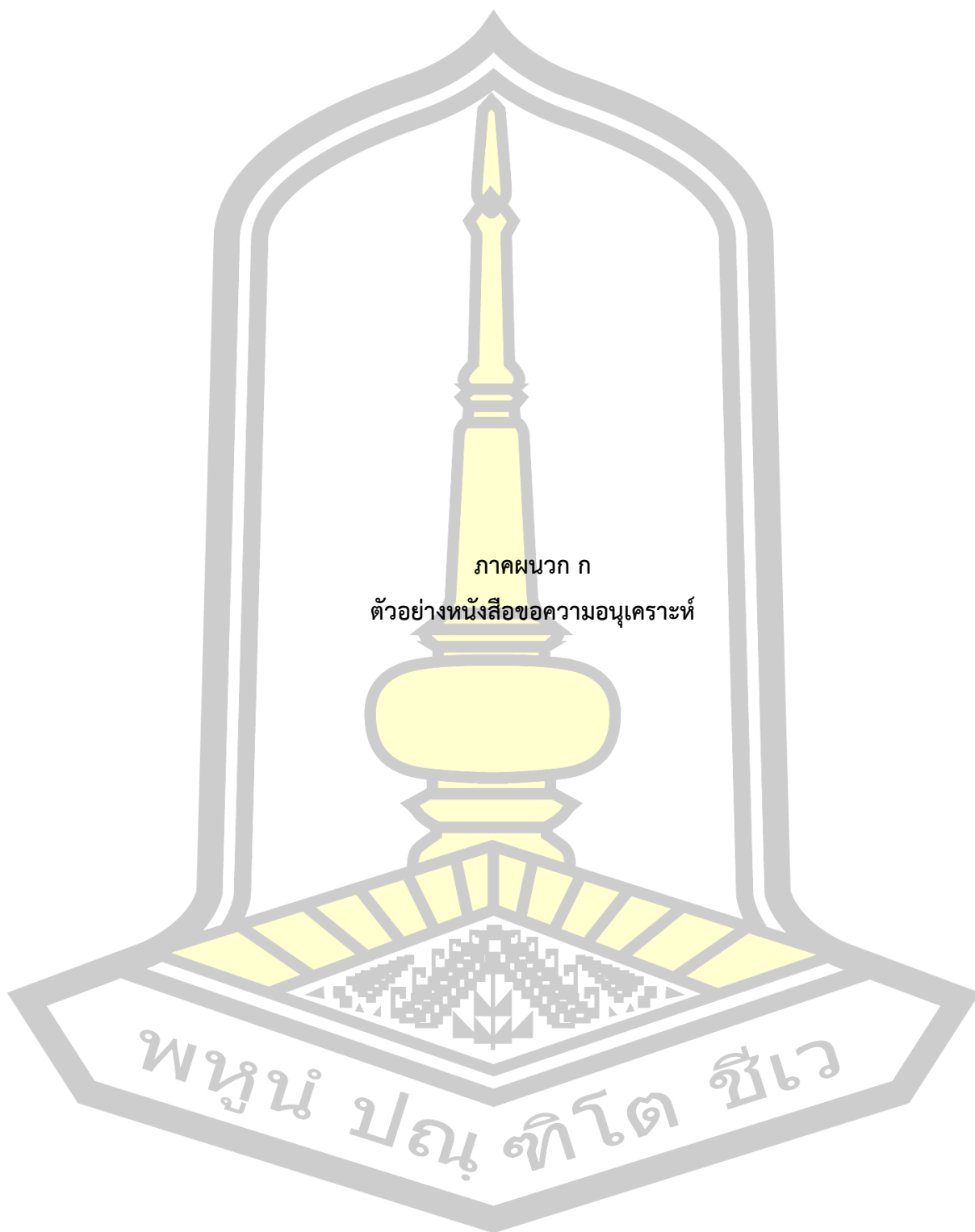
A practical guide. Thousand Osk, CA : Sage Publication.

ภาคผนวก

พหุณํ ปณฺ ทิโต ชีเว

ภาคผนวก ก
ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์

พหุ ประทีป ชัยเว

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร 6216
 ที่ ศธ. 0530.5(2) / 2480 วันที่ 22 พฤศจิกายน 2561
 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์

ด้วย นางสาวพัทธนันท์ เมตตา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการ
 บริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สำหรับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาชุมพูกาอาหาร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนา
 การศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ
 และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
 รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
 คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

พูน ปลูก ปลูก ปลูก ชีวะ

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว271

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

26 มกราคม 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายจำรูญ ศรีฉายา

ด้วย นางสาวพัทธนันท์ เมตตา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สำหรับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0836241449

ที่ อว 0605.5(2) / 6532

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

15 พฤศจิกายน 2562

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนดงหมูชัยเจริญ

ด้วย นางสาวพัทธนันท์ เมตตา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผศ.ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขออนุมัติคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวพัทธนันท์ เมตตา ทำการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0836241449

ที่ อว 0605.5(2) / 6532

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

15 พฤศจิกายน 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านค้อปัญญาสุรณี

ด้วย นางสาวพัทธนันท์ เมตตา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงศึกษา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผศ.ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวพัทธนันท์ เมตตา ทำการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0836241449

ที่ 0605.5(2)/ว6952

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

19 ธันวาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม

ด้วย นางสาวพัทธนันท์ เมตตา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชา กศ.ม. การบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนการศึกษา โดยมี อ.ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์ในหน่วยงานของท่าน เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โทรศัพท์/โทรสาร 043-713-174

หมายเลขโทรศัพท์ของนิสิต 0836241449

ที่ อว 0605.5(2)/ว3066

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

21 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เข้าศึกษาดูงาน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านชะโนด 2

ด้วย นางสาวพัทธนันท์ เมตตา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชุมพลบุรี” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและ พัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเข้าศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีผลการ ปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practices) เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0836241449

ที่ อว 0605.5(2)/ว3095

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

28 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เข้าศึกษาดูงานสถานศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาคำน้อย 2

ด้วย นางสาวพัทธนันท์ เมตตา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงเขตการศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเข้าศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practices) เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โอมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0836241449

ที่ อว 0605.5(2)/ว3118

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

30 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายประศักดิ์ จิตอำมาตย์

ด้วย นางสาวพัทธนันท์ เมตตา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชุมพลบุรี” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและ พัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0836241449

ที่ อว 0605.5(2)/ว3118

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

30 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายวทัญญู ปังอุทา

ด้วย นางสาวพัชรัตน์ เมตตา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับรับสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงเขตการศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0836241449

โรงเรียนบ้านโพธิ์
เลขที่รับ ๕๖ ๒๕๖๒
วันที่ ๒๙.๑.๖๓
๒๕๖๓

ที่ อว 0605.5(2) / 6532

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

15 พฤศจิกายน 2562

เรื่อง . ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโพธิ์

ด้วย นางสาวพัทธนันท์ เมตตา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูพานวิทยาคม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผศ.ดร.มานิตย์ อาชานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวพัทธนันท์ เมตตา ทำการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อ นิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโพธิ์
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย
ขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา
ส่งเอกสารมาที่
๒๕๖๓.
๒๙.๑.๖๓

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0836241449

- ทราฟ
- ทวีตพงษ์ กษศก นพ
สวค ๓๗

โรงเรียนบ้านค้อปัญญาสุรณี
 วันที่ ๓๖ / ๒๕๖๓
 วันที่ ๒๕ มิ.ค. ๒๕๖๓
 เวลา ๑๑.๐๕

ที่ อว 0605.5(2) / 6532

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

15 พฤศจิกายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านค้อปัญญาสุรณี

ด้วย นางสาวพัทธนันท์ เมตตา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูพานิกาย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผศ.ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวพัทธนันท์ เมตตา ทำการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อผลิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

- เรียน ผอ.จ.ร.

ขอแสดงความนับถือ

คณะศึกษาศาสตร์ มษ.ค.

ขอความอนุเคราะห์ตอบกลับ

ขอความอนุเคราะห์เพื่อนำข้อมูลจัดทำ

วิทยานิพนธ์ของนิสิตปริญญาโท

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โมຍยา)

เพื่อโปรดพิจารณา

(นางสาวพัทธนันท์ เมตตา) รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0836241449

ดร.ผ.
 15/11/2562

(นายไชยเลิศ หงุดเรือง)
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านค้อปัญญาสุรณี

๓๖ มิ.ค. ๒๕๖๓

เลขรับที่	099
วันที่	27 / 20 / 69
เวลา	15:10

ที่ อว 0605.5(2) / 6532

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

15 พฤศจิกายน 2562

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนดงหมูชัยเจริญ

ด้วย นางสาวพัทธนันท์ เมตตา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงตาหาร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผศ.ดร.มานิตย์ อาชานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขออนุมัติครุภัณฑ์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวพัทธนันท์ เมตตา ทำการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อ นิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ชั้นบน 210 ร.จ. บ้านดงหมูชัยเจริญ
ด้วย คณะศึกษาศาสตร์ จม.ส. ขอแจ้งขออนุมัติครุภัณฑ์
ทดลองใช้ เครื่องมือ เพื่อ นิสิตวิจัย วิทยานิพนธ์ ป.โท

ขอแสดงความนับถือ

(Signature)

ททท.

ผู้อำนวยการโรงเรียนดงหมูชัยเจริญ
ศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(Signature)
A.P.

24 - 1 - 63
งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0836241449

- วิทยากร
- 1. *(Signature)*
- 2. *(Signature)*
- 3. *(Signature)*

- 1. น.อ.
- 2. อ.พรหม.
- 3. อ.สุพรรณิการ์ (อ.อ.พรหม)

ที่ ศธ ๐๔๑๗๙.๑๕๕ / ๐๒๓

โรงเรียนบริหารภูมิเขตต์
อำเภอบ้านฝาง จังหวัดอุดรธานี
๔๑๑๖๐

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อ้างถึง หนังสือมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ อว. ๐๖๐๕.๕(๒)/๖๕๓๒ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

จำนวน ๕ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้ขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวพัทธนันท์ เมตตา ทำการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย เรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) นั้น

บัดนี้ โรงเรียนบริหารภูมิเขตต์ ได้ดำเนินการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้เสร็จเรียบร้อยแล้ว ดังรายละเอียดที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายปัญญา อินทวงษา)
ผู้อำนวยการโรงเรียนบริหารภูมิเขตต์

กลุ่มบริหารงานทั่วไป

โทร. ๐-๔๒๒๘-๒๔๑๐

E-mail: boribaludon@hotmail.com

เลขรับที่	๙๙
วันที่	๑๕ / ๗.๓. / ๖๓
เวลา น.

ที่ อว 0605.5(2) / 6532

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

15 พฤศจิกายน 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนคำบงเจริญสุข

ด้วย นางสาวพัทธนันท์ เมตตา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต ๑ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผศ.ดร.มานิตย์ อาชานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวพัทธนันท์ เมตตา ทำการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อ นิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียนเสนอ ผอ.ร.ร.คำบงเจริญสุข

- งานวิชาการ
- งานงบประมาณ
- งานบริหารบุคคล
- งานบริหารทั่วไป

เพื่อโปรดพิจารณา

๑๗ มี.ค. ๖๓

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0836241449

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

พ.ร.ท.

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ในเขตของมหาวิทยาลัย

๒๗ มี.ค. ๖๓

ที่ ศร 04114.066/018

โรงเรียนคำฮีเบญจวิทย์ ตำบลโพนทราย
อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร 49000

21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563

เรื่อง ส่งแบบสอบถามการพัฒนาแนวทางการบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงฯ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อ้างถึง หนังสือ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ 0605.5(2)/ว 6952 ลว. 19 ธันวาคม
พ.ศ. 2563

สิ่งที่ส่งมาด้วย1) แบบสอบถามการพัฒนาแนวทางการบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงฯ จำนวน 5 ฉบับ

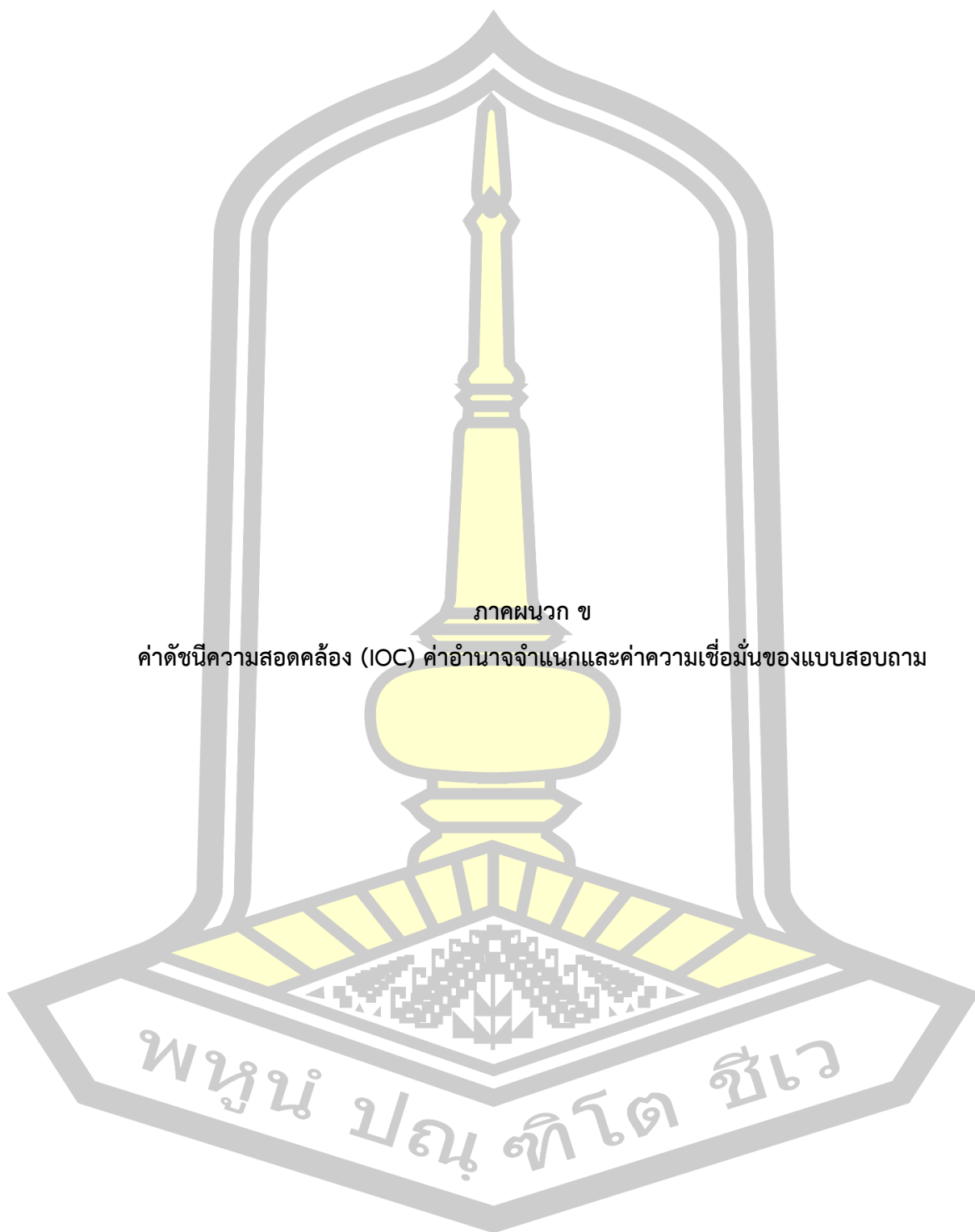
ตามหนังสือที่อ้างถึงคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ให้ตอบแบบสอบถามการพัฒนาแนว
ทางการบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงฯ ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

บัดนี้โรงเรียนคำฮีเบญจวิทย์ ได้ดำเนินการจัดทำเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายภูวดล พลอยพันธ์)
ผู้อำนวยการโรงเรียนคำฮีเบญจวิทย์กลุ่มงานอำนวยการ
มือถือ 081-9656668

ภาคผนวก ข

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

พหุ ประทีป ชีวะ

ตาราง 17 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชุมพร

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
	ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
1	สถานศึกษามีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	สถานศึกษาดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	สถานศึกษานำผลการติดตามมาพัฒนานโยบาย ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	สถานศึกษามีแผนงาน ดำเนินการตามแผนงานด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
6	สถานศึกษามีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	สถานศึกษาดำเนินการตามแผนติดตามผลการดำเนินงาน นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	สถานศึกษาบริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	สถานศึกษาประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
10	สถานศึกษามีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	สถานศึกษามีการนิเทศติดตาม การนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
12	สถานศึกษามีการศึกษา วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	ผู้สอนมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในวิชาที่สอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	สถานศึกษาจัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้ ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	ผู้สอนใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	ผู้สอนรายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	ผู้สอนจัดแสดงผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
	การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
19	สถานศึกษามีแผนงานแนวนอน เพื่อ สนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้อง กับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	ผู้สอนจัดกิจกรรมแนวนอนให้ผู้เรียนได้ รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้ อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21	สถานศึกษามีระบบดูแลช่วยเหลือ ผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนา ตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22	สถานศึกษาติดตามผลการจัดกิจกรรม แนวนอน และระบบดูแลช่วยเหลือ ผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	สถานศึกษานำผลการติดตามมาใช้ พัฒนาการจัดกิจกรรมแนวนอนและ ระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24	สถานศึกษามีแผนงานหรือโครงการ ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียน อยู่อย่างพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
25	สถานศึกษาจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตร นารียุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดตั้ง ชุมนุมหรือชมรมตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27	สถานศึกษาติดตามผลการจัดกิจกรรม นักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28	สถานศึกษานำผลการติดตามมา ปรับปรุง/พัฒนากิจกรรมนักเรียนตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
29	สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสาและมี ส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคม ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30	สถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการแก้ปัญหาและพัฒนา สถานศึกษา ชุมชน ในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
31	สถานศึกษาติดตามผลการดำเนิน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณ ประโยชน์ ของผู้เรียนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
32	สถานศึกษานำผลการติดตามมาปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
33	สถานศึกษามีแผนงานหรือโครงการ พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้าง ความรู้ความเข้าใจ และตระหนักใน คุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
34	สถานศึกษาจัดประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อ ส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและ ปฏิบัติการกิจกรรมหน้าที่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
35	สถานศึกษาติดตามผลการดำเนิน โครงการหรือกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติ ภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
36	สถานศึกษานำผลการติดตามมาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินโครงการหรือกิจกรรม พัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนิน ชีวิตและปฏิบัติการกิจกรรมหน้าที่ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
37	สถานศึกษาขยายผลและเผยแพร่ ผล การดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจ หน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านผลลัพธ์หรือภาพความสำเร็จ									
38	สถานศึกษามีคุณลักษณะของ สถานศึกษาพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
39	ผู้บริหารมีคุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษาพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
40	บุคลากรในสถานศึกษา มีความรู้ ความ เข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
41	บุคลากรในสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดี ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
42	ผู้เรียน มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
43	ผู้เรียนดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้าน วัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 18 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) กับค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก(r)
1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1	.67
	2	.64
	3	.47
	4	.45
	ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .86	
	5	.67
	6	.49
	7	.81
	8	.47
2. ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	9	.46
	10	.64
	11	.59
	12	.77
	13	.43
	ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .90	
	14	.59
	15	.47
	16	.77
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	17	.58
	18	.77
	19	.67
	20	.56
	21	.59
	22	.43
	ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .91	
	23	.65
	24	.50
25	.92	

ตาราง 18 (ต่อ)

รายการ	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก(r)
	26	.79
	27	.67
	28	.85
	29	.42
	30	.65
	31	.65
	32	.42
4. ด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	33	.47
	34	.42
ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .82	35	.68
	36	.72
	37	.65
5. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	38	.73
	39	.83
	40	.91
ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .95	41	.92
	42	.91
	43	.92

ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.43 - 0.92

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เท่ากับ 0.96

- ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .86

- ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .90

- ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .91

- ด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ค่าความเชื่อมั่น
รายด้านเท่ากับ .82

- ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .95

ตาราง 19 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) กับค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก(r)
1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1	.43
	2	.43
	3	.40
	4	.60
	ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .85	
	5	.41
	6	.59
	7	.82
	8	.79
2. ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	9	.70
	10	.83
	11	.58
	12	.71
	13	.82
	ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .94	
	14	.83
	15	.83
	16	.58
	17	.60
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	18	.79
	19	.65
	20	.82
	21	.57
	22	.59
	ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .94	
	23	.83
24	.83	

ตาราง 19 (ต่อ)

รายการ	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก(r)
	25	.54
	26	.67
	27	.82
	28	.70
	29	.70
	30	.82
	31	.75
	32	.75
4. ด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	33	.82
	34	.77
ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .94	35	.81
	36	.77
	37	.73
5. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	38	.77
	39	.75
	40	.57
ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .86	41	.57
	42	.49
	43	.49

ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.41 - 0.83

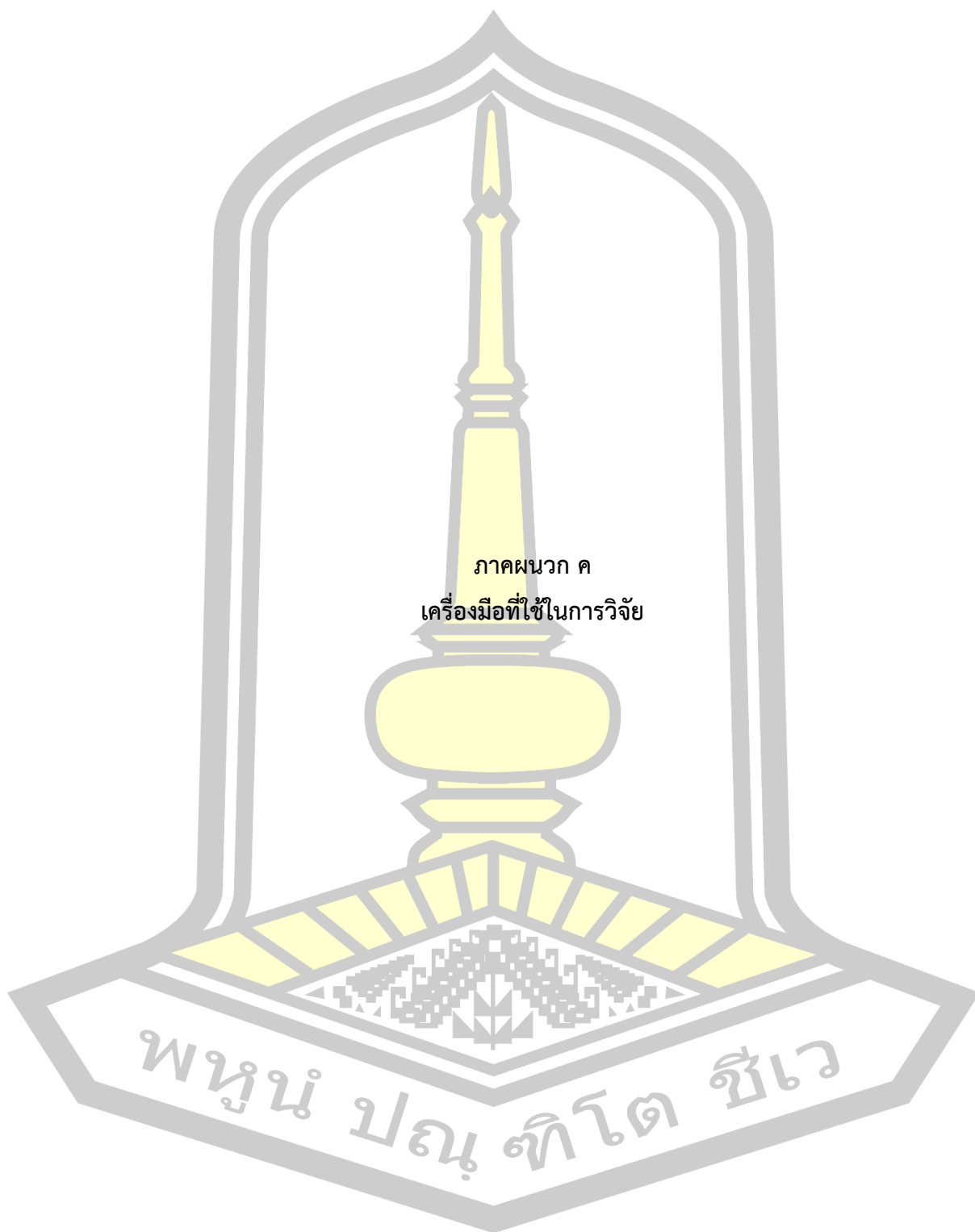
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เท่ากับ 0.97

- ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .85

- ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .94

- ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .94
- ด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ค่าความเชื่อมั่น
รายด้านเท่ากับ .94
- ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .86

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุบัน ปณฺ ทิโต ชีเว

แบบสอบถาม

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับ
สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์โดยภาพรวมไม่มีผลกระทบต่อหน้าที่การงานของท่านแต่อย่างใด จึงให้ท่านโปรดพิจารณาตอบแบบสอบถามตามสภาพสภาพที่เป็นจริง เพื่อจะเป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาแนวทางการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในโอกาสต่อไป
3. แบบสอบถามนี้มี 2 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สอบถามในเรื่องขนาดโรงเรียน แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)
 - ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ
 จึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

พัทธนันท์ เมตตา

นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เบอร์โทรศัพท์ : 083-6241449, E-mail : Tatorch.1991@gmail.com

พณ บณ ทิโต สบ

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

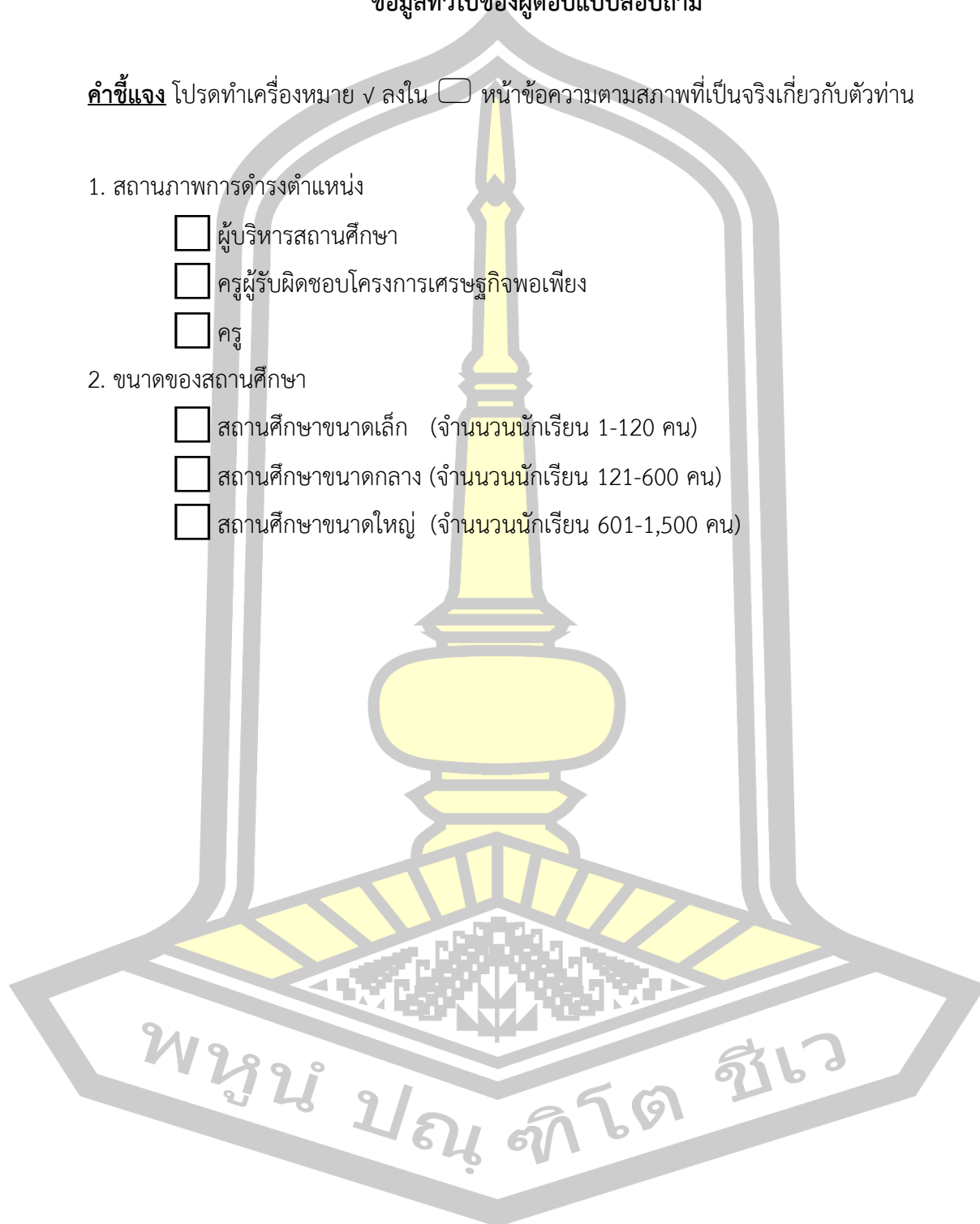
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความตามสภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. สถานภาพการดำรงตำแหน่ง

- ผู้บริหารสถานศึกษา
 ครูผู้รับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจพอเพียง
 ครู

2. ขนาดของสถานศึกษา

- สถานศึกษาขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 1-120 คน)
 สถานศึกษาขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 121-600 คน)
 สถานศึกษาขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 601-1,500 คน)

ข้อที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
13	ผู้สอนมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง										
14	ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในวิชาที่สอน										
15	สถานศึกษาจัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง										
16	ผู้สอนใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะอย่างพอเพียงของผู้เรียน										
17	ผู้สอนรายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง										
18	ผู้สอนจัดแสดงผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้										
	ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง										
19	สถานศึกษามีแผนงานแนะแนวเพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง										
20	ผู้สอนจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง										

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

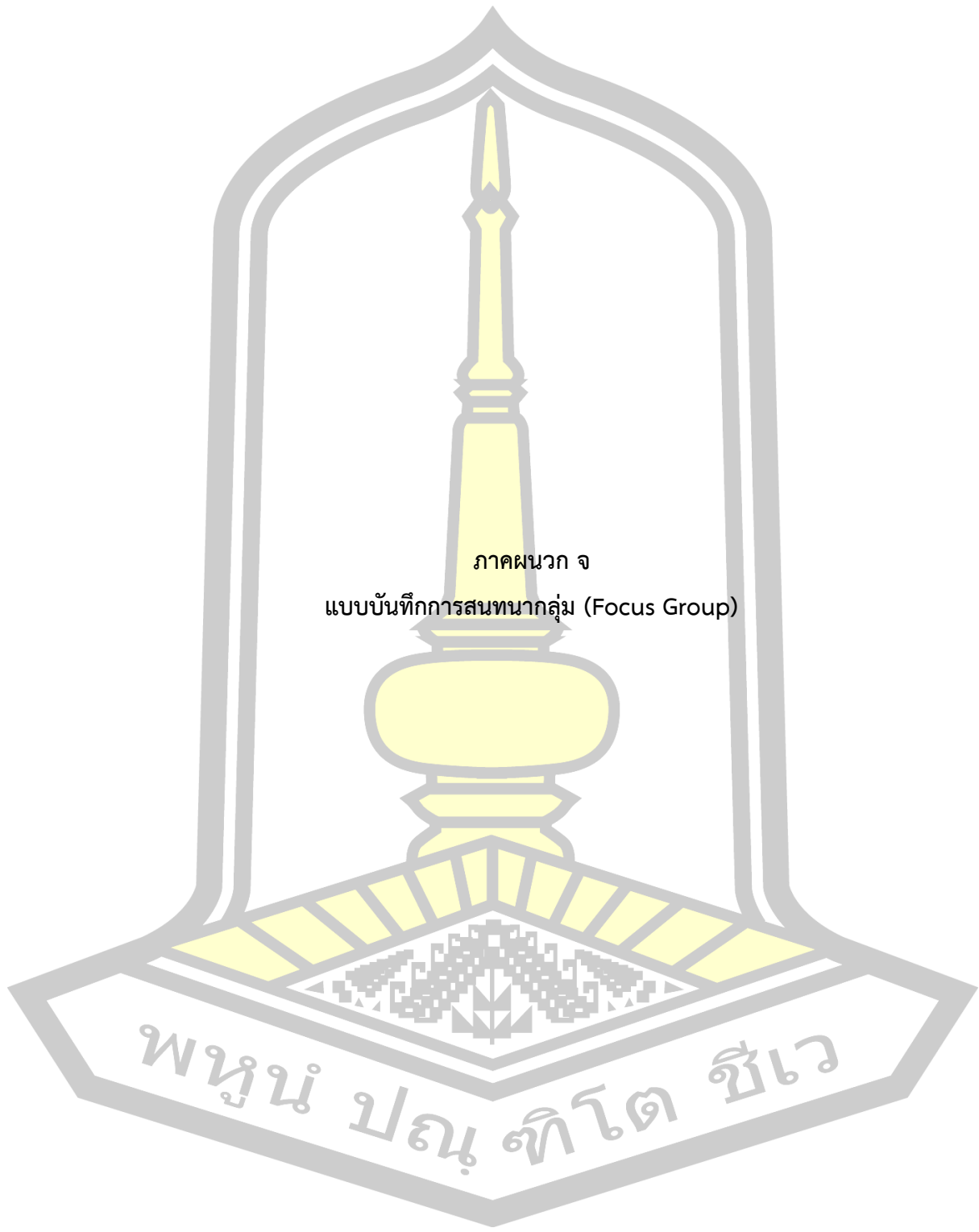
เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับ สถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ชื่อผู้วิจัย นางสาวพัทธนันท์ เมตตา

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ประเด็นคำถาม แนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษา

1. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับสถานศึกษามีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปีอย่างไร
2. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับสถานศึกษามีการศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างไร
3. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับ สถานศึกษามีแผนงานแนะแนวเพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างไร
4. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับ สถานศึกษาจัดประชุม อบรม สัมมนาศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ อย่างไร
5. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับ นักเรียนดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม อย่างไร

ภาคผนวก จ
แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

พหุบัณฑิตยสถาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

สำหรับการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ

วันที่ เดือน พ.ศ.

สถานที่ เวลา

ประเด็น	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
<p>1. หลักการและเหตุผล</p> <p>กระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่ระบบการศึกษาและได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาเป็นลำดับมีการบรรจุหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ซึ่งสถานศึกษาทุกแห่งจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการปลูกฝัง อบรมบ่มเพาะ สร้างอุปนิสัยอย่างพอเพียงให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนอีกทั้งได้กำหนดเป็นนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งที่กระจายอยู่ทั่วประเทศน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่สถานศึกษาตั้งแต่ปี 2549 จนถึงปัจจุบันเพื่อให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนนักเรียนสามารถน้อมนำวิถีชีวิตของตนเองเข้าสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นที่ไปตามศักยภาพของตนเอง และลักษณะของภูมิสังคม มีการบูรณาการทั้งในส่วนของการบริหารจัดการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2554)</p> <p>ดังนั้นเพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการได้พัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่</p>	

ประเด็น	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
<p>1. หลักการและเหตุผล (ต่อ)</p>	
<p>การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาและพัฒนากระบวนการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับบริบทแต่ละสถานศึกษาต่อไป</p>	
<p>2. ความมุ่งหมาย</p>	
<p>2.1 เพื่อเป็นการพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา</p> <p>2.2 เพื่อเป็นข้อมูลสนเทศสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร</p>	
<p>3. แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษา</p>	
<p>ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร</p>	
<p>3.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	
<p>3.1.1 สถานศึกษาน้อมนำนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษาและบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี</p> <p>3.1.2 สถานศึกษามีแผนงานด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้อย่างบูรณาการ</p> <p>3.1.3 สถานศึกษามีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.1.4 จัดประชุมสร้างความเข้าใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชนและผู้ปกครอง</p> <p>3.1.5 จัดอบรมบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา</p>	<p>ชี้เว</p>

ประเด็น	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
3.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ต่อ)	
<p>3.1.6 แต่ตั้งบุคลากรหลักในการดูแลการนำนโยบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา</p> <p>3.1.7 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.1.8 จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.1.9 สถานศึกษาบริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.1.10 สถานศึกษาประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน</p> <p>3.1.11 ผู้บริหารนิเทศ ติดตามและอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน</p> <p>3.1.12 คณะกรรมการผู้รับผิดชอบสรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง</p>	
3.2 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	
<p>3.2.1 สถานศึกษามีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้</p> <p>3.2.2 ผู้บริหารและครูร่วมกันประชุมวางแผนเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.2.3 ครูศึกษาสภาพปัจจุบันของนักเรียนและชุมชนในด้านการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและดำเนินการแก้ปัญหาโดยการท้าวิจัย</p> <p>3.2.4 สถานศึกษานำผลการ วิจัยของครูมาสรุปร่วมกัน และนำผลที่ได้มาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และบริบทของท้องถิ่นมากที่สุด</p>	

ประเด็น	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
<p>3.2 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ต่อ)</p>	
<p>3.2.5 ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.2.6 ครูจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน แบ่งนักเรียนรับผิดชอบในแต่ละฐานการเรียนรู้ตามความถนัดและสามารถของนักเรียน</p> <p>3.2.7 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในวิชาที่สอน</p> <p>3.2.8 สถานศึกษาจัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.2.9 ครูใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะอย่างพอเพียงของนักเรียน</p> <p>3.2.10 ครูรายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.2.11 ครูจัดแสดงผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้</p> <p>3.2.12 แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ เพื่อกำกับติดตามการดำเนินงาน</p> <p>3.2.13 ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง</p>	
<p>3.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	
<p>3.3.1 ประชุมวางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา</p> <p>3.3.2 สถานศึกษามีแผนงานหรือโครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง</p>	

ประเด็น	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
<p align="center">3.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ต่อ)</p>	
<p>3.3.3 สถานศึกษาจัดทำแผนงานแนะแนวที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และบริบทของท้องถิ่น</p>	
<p>3.3.4 ครูดำเนินการตามแผนงานแนะแนวที่บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และบริบทของท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ</p>	
<p>3.3.5 ครูจัดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นให้นักเรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	
<p>3.3.6 สถานศึกษามีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	
<p>3.3.7 สถานศึกษาจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	
<p>3.3.8 สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุมหรือชมรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	
<p>3.3.9 สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสาและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	
<p>3.3.10 สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาสถานศึกษา ชุมชน ในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	
<p>3.3.11 สถานศึกษาติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	

ประเด็น	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
3.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ต่อ)	
<p>3.3.12 สถานศึกษานำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.3.13 สถานศึกษาติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.3.14 สถานศึกษานำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.3.15 สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ของนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.3.16 สถานศึกษานำผลการติดตามมาปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.3.17 ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงานเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา</p>	
3.4 ด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	
<p>3.4.1 สถานศึกษามีแผนงานหรือโครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.4.2 ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาตนเอง ให้เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.4.3 ศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ เช่น โรงเรียนต้นแบบ โรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.4.4 สถานศึกษาสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา</p> <p>3.4.5 สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	

ประเด็น	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
3.4 ด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ต่อ)	
<p>3.4.6 สถานศึกษานำผลการติดตามมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.4.7 สถานศึกษาขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	
3.5 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	
<p>3.5.1 ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผนหาแนวทางพัฒนาผู้เรียนให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม</p> <p>3.5.2 สถานศึกษามีคุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง</p> <p>3.5.3 ผู้บริหารมีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง</p> <p>3.5.4 ผู้บริหารและครู มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.5.5 ผู้บริหารและครูเป็นแบบอย่างที่ดี ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.5.6 ส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการออม โดยจัดตั้งธนาคารโรงเรียน ครูประจำชั้นเป็นผู้รับผิดชอบรับฝากเงินออมในทุกเช้าก่อนเข้าเรียน</p> <p>3.5.7 ส่งเสริมให้นักเรียนทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย เพื่อวางแผนการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ขยายผลไปสู่ชุมชนโดยให้นักเรียนทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายในครัวเรือน</p> <p>3.5.8 ส่งเสริมให้นักเรียนปลูกผักสวนครัว โดยเรียนรู้จากฐานการเรียนรู้ในโรงเรียน ขยายผลสู่ชุมชนโดยให้นักเรียนปลูกผักสวนครัวที่บ้านโดยผู้ปกครองกำกับดูแล</p> <p>3.5.9 จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน และมีจิตสำนึกที่จะร่วมกันพัฒนาชุมชนหรือท้องถิ่นตนเอง</p>	

ประเด็น	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
3.5 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	
<p>3.5.10 จัดอบรมให้นักเรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน และความก้าวก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบัน พร้อมทั้งการนำเทคโนโลยีมาใช้ที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด</p> <p>3.5.11 ผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง</p> <p>3.5.12. ครูสรุปและรายงานผลการดำเนินงาน</p>	
4. กลไกการบริหารจัดการ	
<p>ใช้หลักการแนวคิดวงจร คุณภาพ PDCA ในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา Mukdahan ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ การวางแผนเพื่อเตรียมการปฏิบัติ (Plan-P) การปฏิบัติตามแผน (Do-D) ขั้นนิเทศติดตามผล (Check-C) ขั้นประเมินและรายงานผล (Act-A)</p>	
5. เงื่อนไขความสำเร็จ	
<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการ และหน่วยงานภาคีเครือข่ายศึกษา เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด ตามแนวทางในการปฏิบัติงานการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถาน ศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา Mukdahan 2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการ และหน่วยงานภาคีเครือข่ายศึกษา นำแนวทางในการการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา Mukdahan เป็นสารสนเทศสำหรับสถานศึกษาเพื่อเป็นการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 	<p>ชี้เว</p>

ภาคผนวก ฉ

แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง

พหุมนั ปณุ ทิโต ชีเว

แบบประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับ
สถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

คำชี้แจง

เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้เป็นแบบประเมินการพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในประเด็นความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ หลังจากที่ท่านได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งผู้วิจัยแนบมาพร้อมนี้

2. โปรดพิจารณาแนวการพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ให้ครบทั้ง 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4) ด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องความคิดเห็นแต่ละช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดเกณฑ์ระดับคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาวพัทธนันท์ เมตตา

นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)

สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา รุ่น พ.29

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างภาพประกอบการสัมภาษณ์สถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)
และการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

พหุ ประทีป วิทย์ ชีวะ

การสัมภาษณ์สถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)

สัมภาษณ์สถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)
โรงเรียนบ้านนาคำน้อย 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

สัมภาษณ์สถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)
โรงเรียนบ้านชะโนด 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ณ โรงเรียนบ้านหนองยาง

ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ณ โรงเรียนบ้านหนองยาง

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวพัทธนันท์ เมตตา
วันเกิด	วันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2534
สถานที่เกิด	อำเภอศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 164 หมู่ที่ 11 ตำบลตาดทอง อำเภอศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี รหัสไปรษณีย์ 41230
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านหนองยาง ตำบลชะโนดน้อย อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร รหัสไปรษณีย์ 49140
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2547 ประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านกุดนาค้อ จังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2553 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนตาดทองพิทยาคม จังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2558 ปริญญาการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2564 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูนุ่ ปณุ่ ทีโตะ ชีเว